

309377

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 5.

జేన్ను పట్టణము 1918 సం॥ జూన్ నెల 24 వ తేది సోమవారము

NO. 71

సంపుటము. 71

కాళియుక్తి నామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుద్ధ పౌర్ణమి గా.

సంచిక 20

సర్వవృత్తిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టర్డ్ ట్రేడు మార్కు) టి.టి. డి.బి.యూ. వమ్మవారు సంతోషముతో పోవుదురు. గుణములేదని రుజువు చేయువారలకు రూ. 100 ఇవ్వాలి.

ఇది ప్రతి కుటుంబమునకు దుండ కలసిన యాభ్యంతరము. అన్ని మూసాని, దేశీయ వైద్యులచే పోషకాంశపడియున్నది. ఎన్ని దినములను చూచినను మందు గుణము మారుట లేదు. మృత్యుమే కాక ఎటువీ కుక్క, పాము, జిట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులకు నుపయోగించును. కెలపాకట్ 1-3 0-8. పోషక 0-3-0. 1 డజన్ పోషక కెల రూ 5-0-0. పోషక కేళు. ఒకసారి 4 ప్యాకెట్లు తీసింపుకొనువారికి పోషక ఇవ్వాలి. తర్రకులకు 100కి 25 రూపాయలు కమిషన్ నియోజకులను చిరునామా:— ధనలక్ష్మి కంపెనీ, 16 కేంకటేశ్వరస్వామి వీధి, పోకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

AWARDED GOLD MEDAL 490 IN THE BARODA EXHIBITION For its Sweet Lasting & Delightful Smell TO THE WORLD-RENOWNED OTTO PARASTAN (REGD.) Therefore, please just try and enjoy. Prices: 1/2 oz. 1 dram. 1/2 dram. Card. 2-0-0 0-12-0 0-8-0 0-1-0 Sample Free on sending 3 annas postage Stamp.

ALSO, PLEASE TRY OUR PARASTAN HAIR OIL (REGD.) Free from mineral oils. Best for the Hair. Prize Re. 1, and Postage Extra. Sample Free on sending 1 anna postage Stamp.

The Parastan Perfumery Co. No. 1, PYDHONIE, BOMBAY 3.

అమృతాంజనము

అన్ని వ్యాధులకు పరమామృతము. చక్కని దబ్బితో సహా నీసా 1-3 వెల 0-8-0. తలనొప్పిల మూర్చును. సర్వవృత్తి నొప్పుల కొరత దోలును. వాయువు పోల్చి పోగొట్టును. నువాసనగలిగి యుండును. ప్రతియింట నుండదగినది. వనమూలికలచే హిందూ దేశీయిండు తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని కుడ దీనిని వాడుచున్నారల అమృతాంజనము దీపో బొంబాయి, మదరాసు

బ్రహ్మశ్రీ భాగవతుల రామమూర్తిశాస్త్రిల వారిచే రచింపబడిన గ్రంథములు.

1. విష్ణుసహస్రనామ విగ్రహనము. ఇందు విష్ణుసహస్రనామస్తోత్ర స్తోత్రములును, శ్రీశంకర భగవత్పాదుల వారిచే రచింపబడిన భావ్యమును, దానికిఁ జేరు తెల్లనుగు తెలుఁగ్రంథమును, బూజకుఁ బనికి వచ్చునట్లు కుదను చతుర్వర్ణంతి నామములును గలవు. అగ్రకమరు పూజ సేయఁగోరువారి కిది ముఖ్యము గ్రంథము. అత్యుత్తమము లగు కాగితములపై ముద్రింపబడిన కుద్దప్రతి 1 కి రు. 1-4-0
2. విక్రమార్కచరిత్రము. ఇది సంస్కృత గ్రంథము:కు సరిగా నలక్షణముగు తెలుగున రచింపబడి దొరలనమువారిచే బాధ్యత ప్రకముగ నంగీకరింపబడినది. వెల 1-కి రు. 0-12-0
3. వారికారికాశేష సర్వస్వము. ఇది శిష్య కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిల వారు రచించిన కారికారికచే సాధింపబడిన యాంధ్రభాషా విషయములను గూడ సాధించు వ్యాకరణ గ్రంథము. ప్రాథవ్యాకరణమున కిది మూలమని చెప్పవచ్చును. వెల 1-కి రు. 0-4-0

దొరకుచోటు:—భాగవతుల వేంకటభాగవతులు, (1148) కళాకాలాగ్లోసాధ్యాయుడు. విజయనగరము

What is a Myers Pump. Read the following and you will know it. Rev. A. F. A. Nendoeffer, Manager, A. E. L. M. Training School, R. J. Chundry, writes on 24th April 1918:— "I take great pleasure in referring to your Deep Well Force Pump, which has been placed on a 72 feet deep well in the A. E. L. M. School Compound. Nearly 300 students of our school have very freely used the pump for drinking, garden and other purposes, during the past year, the pump is as good to-day as it was on the day it was set (one year ago). It works very easily and has a beautiful flow of water. I like the make-up of your pump, it is neat and attractive. I sincerely thank you for having given us the fullest value of our money. Fresh Stock Just Arrived. We also carry a large stock of Pumps, Sugar-cane Crushers, Fertilizers for Sugar-cane and other Crops and all other agricultural implements. Write at once for further particulars stating your requirements. K. B. JOSHI & Co., 321, Hornby Road, Fort Bombay

అమృతార్ణవ అవలేస్వామి. ఈ లేస్వామి రక్తమును కుద్దచేసి వీర్యమును పొచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్మకమునను చేసి చేతి కాలి మంటల పోగొట్టును. మెదడున చల్లచేసి శరీరమునకు లేజును కలిగించును. దీర్ఘాయు, భేదలు, తలనొప్పి, రొమ్ముపోషి మొదలగువానిని తిప్పక నివారించును. 212 అర్ధసాను దబ్బి 1-కి రు. 2-0-0. వైద్యశాస్త్ర మహేశ్వరీ గోవింద్, అతంతిగ్రహ పోషకాలయం, 157, బ్రాహ్మ్యముగూడు

ఆత్మజ్ఞానా. శరీరమును విడిచినతరువాత ఆత్మస్థితి. గ్రంథకర్త:— సా. జగన్నాథస్వామిగారు, డి. ఏ. చిన్నవై చక్కని గ్రంథము. వెల రు. 0-6-0 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

1 ఆంధ్ర సంరక్షిణి:—ఒక సంచిక (అనేకనూతన విషయములుగల తెలుగుగ్రంథముచక్కనివ్యాసములు.) 0-1-0
2 వనావశ్యకత:—(వర్ణాశ్రమతత్వమును గగతలా మలకముగా బోధించును. బాలిద్యేయములకు మందు. మతాభిమానులకు విందు.) (1218) 0-8-0
3 జన్మాంతరము:—(పూర్వజీవజన్మలను సాధించును. మరణభీతిని బాధించును.) 0-3-0
పోస్టువ్యయము కేలు:— కల్లు (వాయుడు):— కాకినాడ గోదావరి జిల్లా } గోవిందరాజు మారశ్చంద్రరావు.

రాత్రిలు కిప్పించు చేతి గడియారములు. ఎంత యధికావ్రాతఁడైనను కాలము చక్కగా తెల్పు గడియారములు వెల 15 రూపాయలు మొదలు 50 రూపాయలవఱకు యున్నది. జీనీవా చేతిగడియారము వెండితో చేయబడినది. 7-8-0
డిజిల్ నిక్టార్ వెండిది 6-0-0
"సాదా" పాంటెను వేనా 14 రప్పి బంగారు పాళిలో 3-8-0
యమ్. హెచ్. రావు అందు సన్ను, 1150 కాకినాడ (గోదావరి జిల్లా)

శ్రీవాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రికృత నవలలు. శ్రీశానవాటిక. కాలికో 1-0-0, రాకన 0-14-0
మిథునానురాగము. వెల 0-12-0. 839 మా నేజరు కలాభివర్ధని. రాయవరం, రామచంద్రపురం గొట్టు గోదావరి జిల్లా

అవక్షేతము. చాలకాలమునుండి లోకజ్ఞానము అనభవముగల ఒక ఆసామి పనిలోనండి నిరామయా జేంది విఖ్యాతిపొందియున్న యొకరు ఏకంటుగా సుండుటకు నిచ్చగించుచున్నాను. వెలకు క్షల్పముగ తీరము నిచ్చిన చాలవా. మంచి అనభవకారి. కృతహారములను పరిష్కరించుటయందు ఆరి తేరనవాడు. వికరముల కోరువాడు యిట్లు వ్రాసికొనవలయును:— N. Bhattacharya 356/2, Upper Chitpore Road, Calcutta. 1191

Wanted for the Edward HighSchool, Ponur a science L. T., on Rs. 80—5—100 (annual.) Applications should reach the President with particulars before 30th June. Tumunarasimha Rao Pantulu, PRESIDENT 1220 17-7-18

మోహిని ప్రేలము:—స్త్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును. వెండ్రుకలు చాలకుండును. వెండ్రుకలు నునుపు చేరును. సువాసనగలిగి యుండును. 0-12-0
అమృతాంజనం దీపో. బొంబాయి, మదరాసు

విదవయాంధ్ర గ్రంథాలయ మహాసభ

విశాఖపట్టణములో సమావేశమగుట

[మా ప్రత్యేక ప్రతినిధివద్దనుండి]

22-వ తేది విశాఖపట్టణమున జరిగిన విదవయాంధ్ర గ్రంథాలయ మహాసభకు సభ్యాసంఘాధ్యక్షులగు శ్రీ విక్రమచంద్రగారి స్వాగతోపహ్వానమునం దీక్రింది భాగములు ముద్రించుట :-

వర్తమాన గ్రంథాలయములు,
గ్రంథాలయోద్యమములు.

గ్రంథాలయోద్యమ మొదలైనది మన దేశమున వెలసి కాలుగు హామయములమీదను గడచినది. విజయవాటికయం దీయద్యమము ప్రథమము జరిగినది. ఈ యభివృద్ధియ ముద్దించినది మొదలు దినదిన ప్రవృద్ధిమార్గమున జరిగియున్నది. ఈ గ్రంథాలయోద్యమమునకును, సాంస్కృతికమైనదగు మూలకీయం ప్రభావము. ఆంధ్రభాషాసేవ యభివృద్ధిమార్గము గాంచినది. ఆంధ్రోద్యమము యిట్టి ప్రవృద్ధిమార్గము గావ్యవహారము యున్నది. సూర్యనాథయ్య తల్లివికాసము దేశము దెల్లయదల నిందు వీధిమార్గము జరిగియున్నది. మునుపపుడు, దదస్యములమున బ్రజల స్వాతంత్ర్యమును విడిచి యున్న తాదర్శసార భ్యసంవాదితములైన నెల్లపుల దీప వెదకెల్లమందునపుడు, మహాత్మా భావాద్వైపాధ్యక్షమునకు సాధనభూతముగ మౌఖ్యభాషాధ్యక్షమునకు శ్రీమంత్రియై మహాత్మా శ్రీయం ప్రేమింక, మాతృభాషాపీఠమును సాంస్కృతికమైనదిగావించుట సామర్థ్యమును సాంస్కృతికమైనదిగావించుట. ఆంధ్రవాద్యమును సర్వకార్యకలాపాలకాది వివిధగ్రంథములంతయు వీచివీచి భిన్నభిన్నములగా వాదించుచున్నది. గ్రంథాలయోద్యమమునకు సహాయమునున్నది. ఇట్లు లంగురీకములందు ఇట్లు నైపుణ్య మొప్ప విడిచియున్నది. ఇట్లు భూమియు ప్రబంధములందు గలనాచార్యమును దీపింప స్థితిగారింప ప్రభావకవికె చెప్పుచున్నది. ఇట్లు దెల్లుకాక యాంధ్రవాద్యమును మరలకావచ్చునో సర్వప్రపంచము వారలించుటచే భూవభోగితులను వాదించు మహాత్మా భావమొకటిగా గావించునానందించుచున్నది. అట్టి సాంస్కృతికసంస్కృతి పర్యవసానము మరలయొనము వచనకార్యమును మరలయొనము. ఆంధ్రవచనకార్యమును యాధునికమైనను, అగ్రమున వభావగుంభితమై, యసమానములగు చాతురీనిలపితమై, మరల అసదనానాసర్య వాద్యాలంకార కోభిక్షమై వరుసయల మృదయముల కిప్పుగుభావములను గ్రాత్రసములను దరించిన కొలదిని నిలియజేయుచు మదనాగమ్యులేవ తీవం బ్రసరించుచున్నది. రాజకీయ విషయమునను వాద్యమును దేశమున సూర్యకళ ముద్దించుచున్నది. ఇట్లు సాంస్కృతికమైన వాద్యమునకు సహాయమును బ్రస్తుటకతిం బ్రతిఫలించుచున్నది. వర్తమానమునందు వాద్యమునకును జాతీయదర్శములు వివిధవిధవిధానములను బ్రతిఫలించుచున్నది. వాద్యమునకును జాతీయదర్శమును పరస్పరాధారాధేయ భావము గలనై యున్నది. ఇట్టి విరాజిల్లుచున్నది. వాద్యమునకును బ్రజాపిత దేశమునకును సవివాధానసంబంధము గలదు. సాంస్కృతికమైనను గల గుణగుణములు వాద్యమునకును సహాయమును బ్రక్షింపబడి పరిశుద్ధి గాంచుచున్నది. ఆంధ్రోద్యమమును గురించు సమాప్రధా ప్రకాశించుచున్నది. కాత్రములు, కళలు, చరిత్రములు, జీవిత చారిత్రములు, వివర్ణములు, చాతుర్యములు మొదలగు సమస్తవిషయములను వాద్యమును బ్రవృద్ధిగాంచుచున్నది. ప్రపంచమునందంతట నుత్తమకారకరగల దేశములందు దేశభావము సమస్తవిజ్ఞానసంపన్నములగు గ్రంథరాజములచేత విలసిల్లుచున్నది. భారతవర్షమున మూత్ర పటియద్యమలభ్యము సంపూర్ణముగ నింతరహకు జేయజేయు. వంగ భూభార మహారాష్ట్రభావలందు నీచుహాద్యమము చాలవలకు బ్రేరేపించుచున్నది. ఆంధ్రమునను నామూర్త్యభావము సోద్రమునను నీచుహాద్యము మొలకలెత్తుచున్నది. ఆదిర కాలమున నీచుహాద్యములు లేకును సమస్తవిదేశము జేరి కార్యకసంపదతో దులయాగుచున్నది. ఇకవిదేశము దనుగ్రహించుచున్నది! మృదు మధుర గంభీర స్వరముల మై, మానవ ముద్రిత గ్రాహ్యములగు నైహికానుష్ఠానసంబంధము లయిన సమస్తవిషయములను లలితపదవి వ్యాసకమైనను బాతలం మనములను

జేగ్గసమగ్ధంజైన సంస్కృతసాహిత్యము గలదియై యాంధ్ర భాషా ప్రకృత్యవర్ణనలను సాధించుటచే దోకండును గలదని యూహించుటలము. కాన భీతిలేలే! విద్యాంశుల కోక విజ్ఞానము:—ప్రాచీనగ్రంథముల బరిశీలించి ప్రకృత్యోపయక్తములగు భాషావికరముల నేకరించి యాభియగు సర్థములను బదములకు నివ్వించి వ్యవహారమున బ్రసరించుటల గాంచుట కర్తవ్యమై యున్నది. వంగీయసాహిత్యపరిచయ మొదలగు విద్యార్థులకు గాంచుచున్న పనిని మన యాంధ్ర పరిచయ గూడ జేయబూసవలసి యున్నది. కాటియ్యరి యర్థకాత్రము నొకదానిని గ్రహముగ జదివి చూచినచో రాజకీయవ్యవహారవిషయమున సమయ క్రమములను పదము లెన్నియో కానవచ్చుచున్నది. కొలదియేదాచారము లిందుకొరకము. లక్షణాధ్యక్షకు=Superintendent of mint, రూపదృశకుడు=Examiner of coins, ఆకంతులకణము=Imported Salt, వర్తక=Road Cess, సంపలనోపమ=Centralisation, సర్వదేశవిముక్తము=free from all taxes, యాత్రావేతిక= Ship freight, కానకుడు=Captian of a ship, మంత్రిసభ= Cabinet or assembly of ministers, కార్యాంతికుడు = Superintendent of manufactories. ఈ విధముగ రాజకీయ వ్యవహారములకు విధములగు పనులను, వదవ్యములకు నుత్తమ గాన వచ్చుచున్నది. దీనిని బట్టి చూడ విద్యమార్గవహరము ప్రాచీన మౌండకరాజ్యాంగవిధానము కంటె హెచ్చు విస్తృతి గలదిగా గానరాదు. ఇతరకాత్రములందుగూడ నీ విధముననే ప్రకృత్యోపయోగములగు పదములను భావములను దొరకుట కర్తవ్యమందు. కాత్ర విషయముల జర్పించుటలో సాంస్కృతికమైన కోక దేశభావలన్నింటి యందును రూపగ నేకార్యముననేకపదము వాడబడుట సమంజసమై యుండును. అట్లు కానిచో దేశమునందు విజ్ఞానము విస్తృతి నేరు. కాత్రపరిజ్ఞానము దేశమునందంతట నొక్కవిధముననే యుండవలయును. పూర్వకాలమునందు కాత్రపరిజ్ఞానము సంస్కృతిములననే గ్రహించుటచుండుటచేత నానీకుగ్రహించుటలకు నేకకేపండితుడైన సంస్కృతమున కాత్రవర్ణము విద్యాభ్యాసమున జేసి కృతార్థులకెండుచుండెను. ఇట్లు దాండ్లమున విద్యాభ్యాసమును కాత్రపరిచితియు గలుగుచున్నది. మూర్త్యభాషామూలమున విద్య లభ్యసింపినగాని విజ్ఞానవికాసము గలుగనేర దనియును, బుద్ధి సాత్వికత్వముగలిగి నూతనవిషయములను గనిపెట్టి నకకాత్రము లభించవలయును, గతమున వ్యభాషాభ్యాసమున తేరతము నున గ్రహణకీకల కాలము కృతాచరములకుటచేత దుదకు మొలకజేటి కైకగిల లేజమును గోల్పోవుటయు దటస్థించుచుండునని పెద్దలందఱు విప్రప్రాయములెందయున్నాగు మధ్యవిద్యయు, నుత్తమ విద్యయుగూడ దేశభావలందు గలవలదనం గాని జాతీయత్వమైన సర్వవికాసముతో జేయిల్ల నేరదనియు నందఱును గ్రహించినవిషయమైయున్నది. ఆంగ్ల దేశమున విద్యావిషయములగు సామన్యత (Oxford) కేంబ్రిడ్జి (Cambridge) వర్తకభావముల పాండిత్యమునకు మూలముగ లాభితు గ్రీకుభాషల నేర్చుచుండినంతకాల మాంగ్ల భాషయు సాంగ్లజనులదిగా సమమున నుత్తము గాంచుచుండెను. ఆంగ్లభాషకు బ్రామిఖ్య మొసంగి విద్య నొసంగుట కాప్రాచీనవిద్యాలయములు గడంగినతోడనే యాంగ్లవాద్యము మెల్ల మెల్లనిగిసిమహావాహములై వృద్ధిజెందెదొడగినది. ఆంగ్లభాషకుగూడ సమీకృతియు వింతలేజమును గలిగి పెంపొందినది. నేర దాండ్లము ప్రపంచమున నుత్తమకాత్రజ్ఞానమునకును నుత్తమ నాగరికతకును ముఖ్యసాధనముగ నగ్రస్థానము నధిష్టించియున్నది. ఆతీయనే భరతవర్షమున దేశభావలందు విద్యగలపుటల బ్రయత్నములు సలపబడినచో జాతీయతత్వము నూతనాభ్యుద్భిషిషమును గాంచు ననుట కింపుకయు సంతయు లేదు. మనదేశమునందక్క నేదేశమునైన సమ్యభాషా భ్యాసము న కాత్ర పరిచితి గ్రహించుట గలుగదు. ఆంగ్ల భాషాభ్యాసమున భారతీయుల కర్తవ్యము దృఢమనవి యాంగ్లసామ్రాజ్యమునం

దంతితుల విశేషముభవము సంలభ్యమగుచున్నది, బ్రహ్మమున దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి యుద్ధరహితమునకు గాక వేటువిధమున జనసామాన్యమునకు సాంగ్లవిద్య గొటగాకున్నది. దేశభాషల నభివృద్ధి గాంచుటయు ననియు ద మూలమున విద్యాభ్యాసము సాధ్య మైనంతవరకు జరుపబడవలయుననియు బ్రభుత్వమువారుగూడ గ్రహించియున్నారు. కాని, తగిన ప్రయత్నము లింతవరకు జరిగియుండలేదు. జాతీయవిద్య నెలకొల్పటకై ప్రయత్నములు మహానీయులవలన జేయబడుచున్నవి. అవి సంప్రదించుటలు. విజయనగరము నందుగూడ సాంస్కృతికవిద్యాలయము నెలకొల్పి పండితులు గొందఱు త్రమవిద్యల సాంస్కృతికమున బ్రజలకు గలపయత్నించుచున్నారు. అట్టి యద్యమములను బరాత్పరుడగు ఫలింపజేయునుగాక! గ్రంథాలయములు ముఖ్యముగ నీవిషయమున గృహింపవలసి యున్నవి. ఉత్తమవిద్యాభ్యాసమునకు దగిన ప్రకృతసంభారమును గ్రంథాలయములు నేకరింపవలసి యున్నది. గ్రంథాలయములు గొన్ని గ్రంథరచనకు సాహిత్య మొనరించుచున్నవి. కావున కాత్రరచనకు దగిన ప్రాప్త్యావమును గలిపించి కాప్రాప్తికర్తవ్యము జేయుట వానికొక ముఖ్యనిధియై యున్నది. రాజసామ్రాజ్య గౌరవదీ ప్రభావమును గ్రంథకర్తలకును భాషావికరమునకును మూలాధారక మగుటచే నీ యాకాలమున గ్రంథాలయము లీపనికి గడంగవలసియున్నది. విజ్ఞానచంద్రికామండలివా కి కొలంతను గొంతవలకు తీర్చివను అని యొకటి లేదు సంఘములందల నెలకొల్పవలసి కాదు.

గ్రంథాలయోద్యమము.

గ్రంథాలయములు చిరకాలమునండియు దేశమున వెల కొల్పబడుచున్నవి. గ్రంథాలయములు జనులచేత సాదరభావమున నుపయోగించబడుచున్నవి. నీచివిగ్రంథాలయోద్యమము గ్రంథాలయములకు లెన్నిదెచ్చినది; గ్రంథాలయములములను గేంద్రీకృతము గాంచించి యుత్తమగ్రంథముల నడిపింప సమకట్టి యున్నది; నూతన గ్రంథాలయస్థాపనమునకును, వాని యభివృద్ధికిని, వాని కార్యక్రమమునకును నూతనకీర్తిని బ్రసాదించినది; గ్రంథాలయకృషియుల నిర్వహించుచున్నది; మరల గ్రంథాలయస్వాతంత్ర్యములను గూడ బ్రతిపాదించు సమకట్టుచున్నది. కాన సాంస్కృతికమైన నీగ్రంథాలయోద్యమమునకు దగిన సాయ మొసర్చి కీర్తిఫలము నొందబూసినచో, నద్యమము సంపూర్ణదీప్తి గాంచనేరదు. దేశమునందంతటను బుస్తకభాండాగారములు విస్తారముగా వెలయవలయును. పట్టణములయందును బక్కణములందును బల్లెలందును కళాకాలందును బాతకాలందును బల్లెలకులందును నుత్తమ పుస్తక భాండాగారము లుండవలెను. ప్రతి మండలముయొక్క ముఖ్యపత్రమున నొక ప్రధానపుస్తక భాండాగారమును సాంస్కృతికమైన కంఠమున గేద్రముగ నొక పుస్తక భాండాగారమును స్థాపించబడవలయును. ఇవిగాక కొన్ని సంచారగ్రంథాలయములు గూడ నందవలెను. ఉత్తమ విద్యాభ్యాసముకొలుకును, సాధ్యాత్మికజ్ఞానముకొలుకును, కాప్రాప్తిసమము కొలుకును, రాజకీయ వ్యవహారోధము కొలుకును, చరిత్ర పరిచయము కొలుకును, గృహి వాణిజ్య కొలుకు కళాకలాపవిజ్ఞానముకొలుకును, బాలికామికపద్యముల యొకకొలుకును దగు పాత్రములతో భాండాగారముల నింపుటకోక, కానములను బంధకాది ప్రాచీనపత్రములను వంకపరిశ్రమమును సంపాదించు సర్వదాయత్వించు మండనలను మరలయు భాండాగారములందు సాంగ్ల సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములచేత, యర్థభాషా గ్రంథములందులందు దత్తకృష్ణ లితరభాషాభ్యాసరతులై దత్తదానము చేత మూర్త్యభాషాభివృద్ధిని గాంచుటయు సాంస్కృతికములు. ఇప్పుడు సాధారణముగా సాంగ్ల భారతీక వంగ మహారాష్ట్ర భాషలనుండి యాంధ్రమున కనువాదములనుపబడుచున్నవి.

వంగ భూభార మహారాష్ట్రభాషావాద్యములు లుచ్చదేశలో నున్నవని వినుచున్నారము. వర్తకీంద్రనాథకాతుకు వంటి కవిలెరుడు వెలసి వంగభాషకు వన్నెదెచ్చెను. ఇంకొక చంద్రభాటకీ మొదలగు నుత్కృష్ట గ్రంథకర్తలు భాషాసేవ చేయవిధముల సరిపెయిండిరి. ఆంధ్రముననే కాక సామూర్త్యభాషయగు నుత్కళమున గూడ వంగవాద్యముచ్చముల ప్రతిఫలించుచున్నవి. వర్తమానకాలస్థితులను బట్టి యాంధ్రులు గాని మరల యితర దేశీయులు గాని యొక్క మూర్త్యభాషాభ్యాసముతోడనే తృప్తిజెంద ననువుగాదు. భారతీయతత్వము సమాప్రసారముల బ్రసరించుచున్నది. అంతటను యాంతరార్థ్యప్రతిబింబము ప్రతిఫలించుచున్నది. కావున ముగ్ధతీయులందఱును కాగుక జాతీయతత్వమును గుఱుతెలుంగరలచిరవి జాతీయజీవనప్రభావము నన్నిదిలను గాంచ

ఆయుర్వేదాశ్రమం, ౫౫, ఆచార్యన్‌వీధి, జి.టి. మదరాసు

విన్నపము.

యధ్యక్షానమునందు అయిదవయేడు నడచుచున్నది. యధ్యక్షులు త్వరలో ముగియవలయునని నూచనలు లేవు. యధ్యక్షులకు పూర్వము రతి 15-0-1-6 వెలగల కాగితమిప్పుడు రతి 15-0-7-6 వెల కమ్ముచున్నది. కాగితములధర అయిదు రెట్లు పెరిగినది. ప్రేయమైనను కాగితములు దొరకుట దుర్లభముగ నున్నది. చందాదారులు పాత పత్రికల గమ్ముటవలనను చందాధనము నందు సగమును తీరిగి పొందుచున్నారు. యధ్యక్షమారంభమైన తరువాతను ఇతర పత్రికలు చందాలను హెచ్చించినను యధ్యక్షులు ముగియవలయునని నాంధ్రపత్రిక చందా హెచ్చుచేయలేదు. ఆంధ్రపత్రికకు దినపత్రికకు రూ 15-0-0 వారపత్రికకు రూ 2-8-0 నిర్ణయించినచందా స్వల్పముగ నున్నది. ఇట్టి పరిస్థితులందు పత్రికానిర్వహణము మధ్యరము గాన జాత్రమానము నుండియును దినపత్రికకు నెలకు రూ 1-8-0 (సంవత్సరమునకు రూ 18-0-0) వారపత్రికకు సంవత్సరమునకు రూ 3-0-0 చందా ఏర్పాటు చేయబడినది. ఆంధ్రదేశభిక్షామానులు ఆంధ్రభాషాభిమానులు ఆంధ్రపత్రికాభిమానులు వివరితపు పరిస్థితులను గమనించి చందాధనము స్వల్పముగ హెచ్చించినను పూర్వమువలెనే యదారస్వభావమును బూని పత్రికను పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

పత్రికాధిపతి.

ఆంధ్ర పత్రిక

1918-వ సం॥ జూన్ నెల 24-వ తేది

సోమవారము.

మితవాదపక్షము మరల తలయెత్తుట

పరాధీనదేశమునందు ప్రజాహితీ జీవితమున కక్షలకును, కష్టములకును ఎడ ముండనేరదు. ప్రజలందరును స్వాతంత్ర్యము బొందజూచుచున్న సమయమున, దేశమున కక్షలు పెనుగుట జాతీయ దౌర్బల్య సూచకము గాని, జాతీయసౌభవమునకు చిహ్నముగానేరదు. దేశమునందభిప్రాయభేదములుండుట సహజమే. కాని అభిప్రాయభేదములు తీవ్ర విభేదములకును, అంతఃకలహములకును వారిజుపగుడదు. ఐకమత్యమే సందిగ్ధస్థితి యందు ప్రజలను గమ్యస్థానము జేర్చును. స్వాతంత్ర్యము లభించిన పిమ్మట రాజ్యాంగ కర్తృత్వలపై భేదము లుదయించి, కక్ష తేర్పడినను తొందరయుండదు. ఆతివాదమితవాద విభేదములు కదివత్సరములక్రిందట దేశమునందు కలవరము గలిగించెను. మిటో మాస్టే సంస్కరణము లీ విభేదములను మరింత విస్తరింప జేసెను. “మితవాదులను దరిజేర్చుడు” అను మహామంత్రము మితవాదనాయకులను సన్మోహింప జేసెను. మాస్టేగారి సంస్కరణములు సరచేత నైకుంతము జూపెనని, మితవాదనాయకులు సంతసించిరి. జాతీయవాదులను కాంగ్రెసు మహాసభనుండి బహిష్కరించిరి. కొంతమంది నాయకులు, కాంగ్రెసు సభలో సభగరమీ యుండదని, యుద్ధింపిరి. కాలము గడచినకొలదిని, మరుగువీగి సత్యము

ప్రస్తుత పరిస్థితి. మాస్టేగారి సంస్కరణములు ప్రయోజనవిరహితము లని కనులకు దర్శింపబడు. పూర్వపుసంతాపము ఆశాభంగమునకు దావిచ్చెను. మితవాదనాయకులు తమ పౌరజ్ఞానము గ్రహించిరి. ఎట్లెట్లు, రెండుపక్షములవారును మరియొక మారు సమానవేదికపై నాసీనులయిరి. మితవాదులును అతివాదులును జాతీయవాదు లయిరి. కాంగ్రెసు విధానమే తమ కనీసపుకోర్కె యని ఎల్లరును కంఠోక్తిగ బలికిరి. వెంటనే ప్రభుత్వము వారికి తమ నిశ్చయమును తెలిపిరి. మాంటాగూ గారు స్వయముగ నేతెంచి ప్రజాభిప్రాయము అంగీకరించిరి. మాంటాగూగారి సంస్కరణము లిక వారమురోజులలో ప్రచురింపబడు నని, వెల్లడి గావించబడినది. ఇట్టి తరుణమున మరియొక మారు మితవాదపక్షము తలయెత్తినది. మితవాదపక్షమున కొక సమయమున మూలస్థానముగ నుండిన బొంబాయియందు గాక, ఈ మారు వంగదేశము నందీకడ ప్రాబల్యము జూపినది. సురేంద్రనాథ బెనర్జీగారి రీతకు గురుత్వాన మలంకరించిరి.

మితవాదపక్ష ముదయించుట కెట్టి యవసర మిప్పుడు గలిగినది? కాంగ్రెసులో జేరిన వారందరును స్వపరిపాలనమే గమ్యస్థానముగ నుంచుకొనిరి. కాంగ్రెసు సంస్కరణములను ప్రభుత్వం తరములుగ ప్రసాదించవలయునని నేకగ్రీవముగ నందరంగీకరించిరి. ఎల్లరును శాసనబద్ధముగ నాం దోళనమునే యవలంబించవలయు నని స్పష్టముగ తెలిపిరి. దౌర్జన్యకర్తృత్వల నందరును నిరాకరించిరి. ఇట్టి స్థితిలో మితవాద అతివాదపక్షము లని విభజించుట కనకాళ మెక్కడను గాన్పించదు. కాని మొక్కవిభాగము మాత్రము సాధ్యమగుచున్నది. కాంగ్రెసు తీర్మానములను వదలివైచి, ఎట్టి సంస్కరణముల నిచ్చినను అంగీకరించెను వా రొక పక్షముగను, కాంగ్రెసు విధానమునకు తక్కువ సంస్కరణముల సంగీకరింప మచువా రొక పక్షము గను, వేరు జేయబడిన వేరు జేయబడవచ్చును. మొదటి పక్షమువా రీదేశమునందు గలరా యని చదువరులు విస్తయము జూపవచ్చును. సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా, లీడరు, బెంగాలీపత్రికలందు మాంటాగూగారి సంస్కరణములను విమర్శించుటయే పాతక మనియు, దేశమునందు రెండుపక్షములు ప్రబలుట తప్పదనియు, ప్రస్తుతిస్థితిలో నైకమత్య మసాధ్య మనియు, సంచాదకీయ వ్యాసములు ప్రచురింపబడుచుండుట జూచిన, మితవాద పక్షమును పునర్నిర్మించుటకు నాయకులు కొందరు కొంతకాలమునుండియు ప్రయత్నించుచున్నటుల నువ్వక్ష మగుచున్నది. మాస్టేగారి సంస్కరణముల ప్రకటనమునకు బూర్వము నాయకులు కొందరు దేశము నెట్టి వక్రగతుల ద్రిప్పిరో, మాంటాగూగారి సంస్కరణములు ప్రకటింపబడ నున్న సమయమున మరయొక మారు ప్రాత మాస్టేములనే తీరిగి ద్రొక్క చున్నారు. మితవాద ప్రముఖులు గలసి యిటీవలనే వంగదేశమునందు “నేవనల్ లిబరల్స్ బుక్స్” నొకదానిని స్థాపించిరిని ప్రకటింపబడెను. ఈ మాతనసంఘము, ఇంగ్లీషు మొన, స్టేట్సుమెను, మద్రాసు మెయిలు మొదలగు వాంగ్మోహెందవ పత్రికల యాశీర్వాదము బడసెను. నేటి తంత్రీవార్తలలో సురేంద్ర నాథ బెనర్జీగారి సంఘమున కధ్యక్షులుగ నుండ నప్పుతొంచి రని గావనగును. నూతన సంఘనిర్మాణ మురొక వశ్యకత గాన్పించదు. కాని మాంటాగూ గారి తీర్మానముల నున్నది యున్నటుల యంగీకరించుట కీ సంఘమువారు వినియోగించ బూస వచ్చును. జాతీయోద్యమమును సందిగ్ధస్థితియందు

దీ విధముగ మితవాద ప్రముఖులు విడనాడ జూచుట, నేమని వర్ణింపవలయునో తోచకున్నది.

ఇటీవల చిట్టగాంగనం దిచ్చిన యువన్యాసములో సి. ఆర్. దాసుగారు వృద్ధనాయకుల చర్యల నీరీతిగ వర్ణించిరి.

“మన మీయాందోళనము సాగించిన నాటి నుండియు ప్రతికూలశక్తులు మమ్ముల నన్నిప్రక్కలను జాట్టికొనినవి. అధికారవర్గమువారు వాంఛలను సహజముగ నామోదించుట లేదు. యూరపీయను వర్తకులు ప్రతికూలురుగ నుండుటయం దా త్వర్య మెద్దియును లేదు. కాని వంగదేశీయులలోనే నొక పక్షమువారు మన కోర్కెలు ఫలించుకుండ జూచుచున్నారు. స్టేట్సుమెను, ఇంగ్లీషుమెను పత్రికల వ్రాతలను విమర్శించుటయందు మనము జయము గాంచితిమి. కాని బెంగాలీపత్రికలోనిట్టి వ్రాతలజూచిన, నాకు హృదయవేదనము గలుగుచున్నది. నా కివి అర్థమగుట లేదు. ప్రాతనాయకులే నాయకత్వము వహింపవలెనని, మనకు చెలువబడినది. వారల హక్కులను నేను నిరాకరించను. కాని వాడు దేశమును ముందునకు గొంపోవలయును. అట్టితరీ వారు దేశీయుల గౌరవమునకు పాత్రులగుదురు. వారల పాదధూళిని నా శరీరమున దాల్చుటకు నేను సిద్ధముగ నున్నాను. కాని ఎవరయినను, ప్రజల కోర్కె లెటులున్నను మీరీ విధముగ బ్రవర్తించవలయుననియు, తానుజేయు కార్యముల నందరను సరింపవలయు ననియు, కోరుచో, అట్టివారిని దేశ వంచకు లని నే పిలచెదను. ప్రజల యద్యమము నకు చేయూత నొసగువాడే నాయకుడు. ఇందుకు విరుద్ధముగ బ్రవర్తించువాడె గౌరవమున కర్హుడు గాడు. నాయకునిబలము, ప్రజాప్రాతినిధ్యబలమే గాని, స్వీయబలము, గానేరదు. ఈ బలము నాధారము జేసికొని కృషి సలుపువారే పూజ్యులు. తదితరుల కట్టి స్థానముండదు. నేను కొంచెము పరుషోక్తుల నుపయోగించినచో, నాకు గలిగిన మనోవేదనయే కారణము. ప్రజాభిప్రాయము నిటుల తృణీకరించుట, నా హృదయమునకు శల్కమై నాటుకొనినది.”

ప్రముఖులు గొందరు దేశీయోద్యమముపై నభిమానము బోనాడినను, హైందవ సంఘ మంతయు సచంచలవిశ్వాసముతో తమపట్టుదలను విడనాడ కుండినచో, స్వపరిపాలనము లభింపక తీరదు. మితవాదనాయకులును ప్రజాభిప్రాయము నకు నేడో దేహో దాసులు గాకమానరు. అందుచే నిరాశ కెడమియ్యక, భారతీయులు నిశ్చలమానసులై కృషిసల్పుట భావ్యము.

భారతీయులకు కమిషనులు

భారతీయులకు తుట్టుతుడకు కమిషను లొస గబడినవి. ప్రభుత్వమువారి యుత్తరువు, సంగ్రా మోత్సాహమును కొంతవరకు ప్రజ్వలించ జేయును. కాని, నూతన సంస్కరణముల నొసగు సపుషు చివరవరకు జాక, ప్రభుత్వమువారు సంది యపు మానసమును జూపెదరు. ఈ సమయమున తెంపుజేసి, కమిషనుల విషయమై ప్రజలకోర్కెలను ప్రభుత్వమువారుసంపూర్ణముగ సంగీకరించిన ఎంతయూ లాభకరముగ నుండెడిది. సంగ్రామము నందు శ్లాఘనీయముగ బసించేసిన హైందవోద్యోగులకును, ఈ సంగ్రామమునో నాకున్నను సంతకు పూర్వము యుద్ధసైన్యము జూపినవాకిని, కమిషను లొసగబడును. ఇక ప్రజలకు కమిషనుల

నిచ్చుటలో కొన్నివరతులు విధింపబడినవి. కమిషను నొసగదలచినవారిని, ప్రభుత్వమువారు నియమించెదరు. అట్టివారి వయస్సు 19, 25 సంవత్సరముల మధ్య నుండవలయును. ప్రభుత్వ సేవను ప్రశంసగ జేసిన కుటుంబముల నుండియు, ఈసంగ్రామమున సైనికుల జేర్చుటకు సాయపడినవారి నుండియు, ప్రభుత్వమువారి యద్యోగములకు వైకౌనెదరు. నైస్యము నుండి కమిషనుల బడయువారు గూడ 19, 25 సంవత్సరముల మధ్యవయస్సుగలవారుగ నుండవలయును. వీరినిగూడ, ప్రభుత్వమువారే నియమించెదరు. ప్రజలనుండి నియమింపబడినవారికి విద్యాప్రవేశ మెంత యుండవలెనో నిర్ధారణచేయబడినది. యుద్ధానంతరము వీరలకు సైనికోద్యోగములను ఖాయముగ నియ్యవలయునాయను విషయ మాలోచింపబడును. వారు చూపిన సామర్థ్యమును బట్టి నిర్ణయింపబడును. మిగిలినవారికి వేతనభృతి ఒసగబడును. మిలిటరీకాలేజిలో కేజ్యులుగ తరఫీతుగుటకు వదిమిందిని, మాత్రము ప్రభుత్వమువారు నియమించెదరు. వీరికి గూడ విద్యాప్రవేశము కొంతవర కుండవలెను. వీరి వయస్సు 17½, 20 సంవత్సరముల మధ్యగ నుండవలయును. వీరు గూడ తగినవారని తోచినచో, కమిషనుల బడయవచ్చును. ఈ నియమముల జూచిన, కమిషనుల బొందువారు అధిక సంఖ్యాకులుగ నుండు రని యూహింప వీలు లేకున్నది. ప్రభుత్వ సేవ జేసినట్టియు, సైనికుల ప్రోగుజేసినట్టియు కుటుంబములలోని వారికి మాత్రమే కమిషనుల నిచ్చుటచే విశేషలాభముండదు. కమిషనుల బడయువారికి, నుద్యోగములను ఖాయముజేసి, దేహదార్ధ్యతగల విద్యాధికుల కెల్లరకును కమిషను ఉద్యోగములను సామాన్యముగ నొసగుచో, అవస్థ సామాన్యముగ సంగ్రామోత్సాహము ప్రబలును. సైనికోద్యోగులకొరకు వెదక నక్కర యుండదు. ప్రభుత్వమువారు, విశాలముగ నియమముల నేర్పజేసి, సంగ్రామోత్సాహమును పురికొల్పుటకు బూనుకొనెద రని గోరుచున్నారము. సంకుచితముగ సంస్కరణముల బ్రసాదించుటచే లాభముండజాలదు. ప్రజలీ తరుణమున తమ శక్తివంచన లేక సంగ్రామమునకు తోడ్పడి, విజయకారకు లగుట భావ్యము. ప్రధానమంత్రిగారు సామాజ్యమహాసభయం దిచ్చిన యుపన్యాసములో హిందూదేశము 10 లక్షల నైస్యములను బుద్ధిపూర్వకముగ తయారుజేసి, జర్మను విజృంభణము ప్రాచ్యఖండమున కొనసాగకుండ రక్షించినదనియు, మరియుక 10 లక్షల నైస్యమును త్వరలో దయారుజేయనున్నదనియు, హిందూదేశమును పోగడిరి. సందిగ్ధసమయమునందు జర్మను ఉపద్రవమునుండి ఆంగ్ల సామాజ్యమును రక్షించిన. హిందూదేశము, జర్మను ఉపద్రవము సంపూర్ణగ నంతమొందించుటకు తప్పక తోడ్పడగలదు. మిత్రమండలి కంత్వవిజయమును సమకూర్చిన గౌరవము, హిందూదేశమునకు దక్కుగాక !

బరిమి హోంరూలు సమస్య
బర్లెండు దేశపు హోంరూలు సమస్య యింకను పరిష్కరింపబడ కుండుట శోచనీయము. ఈ సమస్య తృప్తికరముగ బరిష్కరింపబడియు దినయెడల నిర్బంధసైనికవిధానమును ప్రవేశపెట్టుట సులభసాధ్య మయ్యెడిది. కర్జను ప్రభువుగారు హోంరూలు సైనికనిర్బంధసమస్య రెండును విడిచిపెట్టబడినవని తెలుపుటచే ఆంగ్లదేశమునందు విస్తృతము జనించినది. పత్రికలన్నియు, ప్రభుత్వనిశ్చయము దౌర్బల్యసూచక మని దెలుపుచున్నవి. ఈ నిశ్చయము రాజకీయపరిస్థితులను క్లిష్టభూయిష్టముగావించునని, తైముప్రతిక దెలుపుచున్నది. ప్రస్తుత విశాసమస్యపరిష్కారము సీలిపివేయబడినదనియు పూర్తిగ విడనాడబడలేదనియు, తైముప్రతికకు దెలిసినను, ఆలస్య మయినకొలదిని సమస్యకోరికము నుసాధ్యమగుట నిశ్చయము. ఇప్పటికే సికాఫెనుకిక్తువారి ప్రాబల్యముతిశయించుచున్నది. నేటితంత్రీచార్యులలో పార్లమెంటు ఎన్నికయం. సికాఫెనుకిక్తు దారునికే ఎక్కువసమ్మత్యము లభించి, విజయము ప్రాప్తించెనని దెలుపబడినది. ఇంకను కాలముగడచి, హోంరూలుసమస్య పరిష్కరింపబడదేని, జాతీయవాదుల పలుకుబడి సన్నగిల వచ్చును. అట్టి అవాంతరము రాకము దే ఆంగ్లప్రభుత్వమువారు అధినివేశ రాజ్యములవారితో యోచించి, యీ సమస్యను పరిష్కరించుట శ్రేయస్కరము. లేనియెడల, బ్రిటీషు దీపులందలి భాగము లన్నిటికిని సాంఘాతికపరిపాలన మొసగిన గాని యీ సమస్య పరిష్కారయోగ్యముగాదు. ఆంగ్లమంత్రప్రస్థమువారి తరుణమున తగిన దూరదృష్టిగ నుకటించెదరు గాక !

క్రొత్త డైరెక్టరు
విద్యాశాఖకు డైరెక్టరుగ నున్న ప్లోనుగారు ఆగస్టు నెలనుండియు నుద్యోగమును చాలించుకొనెదరు. వారికిబదులు ఆలెనుగారు నియమింపబడుదురని, మెయిలుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ఈ యుద్యోగమునకు హైందవు లేల నియమింపబడగూడదో దోచకున్నది. నిర్బంధవిద్యా విధానమును దేశమున బ్రవేశ పెట్టుటకు కొలదికాలములో శాసనము ప్రవేశపెట్టబడ నున్నది. అట్టి సమయమున, ప్రారంభవిద్యను దేశమునం దెటుల వ్యాపింప జేయవలయునో యోచించుటకు, హైందవాధికారియే నెక్కుడు ఉపయోగకరముగ నుండును. ఇట్టిస్థితిలో, ప్రభుత్వమువారు భారతీయుని నాపదవికి నియమించుట లాభదాయకము.

భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రములు
మైసూరువాసి యగు హెచ్. వి. నంజుండయ్యగారు రాజ్యాంగ సంస్కరణముల గూర్చి చర్చించుటలో, దేశమును భాషాప్రయుక్తరాష్ట్రములుగ విభజింపవలయుననియు, ప్రజలంగీకరించుచో ఏకభాష మాటలాడు బ్రిటీషు పరగణాల ప్రజలను స్వదేశసంస్థానప్రజలను నేకరాష్ట్రముక్రొంద జేర్చవలయుననియు దెలిపిరి. భాషాప్రయుక్తరాష్ట్ర సమస్య బ్రిటీషుపరగణాల వారి దృష్టినేగాక, స్వదేశ సంస్థానప్రజల దృష్టిని గూడ తీవ్రముగ నాకర్షించుట ఉత్సాహకరముగ నున్నది. ఈ సమస్యను నేడో రేపో పరిష్కరింపక తప్పదు. లేనియెడల స్వపరిపాలనము స్థాపనము గాంచుట దుష్కరమగును.

వందేమాతరము దోషమా ?
వందేమాతరముని ముద్రింపబడియున్న కాగితముపై కంచితో నొక స్త్రీదరుగారు సబుకత్తెరుగారికి వాయాదా వేయమని గోరుచు నొకలేఖను వ్రాసిరట. అందుపై అధికారికి ఆగ్రహము గలిగి, యిట్టిచర్యల నిక గావించవలదని, స్త్రీదరుగారికి దెలిపిరట ! వందేమాతర మంత దోషభూయిష్టమయినదని యీ యధికారి యభిప్రాయము గాబోలు ! అధికారులు గొందరు అనవసరమగు విషయముల గూర్చి గోరంతలు కొండంతలు చేయుట శోచనీయము.

యూరపియను సంఘము : సంగ్రామసాహాయ్యము
యూరపియను సంఘమువారు సంఖ్యలకు తగిన సంగ్రామ సాహాయ్యము గావించ లేదని తలచి, ప్రభుత్వమువారు తగినచర్య దీసికొనదలచిరి. అస్సాము జేయాకుసంఘము వారీవార్త విని, తమ సభ్యుల కొక ప్రకటన మంపిరి. యూరపియను సంఘమునుండి యింకను నైస్యములోనికి మనుజుల వైకొనుట చాల నష్టదాయకమని, యీ ప్రకటనము దెలుపుచున్నది. ప్రాయశః యీసంఘమువారు తమ వర్తకమునకును స్వలాభమునకును నష్టము గలుగునని దలంచెదరు గాబోలు. కాని, సంగ్రామ విజయమునకై యీ మాత్రము నష్టమునకోర్కవేకుండును. దేశాభివృద్ధిల లక్షణము గానేరదు.

బొంబాయి టంకశాల
ఇందు దినమునకు 10 లక్షల రూప్యములు తయారుజేయబడుచున్నవి. బంగారపు మొహరీలు దినమునకు 40,000 తయారుజేయబడు చున్నవి. ఎన్నిటిదయారు జేయుచున్నను, దేశపు అక్కరలకు సరిపోవుట లేదని తైముస్ ఆఫ్ ఇండియా పత్రిక దెలుపుచున్నది. మింటుపని కొనసాగిన కొలదిని, ప్రస్తుతపు కొరత దగ్గరని యూహించెదము.

బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయము: స్త్రీసభ్యురాలు
బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారు మిసెస్ దాదాభాయిగారిని సభ్యురాలుగ జేసి, గౌరవించుట, విశ్వవిద్యాలయచారిత్రమునందు నూతన శక మారంభమయినదని చెప్పవచ్చును. స్త్రీల కర్మగౌరవ మొసగుటకు, హిందూదేశ మెన్నడును వెనుదీసి యుండలేదు.

ఉదకమండల వార్తలు.
మాప్రజెత కండ్లరు రాబర్టు ప్లానిస్టా పెరిడాను గారు మొదటి సర్కిలునకు నియమింపబడిరి.
పోలీసుశాఖ:—క్రొందటి 17-వ తేదీ నుండియు ఆర్. హెచ్చి. హిట్లాకు గారు సైనిక సేవమాద నియోగింపబడిరి.
5-వ గ్రేడు నూపరింటెండెంటు చార్లెస్ బాంట్స్ కన్నింగ్హమ్ గారు 4-వ గ్రేడు నూపరింటెండెంటుగ నియమింపబడిరి.
5-వ గ్రేడు నూపరింటెండెంటు దివాను బహద్దరు పి పరాంకుశము నాయుడు గారు 4-వ గ్రేడు నూపరింటెండెంటుగ నియమింపబడిరి.
1-వ గ్రేడు అసిస్టెంటు అలగ్నాంధరుబాను హేమెలు గారు 5-వ గ్రేడు నూపరింటెండెంటుగ నియమింపబడిరి.
దల్లియ. హెచ్చి. పిట్టు సి. హెచ్చి. గాడ్సుడెను, ఎ. జె. హేమెయిలు గారలు సైనికోద్యోగముమాద పోవుటవలన 1-వ గ్రేడు అసిస్టెంటు నూపరింటెండెంటు వెడక మ్కలయె నెలు ముల్లేగారు 5-వ గ్రేడు నూపరింటెండెంటుగ నియమింపబడిరి.
మొదటికరగతి అసిస్టెంటు నూపరింటెండెంటు విలి యమ్మి పోస్టరు గారు 5-వ గ్రేడు నూపరింటెండెంటుగ నియమింపబడిరి.
1-వ గ్రేడు అసిస్టెంటు నూపరింటెండెంటు బాను పాలిసారు దాసరు గారు 5-వ గ్రేడు నూటగు నియమింపబడిరి.

ప్రహ్లాదనాటకము :—నిన్నటిది
కారదా నాటకమండలివారు ప్రహ్లాదనాట ప్రదర్శించిరి. ప్రహ్లాద, లీలావతి, హిరణ తమప్రాతలను సమర్థతతో నిర్వహించిరి.
పోర్టు బ్లెరు టపా:—పోర్టు
ఈనెల 29 వ తేదీని ఉదయము 8 గ బంగీలు మున్నగునవి 28 వ తేదీ న కంగీకరింపబడును.

వృత్తాంతములు

రెండవ యాద్యములు ఈనెల 21 వ తేదీకి రు 11,80,73,200 లకు విభజింపబడినవి.

విద్యుత్ ప్రీల యాద్యములు యెత్తుము:—2½ లక్షలు, వాస్తవము చేయబడినవి తెలిసినవి.

ఇండియా టపా:—21-5-1918-వ తేదీని బొంబాయి నుండి పంపబడిన టపా ఈనెల 20-వ తేదీని లండను నగరము కు చేరినది.

వైనికోవ్యోగములు:—భారతీయులకు వైనికోవ్యోగముల సౌకర్యమును కొందరిని నియమించుటకు వెంటనే ఏర్పాటు జరుగును.

రాజప్రతినిధియైన బెర్నార్డ్ లెక్సెయర్స్ బి. సి. ఎస్. గారు వైనికో వేవాసంతరము మధ్యరజిల్లా నెల్లూరు జిల్లా జనులకు విజ్ఞాపించినది.

దక్షిణాఫ్రికా:—దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులకు ప్రాతినిధ్య బిధానముల నాటిపించుటకు అలహాబాదులో బి. ఎస్. బెర్నార్డ్ గారి ఆధ్వర్యమున క్రింద సభ జరిగినది.

అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయము:—100 కి 20 వంతున మెట్రిక్యులేషను పరీక్షయందు కృతార్థులై, హెచ్చు మంది మూడవ దివిజనులో చేరినది.

నేషనల్ లిబరల్స్ కు:—క్రొత్తగా నేర్పబడిన ఈ సంఘమున శిష్యులైన వీరియందు గౌ. ను. రె. ద్రావిడ భిక్షుగా రంగీకరించినది తెలియచున్నది.

ప్రతి ఆయుర్యము:—జోయ పరిశ్రమలకు ప్రతివారకు నట్లు నాయకాదేశపు జూదములు జరుగుతుండ నొక సంఘము నేర్పబడుటకు జేరబడిన కారణము క్రింద బొంబాయి దొర తనమువారి కధికారి విచ్చిరి.

గూరూలులో ఈనెల మర 9 గురకు ప్లేగు సోకెను. అందు 6 గురకు చాల బాధకలిగెను. ఇకాదు వీధిలోనే ఎక్కువకు కోరులు కనిపెట్టుబడుచున్నాయి.

మొహమేదురూ తూర్పు అఫ్రికాలను ఇండియాను ఆక్రమింపబడుట కారణమని భంగుల కొట్టబడినది. ప్రకటనా ప్రక్రియలు పంచబడినవి. ఇది ప్రయత్నము లనేకము చేయబడినది.

మొహమేదురూ కరిగించిన వారికిరీక్ష:—క్రొత్త మొహమేదురూ కరిగించిన వారిపై కేసు చేయబడును గాన నుపేక్ష చేయబడినది పంజాబుదొరతనమువారు మందలోద్యోగులకు కఠినముగా ప్రాసరి.

రైల్వే యాద్యములపై లంచపుకేసు:—తక్కువ భారీపుచ్చుకొనినవారిలకు ఇద్దరు రైల్వే యాద్యములకు చెరి 18 నెలలు కఠినశిక్షయును రు 30 లు జూర్యావాదము విధించబడినది.

సినిమాపటము:—ఒకడు వైనికోవ్యోగమున మొరలు సోర్య భోమిని నలన విచ్చిరియో పరికమును బడయువరకును కలహములను విడిచి నొక సినిమా పటము కరాచీలో చూచుచున్నది.

మొహమేదురూ:—ముందు వారములో వాడుకల క్రొత్త మొహమేదురూ గోధుమల పంట హాపకు 6 లక్షల పానుల మొహమేదురూ ప్రతీక ప్రాసరినది.

బొంబాయిలోను దొరతనమువారి క తేదీనాటికి 15 కోట్ల 48 లక్షల ప్రతిములు క్రయించబడినవి: బం 60 వేలు, బొంబాయి 8 కోట్ల, చెన్నై 1 కోటి 9 లక్షల 62 వంతులు 1 కోటి 6 లక్షల 81 లు 2 కోట్ల 74 వేల 5 వంతులు.

శత్రువుల సామ్రాజ్యము:—రంగూనులో ప్రేక్షిం గుకంపెనీవారు బెరుకంపెనీవారి సారాను వియ్యించగవచ్చి న రు 1,20,481, లు వాచిని చేయబడినకేసు ఈ నెల 22 వ తేదీని విచారణ చేయబడినది. దాని ననుసరించ తలపులేదని ముద్దాయిలు వాదించిరి.

వైనికోవ్యోగములు:—విద్యార్థికులగు భారతీయులకు వైనికోవ్యోగములపట్ల కొంతమేరకు బృష్టిలిగించుట కీ వైనికో వ్యోగములు చాలియుండవచ్చును. వీని ఫలితములు ఆంగ్ల ప్రా.దవ కేసుల సంకేతము నధికము నొందింపగలగ వచ్చునని ఇండియాను డెయిలీ టైమ్స్ గావు ప్రతీక ప్రాసరినది.

20 ఏండ్ల లోపున నుండిన యువకులు 103 రు క్రొత్త గా వైన్యమునకేరి మొన్నటికినము పుదుచ్చేరినండి బయలు చేరిరి. వారిని చేర్చిన ముగ్గురు యాద్యోగులును వారి వెంటదీని బయలుచేరిరి. వైనికోల స్నేహితులు 50 గురు విల్లుపురము జరజుకు వారిని వెంటదించిరి.

బర్మాఅయిలు కంపెనీవారి తరపున 200 కిరగ్ నూనె డబ్బాలు మూర్తి కంపనుమందగా దాలో కందలకొలది మోస్తూ పడవలమీదపడి వానిని పట్టుకొనిపోయిరి. పోలీసు వారు వెంటనేవచ్చి కొన్నిడబ్బాలను పట్టుకొనగలిగిరి. వారిం కను కఠినవిచారణ చేయబడుచున్నది.

దాదాభాయిపతిగారు:—జేతీలాయి జేహంగీరు. ఆర్. దాదాభాయిపతి. ఎం. డి. ఎం. ఆర్. సి. పి గారిని బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయ గౌరవ సభ్యురాలినిగా నంగీకరించిరి. ఎం. డి పట్టుకును విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులగుడ నీమెతప్ప నిది వరకు భారతాంగన తనవును బడయలేదు. ఆమె స్వయముగ ప్రీల కొక వైద్యకాల నేర్పించింది. ఇటీవల విల్లింగ్డన్ ప్ర థ్యిగారి ఏర్పాటుప్రకారము కొలహామహిరాప్రమాతి వైద్య కాలలో నీమె చాల పనిచేసినది.

టైము ఆఫ్ ఇండియాపత్రికయందలి వారపత్రికా సహాయసంపాదకుడు బి. జె. ఇవానుఆరు నతడు మణిబాబు ప్రభువనానకునంది చుధిరాన రెండు స్టేషనరీ వద్ద నగరక పరచిపట్టు కేసుగాగా వ్యాధ్యాధికారి కేసునువిచారించి ముద్దాయి అచరకే రెండు స్టేషను కొనుక్కునుట చేతను, ఏర్పాడిని ముద్దాయి పద ద్రోయుటచేత, మొదటఫిర్మాది కొట్టిపెట్టుట ముద్దాయికొట్టుటచేతను ముద్దాయి కేసులను వ్యాధిగానానో పింపబడిన అనేక నేరములను ఖండింపవలసి యుండుటచేతను తాను ముద్దాయిని విడిచుచున్నా డని వ్యాధ్యాధికారి కేసును కొట్టిపెట్టెను.

అరాజకులకును పోలీసువారికిని పోరాటము:—పా బ్బా జిల్లాలో సిరాజుంజి నలుడివిజనులో సుయోలు విప్లవ కాయలున్నారని తెలిసి పోలీసువారు చుట్టుకొనిరి. పోలీసు వారి నాయుట నన్ను నా రిద్దరు ఎదిరించిరి. ఒక పోలీసు ధిటువకు గాయములు తగిలినవి పోలీసువారు వారిలో నొక నిని గాయపరచిరి. రెండవవారిని పట్టుకొనిరి. పట్టుకొనినవారి చేరు నికుంజపా లనియు ఆకడు పలువెనెన్నెక్కురు హరిదాసు మైత్రాను చంపెననియు అమృతబాబు ప్రతీకలో ప్రకటింప బడినది.

ఫాక్టరీ పనివాండ్రకు యిండ్లు:—బొంబాయిలో పని వాండ్రకు పనికెవచ్చు నిండ్లకు కొద్దికొద్దియునో ఏర్పాటుకును నమోనాలు ప్రాసరినవారిలో క్రేయముగ ప్రాసరినవారికి బహు మాన మిచ్చుటకు నని నగరాధికరక సంఘము వారు ప్రకటిం చిరి 46 గురు ప్రాసరి. 36 పరీక్షింపబడినవి. మోగోల్లు ఫెం చిగాడికి మొదటి బహుమాము రు 500 ను, వియోగి గారికి 2 వది 300 ను, పోనవామిగారికి 3 వది రు 200 ను, ఇత్యు బడినది. రు 750 లకు మించినవ్యయమునదియునునట్లు వీరు ప్రాసరి. వియోగిగారు చాల తక్కువ వ్యయముతో నగునట్లు ప్రాసరి. యంత్రకాలల యజమానుల యుపయోగమున కిని ప్రాయించబడినది.

బొంబాయి టంకనాలు:—వినిగూర్చి యిండియా టై మ్స్ పత్రికానిట్లు ప్రకటింపబడినది. ప్రతివారము 10 లక్షల రూపాయలు పోలిగోనుబడుచున్నది. ఇదిగాక టైముస్ సెటిం మెంటుల కొంత ప్రతిదినమును లక్ష వెడి నాణెములు 8 లక్షల అదానాణెములు పోత పోయబడుచున్నవి. బంగారు

మొహమేదురూ లింతవరకు దినమునకు 30, 40 వేల మధ్యగా పోయ బడుచున్నది. ఇకముందు 50 వేలు పోయబడును. ఇంతవరకు 10 లక్షల మొహమేదురూ పోయ బడి న వి. కెం.డి గూ డ విస్తారముగా వచ్చుచున్నది. ఈ నెల 15-వ తేదీనుండి జూలై నెలలోను 5 కోట్ల రూపాయల వెండి నాకలలో రాగలదు. జనవరి నెల మొదటి తేదీనుండి యంతవరకు 8 కోట్ల రూపాయలును 8 కోట్ల నికలు నాణె ములును (20 లక్షల రూపాయలకు సమానము) వెంట్రెంటు లకు ప్రత్యేకముగ నాణెములును పోయబడినవి. కలకత్తా టంకనాలులో గూడ నిట్లే అధికముగా పోయబడుచున్నది ఏములకును చాలబడినది.

వేరుశనకము:—వేరుశనకమునా నే తీయగా మిగిలినపిండి (తెలకపిండికంటిది) ఆహారమునకు బాగుగా వినియోగించునని బొంబాయిదొరతనమువారు కనిపెట్టిరి. ఇదివర కిది నిరుపయోగ మని పశువులచేతను పాలముల ఎరువులకును మాత్రమును 6 పానులవరకున విజేతముల కెగురుతేయబడుచుండెను. కాత్రు పరిశోధనలవలన నిది చాలా మంది ఆహారమనియు చాక యని యు గూడ కనుగొనబడినది. దీనినిగూర్చి శత్రువులు తప్పు ఎక రును గూడ నిదివరకు క్రేస్త వహించలేదు. కాని యిది త్వరలో జీర్ణ మగును. రక్తపుష్టికి లిగించును. వీని నునుపొర్ల నుకలదని మాత్రము తెలియకపోతేను. చమురతీయుటలో కొంత మార్పుచే సినపిండి ప్రత్యేకముగా నాహారము కాగలదు. దానినిమె త్రవగుండ గాచేసి దానితో విస్తోక్తులు మున్నగు ననేకవదార్థములు చేయవచ్చును. ఇదివరకా పిండితో విస్తోక్తులుమాత్రమే చేయ బడి ఆమోహింపబడినవి. ఒకవంతు వేరుశనకపిండిని, 4 వంతులు గోధుమపిండిని చేర్చిన మంచివొట్టెలకు విస్తోక్తులను చేయ వచ్చును. కేవలము వేరుశనక పిండితో చేయబడిన వానికి రుచి హెచ్చైనను రెండు పిండ్లకు కలిపి చేయుటయేయింది. ఈజే తమున వేరుశనకపంట విస్తారముగాన ఈపిండి (నూట్రిట్రమెం) చరకగా నమృతముగాన ప్రపంచమునం దంతటను గూడ నాహారపదార్థములు కలవుగా నుండుటచే ఈనూట్రిట్రమెను నత్యధికముగ తయారుచేయు పరిశ్రమను గూర్చి అలోచించ దగునని దొరతనము వారు ప్రకటించిరి.

కృష్ణాజిల్లా భీమవరము తాలూకా కాసరిజిల్లా గ్రామ మునందలి చక్రపాణి పుస్తక భాండాగారపు ప్రధానపాక్షి కోత్వరము 15 వ తేదీని నిదవర్తి లక్ష్మీనారాయణరావుగారి యాజమాన్యముక్రిందను జరిగినది.

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్తురీక్ష 1918. బహుగులు రూ 250 రొక్కముగను రూ 200 నిలువగల పతకములుగను పంచి పెట్టబడును. నియమములకు క్రింది చిరునామాకు ప్రాయము. (948-887) ఆచంట లక్ష్మీపతి. బి. ఏ., ఎం. బి., సి. ఎం. మేనేజరు, మాంటుగోడు, మదరాసు.

నిపు భాగ్యవంతుడ వగుటకు

నే నొక మార్గమును చూపవచ్చునా? అట్లయిన “ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము” ఈ అపూర్వ గ్రంథ ములో జర్మనీ గారడి, యోగదృష్టి, సభకట్టు, పరకాశ ప్రవేశవిద్య, వాయువేగ మనోవేగము, హస్తలాఘవము, ఇంగ్లీ షు ఇంద్రజాలము, క్రియాసాధనము, మంత్రకాత్రము, భూత వైద్యము, యంత్రములు, అమెరికానారి చీట్ల పేక తమాషాలు, విచిత్ర విశేషవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయ ముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధి యగుట, మనుష్యుని చంపి తిరిగి బ్రతికించుట, శరీరములను కలకాయజేత మాటలాడించుట, కండ్లకు గంకలు కట్టుకొని మాడకుండా వస్తువులపేర్లు చెప్పట, భూమిపయన గజము యెత్తున గానీలో మనుష్యుని నిరాధారముగా నిల్పుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథమును చదివిన నిపు అత్యున్నతముగా మేటికే చేరుగలవని గ్యారంటి యిచ్చు చున్నాను. ఈ పుస్తకమును అమ్మచేయుట ఈనెల ఆఖరుకు పూర్తియగును. ఈ గ్రంథమును ఇతరులకు 15 రూపాయలకు అమ్మించును. ఈ గ్రంథము నే (ధర్మాస్తూదారులకు) రు. 4 ల కే ఇవ్వబడును. ధర్మాస్తూదారులుగా చేరువారు తమ ధర్మాస్తూ తోహాద 1 రూపాను మాత్రము మణి మార్గవ్యాగా తక్షణ మే యీ క్రింది విజ్ఞానమునకు పంపించి తమ చేరును రిజిస్టరు చేయించుకొనినచో అట్టివారికి ఈ పరమరహస్యమైన గ్రంథ మును మిగత రు 3 లకు వి. పి. గ పంపబడును. (894-984) పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు. (గుంటూరు జిల్లా)

ఇటీవలి తంత్రవాదము

జర్మనుల కడసరి ప్రయత్నము.

లండను, జూను 19:—జర్మనుల తమ యాకచ్ఛక్తిని వినియోగించి కడసరి తలపడుచున్నారని మార్చెలు హూటెను గారనిరి. పాఠకు సరమమిద కేసుటకు జర్మను యువరాజు ను నియమించి మాంజిడిదరు నాయకు అనన్యుదనమున కేత నాక్రమించుటకు హిందెను బద్ధ ప్రస్థానాకెట్టాని నియమించెను. జర్మనులలో 80000 మంది హతులైరి. లూడెండ్లెపు గారు దీని నాలోచించవలెను. జీవితమును గూర్చిన భావములు రెండు విధములగ నుండుటచే నారెండు భావములను గల వారిని పోరు జరుగుచున్నదని కెయిజరు గారనిరి. 4-8-1914 ననే ఇట్లాక భావమును జయించుట కొరకు పోరుచున్నామని కెయిజరుగారు స్పష్టపరచిన యెడల మొదటి కోజాననే జాతీయ్యులగు నైక్యకృతయను చీలిపోయియుండును. ఆంగ్లేయుల భావము హస్తాస్పదమని కెయి జరుగారు నేడు నడుపుట చాల వింతగానన్నది. ఆయన ఆంగ్లేజీమానం దున్నపుడు వారి భావమే సమంచితమనెను. ఇట్టి భావముల కొరకు ప్రాణములను గోలుపోవుటకు జర్మను లంగీకరింపబోవు వారు గారు. జర్మనునాయకు లందుల కంగీకరింప నుడదు.

ప్రాన్యురంగమున నమెరికాసేన.

లండను, జూను 22:—అమెరికావారు గత రెండు దినములలో చిన్న చిన్న పోరాటములను సలిపి విజయాలై తెలూ అడవియందును చాటూతెరికి వాయవ్యమునను కొన్ని స్థానములను గవపక్షి గావించిరి. ఒకవో జర్మనుల సైంకీలూ మీటరువరకును తిరిగిరిని నిన్న అమెరికా సేననుండి తంత్రవాద మచ్చినది.

ప్రాన్యునం దాంగ్లరంగము.

లండను, జూను 22:—విల్లీస్ (బ్రెటో) స్ట్రాన్లీ రంగములందు మేము దాడులందు కొంతవ్యయము కలిగించి కొరదరిని పట్టకొంటిమని బ్రిటిషువారు ప్రకటించిరి.

శత్రువుల దాడి

లండను, జూను 22:—అల్బానునందు శత్రువులను తరిమితిమి. సెయింటుమారుకు ఆగ్నేయమున సైంక స్థానమును వశపరుచుకొంటి మని పరానువారు తెలిపిరి.

లండను, జూను 21:—పరాను ప్రకటనము.

లండను, జూను 21:—పరాను ప్రకటనము. పరానో ల్లినున కు త్తరమందుండు ప్రదేశములను మేము పొగుపరచుకొంటిమి. హాటిలెస్సీ నునకు దక్షిణముననుండు ప్రదేశమున గూడ నిరువదిగరు వైదీలను బట్టుకొని మాధులములను బలపరచుకొంటిమి.

జర్మను సాంఫీ కుల ప్రకటనము.

పారిసు, జూను 20:—జర్మను సాంఫీకులు ప్రకటించిన ప్రకటనమును జర్మను దొరకమువారి దచివేసిరి. దానిని హ్యూమానిటీ ప్రతి ప్రకటించినది. తూర్పున (గవ్య) జర్మనులో క హుబలమును జూపి సంధి భేసుకొనుటచే జర్మనులు కోరుచున్న ఆహార పదార్థములు వారికి లభించుటలేదు దేశమునందు దుస్థితి దుర్భరముగా నున్నది. కాన నెల్లవారును చేరి ఆహార కొంతి స్వేచ్ఛలకొరకు జర్మనులతో పోరివలెనని ప్రకటించబడినది.

లండను, జూను 22:బ్రిటిషు ప్రకటనము.

లండను, జూను 22:బ్రిటిషు ప్రకటనము. విల్లెస్ బ్రిటాను, స్ట్రీబ్లీ ముక్త్యప్రదేశములందు మేము కొంతమంది వైదీలను పట్టుకొంటిమి. దాడుల వనకొంతమంది మరణించిరి.

లండను, జూను 22:—రుమేనియాకు విధించిన శిక్ష

నిబంధములతో సంకల్పింపందక జర్మను నిత్రులమిద యద్ధ మొనరించుట పొగుగనన్న దని తెలుచు నాయకులను జర్మనీ ఆతి క్రూరముగ దండించుచున్నది. రెయిచిస్టాగు సభలో నుపస్థింపించు కుహామానుగారిట్లు చెప్పిరి. రుమేనియానుత్రువగ ముహువుడు జాతీయ క ర్మానుభూతి నెట్లనుభవింకరో దానిని జట్టియొ ఒకమందు వారాదేశము పట్టుమందెట్లు నడచుకొను నదియొ నిశ్చయింపబడును. ఈసందర్భమున మిత్రిమంజలి వారి గొప్పమిత్రుడు టాకీజోనీస్కుగారు తమ అనుచరులతో గలసి స్వీట్జరులందునకు బోవు తెంతియొ ప్రకటనయినను. వారి కొంతమంది ఇటాలియాను సోషలియను మంత్రులను, పరాను ఛార్లిడి ఎఫేయిరీనులను సెలవుమిద బోయి రని తెలియుచున్నది.

లండను, జూను 22:—పీకింగునండి 17-వ తేదీని “డెయిలీ మెయిలు”న కిట్లు రెంతి కచ్చుచున్నది. ప్రధాని టుయాంచిగ్విగారొక సందర్భమున నిట్లు చెప్పిరి. మిత్రి మండలివారి పట్టుదలయు ఓర్పుయు గవ్యకుండ విజయమును సంపాదించగలదని తాను కేళ్ళెసింపుచున్నాడు. బ్రిటను ఏ యాగ్న తాళయములతో యద్ధమున ప్రవేశించెనో యవియాచి ప్రతికాటియొ ప్రకటించి బ్రిటిషువారికి జయ మొదగూడును. గాక యని దైవమున ప్రార్థించుచున్నది. యధానంతరము చీనాదేశమున గవల మూలమునను రెయిల్వేములమునను ఆభివృద్ధి మొందింపవలయునని ఆశిడు తన యుద్ధమును తెలిపెను.

లండను, జూను 22:—ఇటలీ ప్రకటనము—గురువారమునాటి సాయంకాలము నుండియు శత్రువు లకన్యుదనము నారంభింపలేదు. లానుమానదేశకు శత్రువులు చాల భీకముగ స్థానికయుద్ధము మొనరింప మేము వారిని లరిమివైనితిమి. మాంటిల్లీప్రాప్రాంతములందు శత్రువులు ఫింగుల సతిభయం కరముగ కే ప్రకటించిరి. తదంతరిము వారి పదాతి దళము మీడికి రానెంచగా మేము దాని నిరోధించితిమి. కేవాజోచేరి నాయొద్దనుండిన వం తెనను గలచి కొని 150 గురు వైదీలనుబట్టు కొంటిమి. అట్టియాగోపితభూమి కాకల నొకప్రదేశమున మేము లానికి జొచ్చితిమి. మేము 10 విమానముల నేల గూల్చితిమి.

యొక హామా, జూను 21:—మికాదూ గారికి కీల్లుమా గ్గులు బహుమానము మొసగుమి త్తము క న్నాటు యువరాజు ఆగ్రరుగారు విశ్వసించి. బాగుగ నాదరింపబడిరి.

లండను, జూను 22:—జూను 22-వ తేదీనాటి ఇటలీ యందలి బ్రిటిషు అధికారప్రకటనము.—బ్రిటిషురంగమున స్థితి యేమియు మరలేదు. మన ప్రతిఘోషింపదేశములు చాల విజయవంతముగ పని చేయు చున్నవి. శత్రువుల ఫిరంగిపంక్తులకు ప్రత్యక్షముగ కొన్ని దెబ్బలు కలిగెను. మందుకొట్టు లనేకము ప్రేరిపోయినవి. జూను 21 వ తేదీనాటిరాత్రి యాక్కుమైరు దేశములు ఆసియాగోప దక్షిణాదికంతుండిన ప్రదేశము లన్ని మీదను విజయవంతముగ దాడుల నొనరించి 81 కైడిలను పట్టుకొనిరి. జూను 12,21 వ తేదీల మధ్య మేము 28 విమానములను ధ్వంసము చేసితిమి. బ్రిటిషు విమానములు రెండు మరల లేదు.

కర్జను ప్రభువుగారు; విర్లండు సైన్య

లండను, జూను 22:—దొరకమువారికి ముందు హామా రూలు కాన్సి క్లిష్టములను బలపరచుటగా నాచరింపబడదని నిశ్చయించుకొనినను సంగతిని ప్రభువులచందరిమున చెప్పవలె కన్వేన్షనువారినివేదన ముప్పొంగుడిన నాటనుండియు స్థితిగతులు మారినవనిరి. మొగట నిష్పాధమైక సేనను విడువవలసి కొరకమువారు చెప్పగా బ్రిటిషు సైన్యం దలి ఆన్ని భాగముల వాసునువల సన దేశమునందలును, అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములవారును అందులకు సమ్మతిని దెలిపిరి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములందలి విరివొ ప్రజలు నిష్పాధముగ వైద్యమున శోషపడుచున్నారని. హామా రూలు ప్రవేశ పెట్టబడినది సింగ్క్రొస్టెక్కు కక్షివారు చెప్పిమాట కేవలము పొసాటు. బేమాడు స్వభావముగల వన్నియు మొదటివిధానమునకు చెందుచున్న వనికన్వేన్ష ప్రభువు గారు చెప్పిరి. సిను ఫేయి నుకుట్ర మరల ప్రబలమగుచున్న సంగతి క్రిందటి మేసెలలో తెలియుట వలన వీవిధానము మారిపోయెను. విర్లండునందన్న హాట్లకు కన్వేన్షకు ఈ త్యాహమందిరినెను. గ్రేటుబ్రిటను వలసదేశము లందలి జభిప్రాయమును మారిపోయినది. హామా రూలు బిల్లును ప్రజల మందిరముం దెవ్వరు నామోదించువి విదితిమయ్యెను. ఆసమయమున దానినిని ప తుండుట ను హా పరాధము. కన్వేన్షంద వైనిక సేనకు గూర్చిన కొత్తికొసన విజయము చాలవరకు రోషము కేఫలిక్కు మహాద్వ్యగులమిదను, జాతీయ కక్షానామకలమిదను ఆధారపడి యున్నది. గత రెండు మాడు సంవత్సరముల నుండియు ఇంగ్లండులో భూమలీలు బడుచున్నవి. ఆ పద్ధతి యె అను సరింప బడును. విర్లండు సం దలి స్థితి ఇంక వైవిధ్యముగ నున్నది. కినుఫేయిను నాయకులను పట్టుకొని వారికి దేశాంతర వాసు శిక్షపడింపబడుటవలన చాలాభయము గలిగెను. జాతీయకక్ష నాయకుల కిందువలన చాల విక్రాంతి గలగు గలదు.

శ్రీ ఆంధ్ర జాతీయ కళాశాల మచీలీ పట్నము (1227)

సివిలు మెకానికలు ఇంజనీరింగు వాణిజ్య విషయములలో అభ్యాస సిద్ధమైనట్టియు, డిప్లొమున చేయగల్గినట్టియు విద్య కడు శ్రేష్ఠముగ కరపబడును. ఈ విషయములలో విద్యార్థులు దొరతనమువారి సాంకేతిక పరీక్ష లన్నిటికిని పోవచ్చును. విద్యార్థులు, లండను ఫేబరు ఆఫ్ కామర్సు, లండన్ అసోసియేషన్ ఆఫ్ అకౌంం టెంటు, కార్పొరేషన్ అకౌంం టెంటు, సెంట్రల్ అసోసియేషను అకౌంం టెంటు మున్నగు అన్యదేశీయ వాణిజ్యసంఘ పరీక్షలకు కూడ తరి పీదు చేయబడుదురు. 26-6-18 ని క్రమముగ విద్య ప్రారంభింపబడును. పరీక్షమునుండి వచ్చు వారికి భోజన వసతులు చక్కగ చేయబడును. ఇతర విషయములు విపులముగ తెలియగోరు వారు, ప్రెసిపాలుగారికి వ్రాసికొనవలయును.

వాతావరణ సీతి 1918 సం॥ జూన్ 24-వ తేదీ సోమవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	సీత 24 గంటలలో అత్యధికముగ	సీత 24 గంటలలో అత్యల్పముగ	వర్షము 24 గంటలలో	వర్షము 1 నుండి 2 వరకు	సీత 24 గంటలలో అత్యధికముగ
గోపాలపూరు	88.2	78.7	...	12.10	6.69
వాల్తేరు	88.4	80.9	...	5.94	6.95
కాకినాడ	91.9	74.1	0.80	5.37	5.44
బందరు	101.3	74.4	0.75	5.53	5.47
గుంటూరు	101.7	76.0	0.56	4.86	5.42
నెల్లూరు	101.4	83.2	...	3.97	2.06
చుర్రాసు	100.8	81.2	...	7.28	3.06
మైదరాబాదు	92.8	78.1	...	3.12	5.56
అనంతపురము	95.2	75.9	...	2.83	4.05
బళ్లారి	93.1	74.7	...	2.38	4.42
కర్నూలు	95.9	77.0	...	4.14	3.78
కడప	92.1	82.3	...	1.06	4.54
తెంగుగూరు	84.3	65.7	...	10.40	8.07
వెల్లూరు	95.4	79.5	...	4.84	5.74
సేలము	95.7	73.6	...	7.51	3.19
కోయంబుత్తూరు	88.9	75.5	...	4.90	5.83

అంతటను వాయుభారము కనిపి. బంగాళాఖాతపు శోభాగమనందు తిప్ప వ్యాము వ్యాప్తియందు ముప్పులేదు. ద్వీపకల్పమునందును, సింహళమునందును పడమటిగాలి వీచుచున్నది. గత 24 గంటలందును ఆ జాయగమము వృద్ధియై నది. పడమటి తీరమునందు ఈ దర గాలి వీచుచున్నది. కాని సమాద్ర మల్లకల్లోలముగ లేదు. కొలంబోయందు తిరిగి సమాద్ర మల్లకల్లోలముగ నున్నది. మధ్యమోడ్లస్థితియందు ముప్పులేదు; మామూలుకంటె మధ్య మోడ్లస్థితి కొంచె మధికముగ కలదు. ఈ తీర సర్కారులందు తప్పు తక్కిన పొంగింకములందు పగటిపూట నేడియు, రాత్రి యందలి నేడియు, మామూలుకంటె అధికముగ నే కలదు. వాయుమండలమునం దాద్వీతరక్కువ. రాజధాని తూర్పుభాగమునందు మబ్బులు వృద్ధియైవవి; దక్షిణప్రాంతపు చివరను, సింహళమునందును అల్పముగ మబ్బున్నది. సర్కారులందు ఈరు మా అరిమి వర్షించినది. పడమటితీరమునందు కన్నయతరక్కున. ఋతుపవనమువలన కలిగిన వర్షములిక్కువ. రాజధానియందలి తూర్పుభాగమునందు వర్షము పడవచ్చును. ప్రస్తుతమునందలి వాయుగమనము చాల క్షీణించుచుండ విశేషమైన ముప్పు కలుగదు.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను, వాతావరణ కార్యజ్ఞుడు.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain

A Parliamentary Supper. Brilliant Empire Gathering.

LONDON, June 21.

The Parliamentary supper given by the Empire Parliamentary Association to welcome the Dominion Premiers and Ministers was a brilliant affair. The Royal galleries of the House of Lords, in which it was served, were crowded with a distinguished gathering, including thirteen past and present Dominion Premiers, most of the Members of the Cabinet, and a large number of Members of the House of Lords and the House of Commons, including Government and Opposition. All the Dominion Premiers and other Overseas Ministers now in this country were present, including General Smuts, Mr. Burton, Mr. Huil, the Maharaja of Patiala, and Sir S. Sinha. The gathering numbered over two hundred. The Lord Chancellor presided and proposed the toast of the King. Mr. Lloyd-George proposed the toast of "Our Cabinet Colleagues from the Dominions," to which Sir Robert Borden and Mr. Hughes responded.

Britain and Dominions.

LONDON, June 22.

Mr. Hughes at the Parliamentary supper declared that four years of war had united the British Empire on vital issues as never before. There were all weary and war worn, nevertheless, they were not only resolved to conquer but firmly assured of ultimate victory. They were determined to have no peace which did not rest upon an enduring foundation of justice and liberty. The Dominions, excluding India, had placed in the field over a million men whose deeds spoke for themselves. To-day the Mother Country and the Dominions appreciated each others' points of view better than ever before. The Dominions had hitherto played a small part in international politics which involved the Empire in war but that day was past. Those of our men who were fighting for the Empire would in future demand a voice in the councils of the Empire.

The Dominion Cabinet Ministers.

Premier's Speech at Parliamentary Supper.

LONDON, June 22.

Mr. Lloyd George toasting the Dominion Cabinet Ministers at the Parliamentary Supper said that they were the leaders of probably the most democratic communities in the world. We valued the shrewdness, sagacity, and courage they brought to bear on the problems of the Empire. These periodical conferences with the Statesmen of the Dominions were most helpful and stimulating to the British Ministers. These conferences were a source of the greatest inspiration and support to those who had borne the stress and strain of the war for years. Mentioning Sir R. Borden, Mr. Hughes and Mr. Massey he said that their names were as well-known and esteemed in the United Kingdom as in their own land. He regretted that the Premier of South Africa could not be present [hear hear] at either this council or the previous one. His absence was proof of his devotion to duty. Mr. Lloyd George specially welcomed the great representatives of India. The Maharaja of Patiala worthily followed the great inherited tradition of attachment to the Crown and the Empire. His people fought side by side with the Britishers who welcomed them as worthy comrades. He also welcomed Sir S. P. Sinha who was the first Indian King's Counsel. Mr. Lloyd George continued: "All Dominion guests represent a good deal to us; they represent the consciousness of the Empire and the real help at the moment of real need. Dominions come more readily and more eagerly into the fight because the old country got into trouble through championing the sacred cause of Freedom and Right One of the greatest stories of the future ages will be how her children when the Motherland was beset with cruel foes rushed from the ends of the earth to shield her with their sturdy strength. (Cheers). Our overseas kinsmen must have noticed the special warmth of the greetings and the reception they have got since the war, for the old country is grateful and proud of them. (Cheers). These guests have come to take part in the Great Council of the Empire which is the most wonderful Federation of human beings the world has ever seen. He had the privilege of presiding at the First Imperial War Cabinet where around the table sat representatives of over four hundred million human beings of the greatest races of the world and the most greatful he had come together to evolve the best methods of establishing Right and Justice on earth. It was a fine start for the Imperial Conference.

India Guarding the Bridges of the East.

The British Empire had sadly, bitterly, and angrily disappointed its foes and surprised its friends. While not deprecating the fleets of France, Italy, Japan and America, Mr. Lloyd George said that the History of the Sea did not provide anything to compare with the resource, skill and daring of the British Mariners, and the way they fought and conquered the naval sharks infesting the East Sea. That was an old story but what the Empire had done on land was something new. There had never been anything like it. The British had an army about the size of the Bulgarian and the Dominions had hardly any, nevertheless the United Kingdom had raised nearly six million of men by Sea and Land, and the Dominions in spite of populations the nearest of which was thousands of miles distant, had raised one million. Germany had expected to meet the raw levies but easily scattered by her highly brave trained and disciplined legionaries. Instead, the Germans encountered men who defeated their proudest warriors in a hundred fights. Their achievement during the three past months was a great one (Cheers). India likewise had disappointed the enemies who had counted upon India absorbing the Empire's strength; whereas she had added to it; India had raised voluntarily nearly a million men and they were about to raise another. (Loud Cheers). They had been and were guarding the bridges of the east and

would continue to do so to the end." All this to-night is a striking lesson of the reality of the Power of the Empire. What would have happened to the world if the Might of the Empire had not been thrown into the conflict, Russia collapsing, American troops not in, last year, Germany commanding the seas? International right would have been trampled under feet and military despotism would have triumphed throughout the world.

God Has Planted Love of Freedom in Human Heart.

The Kaiser had issued a Proclamation to the world that God gave Hindenburg and Ludendorff to him and Germany but who gave the British Empire to his enemies? The Kaiser could easily discover if he only asked some learned divine to tell him, who planted wrath against injustice and abhorrence of inhumanity and love of freedom in the heart of man. It was those Divine Passions which ranged the British Empire from the North to the South from the Far East to the Far West in one Brotherhood in Arms against deeds and designs of Prussian despotism. Everybody had underestimated the reality and the strength of the bonds which United the British Empire. Germany thought them paper ties which would shrivel and scorch into black dust at the first flash of the fires of war. They were mistaken. In life the most real and enduring ties were invisible ones. It was true that we had ties of language, race and blood of common origin but most potent of all were the ties of common aim, sympathies, and ideals: they had stood the strain and drawn us closer together. It ought to be the purpose of all statesmanship to strengthen these bonds and to defend and to protect them against severance. All which was best in the world is safer to-day for the existence of the British Empire. He recalled a saying at the Imperial Conference in 1907 that the Federation of a Free Commonwealth is worth making sacrifices for. One never knows when its strength may be essential to the great cause of human freedom and that is priceless. We now know (Cheers). Let the knowledge that peril was averted by the unity of the Empire be our plea for further strengthening it; that is why the Imperial Conference of 1907 has become the Imperial Cabinet of to-day. (Cheers). That is why India has been called to our Council; that is why action has been added to council and council converted into action and that is why we specially welcome our guests to-night as the fore-runners of a succession of counsellors coming from all the Empire which for generations to come will direct the destiny and wield authority and power of the Greatest Union of Free Nations that the world has ever seen (Loud Cheers).

Mr. Massey.

At the Parliamentary Supper Mr. Massey followed Mr. Hughes. He referred to the work of the Imperial Conference. They were daily engaged in arranging the form of the representation for the people of the Dominions, representation which would continue to improve and develop for many centuries, hence he added it was the special duty of public men to encourage British sentiments. He also affirmed that the staying power of Britain was equal if not superior to Germany's.

Sir R. Borden.

Sir Robert Borden said that the extreme peril had passed, thanks to the splendid work of the Navy, but what would the Dominions have done but for the supreme importance of Sea Power. He declared that the whole of the Empire's spirit was unflinching as ever. They were all Optimists regarding the war, because it was undertaken in a cause which could not be permanently defeated though it might be temporarily defeated against serious mistakes which had been made, was the most wonderful and mighty military effort ever undertaken and accomplished by any non-military nation.

Lord Curzon on Irish Situation.

Why Home Rule was Dropped?

LONDON, June 18.

In the Lords Curzon announcing the Government's decision not to proceed with Home Rule and Conscription in Ireland, reviewed the altered conditions since the Irish convention's report was presented. Government's earlier decision to apply Conscription was supported by the unanimous sentiment of every part of the United Kingdom and of Overseas Dominions and of the United States where Irishmen were being conscripted. Synchronistic announcement of the intention to introduce Home Rule was mere accident. Lord Curzon repudiated that any elements of bargaining entered into former policy. Change of policy had been influenced by the discovery for the first time in May of the sinister formidable Sinnfein Conspiracy. The Convention spirit had everywhere disappeared in Ireland while public opinion in Great Britain and the Dominions had also changed and it became apparent that the Home Rule Bill would not have the ghost of a chance of acceptance in the House of Commons and to proceed with it would have almost amounted to crime. This situation reacted on the proposal to introduce conscription to the uttermost. Success of new Government scheme of voluntary recruiting would depend largely on the attitude of the Roman Catholic Clergy and the Nationalist Leaders, and he should be very surprised if many Clergy did not rally to the side of Great Britain in the present crisis. The promise of Land Grants was exactly the same policy as pursued in England for the last two or three years relating to soldiers' small holdings. Situation in Ireland was still grave and had necessitated proclamation of sixteen counties and cities under the Curfew Act, but the arrest and deportation of the Sinnfein Leaders had produced a general sense of relief which was felt by none than by Nationalist Leaders themselves.

Home Rule and Conscription.

Sensation in Parliament.

LONDON, June 21.—[6.35 P.M.]

The National Party is organizing a petition for the immediate internment of all enemy aliens. Lord Curzon's announcement of the abandonment of Home Rule and conscription created a sensation in the lobby. The 'Daily News' says:—"The confession of failure is bound to affect the Government's prestige as it has been finally proved that it cannot settle the Irish question, but an immediate settlement was never more imperative." The 'Daily News' suggests that advantage should be taken of the presence of their Dominion conferees in London to refer the question to the judgment of the Dominions.

The 'Morning Post' says:—"The Government has again burnt its fingers badly. Its abortive surrender will hardly make Government in Ireland easier. The bedrock fact remains that the union must be maintained."

Federal Home Rule.

Mr. Lloyd George has agreed to receive a deputation from a committee appointed from all parties of both Houses which will urge the appointment of a Commission to draft a scheme of Federal Home Rule.

Federalism the Only Hope.

LONDON, June 21.

The 'Times' lobby correspondent says the abandonment of Home Rule and conscription is bound to react seriously on the political situation, the course of events convincing members that the only hope lies in federalism.

Nationalist Leaders to Return to Westminster.

LONDON, June 20.—(4.20 A.M.)

In view of Lord Curzon's speech Mr. Dillon and Nationalists will shortly return to Westminster. Sergeant Sullivan, Sir Maurice Dockrell, Henry McL. uzblin and Captain Gwynne have been appointed to the Irish recruiting Council. Lord French in a message to the Council says:—"The readiness and goodwill with which they responded to the invitation confirms his unfailing belief in his countrymen's sympathy for the cause for which the allies are fighting. The task they have undertaken will bring joy to many old comrades in the field where the Irish regiments are looking to boys at Home to maintain the great tradition of the fighting race."

India in Parliament.

The N.W. Frontier Operations.

LONDON, June 19.—[9.30 p.m.]

In the House of Commons, replying to Col. Yate, Mr. Montagu stated that with the concurrence of the War Office it had been decided to deal with the operations on the North-West Frontier in the early years of the war as part of the great war, and the troops engaged therein would be eligible for any war medal that might be issued. It would be inappropriate to issue a frontier medal.

The Enlistment of Bhils.

Col. Yate asked as the Bhils had been found very useful in East Africa, would steps be taken to enlist the Bhils of Rajputana, Central India and Gujrat for East Africa and other jungle covered countries?

Mr. Montagu replied that the suggestion would be brought to the notice of the Government of India.

Indian Jute Export.

Supply to Enemy Firm in Italy.

LONDON, June 20.

In the House of Commons replying to Sir J. D. Rees, Leverton, Mr. Harris stated that five consignments of jute had been shipped from India by license to the National Rope Works, a German owned factory, in Italy prior to April 1917. The Italian Government having prohibited the export of jute no further shipments occurred. The Italian Government proceeded against the Company on the ground that they had exported jute to enemy countries under the designation hemp contrary to the prohibition. The President and General Manager of the Company had been arrested on a charge of trading with the enemy but had been released owing to insufficient evidence. Jute had not been declared contraband but the Imperial Government completely controlled its export and distribution.

Sir Arthur Fell asked whether the Government was certain that none of this jute was reaching Germany through Switzerland.

Mr. Harris replied "Yes, we believe the Italian Government is taking every precaution."

Moslems and War.

Tribute to Moslem Loyalty Suggested.

LONDON, June 20.

In the House of Commons Earl Winterton suggested that as a tribute to the loyal support and assistance everywhere of Moslems, irrespective of race, throughout the British Empire in the time of war the Government should financially assist the erection of a mosque for the Indian Moslem community in London.

Mr. Bonar Law replied that the Government gratefully recognized the conspicuous services rendered by our Moslem fellow-subjects but he was not aware of any reason why our appreciation should take the form suggested.

Earl Winterton affirmed that certain Moslems had decided to erect a mosque in London to the memory of Moslems fallen in the war.

Mr. Bonar Law said he was not aware of that but would be glad to have details.

Clapham By-Election.

LONDON, June 22.

The following is the result of the Clapham by-election: Harry Greer, Coalitionist 4,512; Hamilton Beamish, Independent, 3,831.

Aliens in Britain.

Demand for Internment.

LONDON, June 21.—(5.5 A.M.)

Unusual interest is taken in the Clapham By-election. The Coalitionist Mr. Harry Greer, is opposed by Mr. Hamilton-Beamish, a nominee of Pemberton Billing. Both are drawing attention to the enemy Alien question. Beamish recently said if he were returned and all enemy Aliens were not interned he would create pandemonium in the House of Commons. The Prime Minister's Secretary has written to Mr. Greer, that Mr. Lloyd-George is personally examining the whole question of Alien enemies in this country and is determined to take whatever action is necessary.

Tea Distribution.

London, June 20.
The Food Controller has decided on a new scheme of distribution of tea which shall operate from July 14th. It will not be accompanied by national rationing of tea at present but food control committees may adopt or continue the tea rationing schemes in their own districts.

Courage of Indian Troops.**Sinking Story of Torpedoed Transport.**

LONDON, June 18.
Striking testimony to the courage of Indian troops on board a British steamer recently torpedoed in the Mediterranean is paid by their Commander who reports that the Indians behaved splendidly and discipline on board was of a very high order. The steamer was proceeding to a Mediterranean port, when it was torpedoed by a German submarine in number two hold. The Indians who had daily lifebelt drill proceeded coolly to the boat stations and stood at attention until the rafts were ready. As the boats were being got away a second torpedo struck the vessel, destroying one of the forward boats. Seeing that the ship could not remain long afloat, and fearing that the Indians would be drawn down in the vortex the captain ordered the Indians to leave the rafts overboard and jump into the water after them. The Indian troops carried out their orders with commendable calmness, and all reached the rafts except three, one of whom was swept by the sea into a rent in the ship's side while the other two died of exposure. All the survivors were picked up by patrol ships and safely landed. It was due to the conduct of the master and crew of the transport that only three casualties occurred.

Report of Shipping Committee.**Indian Coasting Trade.**

LONDON, June 22.—[12.50 p.m.]
In the report of the committee on Shipping after the war referring to a suggestion that Indian coasting trade should be reserved to British ships especially subsidised against competition of Japanese lines says it doubts whether the adoption of this measure would materially aid the British shipowners to meet Japanese competition elsewhere. If ever the Imperial Government decided upon reservation of coasting and inter-imperial trades on other than trade grounds it would be essential to provide certain exceptions including countries opening their coasting trade to British shipping. Also important ports and centres such as Hongkong, Singapore and Penang should be excluded from coasting trade limits. The Committee declares that any measure for preventing the free employment of foreign seamen on British ships is undesirable and it is important that restrictions should not be placed in the United Kingdom or the Dominions on the employment of Asiatic or coloured seamen whether British subjects or not.

Home Rule & Conscription.**Postponed Not Abandoned.**

London, June 22.
The "Times" understands that Government considers their proposals regarding Home Rule and Conscription as postponed, but in no way abandoned.

East Africa and Zanzibar.**New Governor-General & High Commissioner.**

LONDON, June 20.
Major-General Norby, Commanding the forces in Nyassaland and Rhodesia has been appointed Governor-General and Commander-in-Chief of the East African Protectorate and High Commissioner of the Zanzibar Protectorate in succession to Sir Henry Belfield retired.

Finance Bill Passed.

LONDON, June 21.
The House of Commons have passed the third reading of the Finance Bill.

Rubber Situation.

LONDON, June 20.
In the House of Commons replying to Sir Ivor Phillips, Lord Stanley said no decision had been taken to appoint a Rubber controller but the situation regarding rubber was being carefully watched in case some measure of control should become necessary.

Central Powers**Strikes in State Engine Works.**

LONDON, June 23.
BUDAPEST.—M. Karolyi, in the Lower House said that four were killed and seven injured in collision between police and strikers at the State engine works. Premier Wekerle said collisions occurred on 10th June and that there had been frequent strikes in these works and they were extending to other factories.

Germany Presses for Punishment of Pro-Ally Leaders.

London, June 22.
Not content with the penal peace terms imposed upon Rumania, Germany is apparently pressing for punishment of leaders who favoured war against the Central Powers. Speaking in the Reichstag, Baron Kuhlmann said the policy of the Central Powers towards Rumania would depend upon how the present Rumanian Cabinet carried out this act of National atonement. In this connection it is significant that the great friend of the Allies, T. J. Lawrence and a number of his supporters have left for London while the Italian and Serbian Ministers and French Charge D'Affaires, have left, it is said on far-

Strained Relations Between Turkey and Bulgaria.

London, June 22.—[3.40 P.M.]
AMSTERDAM.—Indications of strained relations between Turkey and Bulgaria immediately due to the question of the future of Dobrudja is afforded by an article in a Sofia newspaper which suggests that Berlin and Vienna should dissipate the Turkish idea that Bulgarians are dependent on Turkish friendship and must purchase it. Confirmation of the above is forthcoming from a speech of Baron Kuhlmann in the Reichstag on the 21st June, in which he admitted that Turko-Bulgar public opinion was highly excited and that Germany was endeavouring to reconcile differences.

Central Powers' Final Effort.

LAHORE, June 22.
LONDON, June 19.—M. Marcel Huin says that the Powers are putting forth their final effort.
After instructing the Crown Prince to take Compiègne and march on Paris, F. M. Von Hindenburg is planning for Prince Rupprecht to take Calais. In the Montdidier-Noyon offensive the Germans had 80,000 casualties. This figure should give General Ludendorff food for reflection:—(C. & M. G. Cable).

German Submarine Mined.**Crew's Terrible Experiences.**

LONDON, June 19.—[3.40 P.M.]
A neutral correspondent gives details in connection with the destruction of one of the largest and most recent German submarines near Zeebrugge lately. The submarine struck a mine and from a crew of forty only two survived on reaching the surface after a terrible struggle with death for four and half hours, twenty fathoms below the surface. Several of the crew committed suicide having lost all hope of leaving the boat alive. The only chance of escaping was to force open the conning tower and the forward hatches and trust to the compression of air in one part of the vessel to force each man like a torpedo to the surface. The air pressure in the submarine became so terrible that the great majority of the Germans could not keep their mouth closed. The compressed air shot them to the surface, but scarcely had they reached the sea level when the pressure of air burst their lungs, and with a bloodcurdling yell twenty sank like stones. The two survivors described the yell as a most horrible noise imaginable. Their shrieks attracted the attention of the crew of a British trawler which hastened to save their lives. The condition of the survivors showed that their experiences in the submarine were very terrible.

Serious Disturbances in Vienna.**Sanguinary Rioting in the Streets.**

LONDON, June 21.
Swiss reports speak of serious disturbances in Vienna, and state that a hundred thousand workers in the Arsenal workshops and aeroplane factory have struck work. Fifty thousand demonstrators pillaged shops and marched in procession through the streets demanding peace and bread. Sanguinary rioting ensued, in which the police interfered with drawn sabres. There is no confirmation of these reports hitherto.

Vienna Workmen's Demands.

LONDON, June 21.—[12.40 P.M.]
AMSTERDAM. Besides the demand for an early general peace the Vienna Workmen's Council has renewed the demand for "no annexations, and no indemnities," also for the formation of a League of Nations. These resolutions have been conveyed to the Foreign Minister by a deputation of social democrats with a request to negotiate with enemy Governments.

Hungary to Send Supplies.

LONDON, June 21.—[8 A.M.]
AMSTERDAM.—According to the "Berliner Tageblatt" the Hungarian Government has announced its readiness to send to Vienna a thousand wagons of potatoes and a thousand wagons of peas and beans.

Political Terrorism.**German Socialist's Revelation.**

LONDON, June 21.—[1.45 A.M.]
AMSTERDAM. In the Prussian Lower House the Independent Socialist, Herr E. E. Mann, stated that hundreds of Independent Socialists were being sent to the trenches as punishment for political activity. Those not fit for service were being sent to prison where many perished of hunger. News of the Austrian Hunger strike had been suppressed by the censor. Since March 21st Half a million had been killed in the new offensive.

War Diseases in Rumania.

LONDON, June 20.
The "Vossische Zeitung" says:—Rumania is negotiating with Germany for the supply of large quantities of chemical preparations and other medical material in order to combat war diseases raging in Rumania which are decimating the population in some districts.

The Kaiser on War Aims.**Pungent German Reply.**

LAHORE, June 14.
London, June 21. The "Frankfurter Zeitung", referring to the Kaiser's description of the war as a struggle between two different views of life, says that, had the German people been told on the 4th August 1914 that they were out to conquer a certain view of life, the national unity of will would have been torn to pieces the first day. It is astounding that the Kaiser picks out the English view of life as especially despicable. He, after he had been in England, expressed sympathy with English life. The German nation is not willing to bleed for such ideas. Its leaders must not allow it to do so.—(C. & M. G. Cable.)

Germany Sends 1000 Waggon of Grain.

London, June 22.
AMSTERDAM.—A telegram from Vienna says the arrival of a thousand waggons of grain from Germany has alleviated the situation.

Great Fire in Constantinople.**Terrible Damage.**

London, June 22.
A telegram to the Hague from the Balkan correspondent "Rotterdamche Courant" says a fire in Constantinople from May 31st to June 2nd was the most terrible in human memory. It covered a distance of two and a half miles across Stamboul. Ten districts of the city were ravaged and five thousand houses, twenty baths, a dozen bazars and ten mosques were destroyed. Two hundred thousands are homeless and their condition is desperate as reported Typhus is already raging. Fire was due to a cigarette thrown away.

For Peace, Liberty and Bread.**A Suppressed Manifesto.**

London June 23, (2.30 P.M.)
PARIS.—The "Humanite" publishes a suppressed Manifesto German Independent Socialists vigorously protesting against the prolongation of war. The Manifesto says:—Peace imposed in the east by German sword has provoked intense rancour and danger that German force will soon enter into fresh struggle for the domination of the world. The policy of reaction at home is growing similarly as foreign policy and violence of this is proved by the refusal of the solemnly promised right of equal suffrage in Prussia. Moreover already unbearable conditions of life have been aggravated by the fact that peace gained by violence in East has not given Germans bread so often promised. The Manifesto concludes by inviting fellow-workers to join in the struggle of Independent Socialists for Peace Liberty and Bread.

America**U. S. Stockyards Control.**

London, June 21.
WASHINGTON.—President Wilson in a proclamation places all the stockyards in the United States under federal control.

U. S. Labour & Enemy Workers.**Proposed Conference Opposed.**

London June 21.
ST. PAUL.—The American Federation of Labour has passed a resolution reaffirming its opposition to a meeting with representatives of workers of the Central Powers until Germany's military machine is crushed, and declaring that the true attitude of enemy workers cannot be learned at a conference, as they would be completely dominated by militaristic and imperialistic leaders. Mr. Gompers was re-elected President of the Federation and was authorized to visit Great Britain, France, and Italy in order to cement the relations of Allied and American workers. It was also recommended that a permanent representative of the Federation be maintained in Europe.

Stockholm Scheme Opposed.

London, June 21.
NEW YORK.—A delegation of American socialists is going to London to attend the British Labour Party's Conference in August. It will afterwards confer with socialists in France, Italy, and Switzerland. The American alliance of Labour and Democracy has issued a statement on behalf of the delegation emphasizing America's opposition to the whole Stockholm conference scheme, root and branch, and declaring that nothing can be gained by such peace conversations at present. It adds that at any international Congress the socialist delegations from autocratic countries must consist exclusively of those sincerely engaged in an effort to bring about the immediate revolutionary overthrow of their Governments.

Russia**Bolshevist Rule Overthrown in Samara**

London, June 23.—[7.20 A.M.]
AMSTERDAM.—A telegram from Moscow via Berlin states that Bolshevik Rule has been overthrown in Samara and the Old Russian flag has been hoisted in several places.

Organised Terrorism.**Bolshevik's Grave Admission.**

London, June 22.—[4.55 P.M.]
MOSCOW.—The President of the Soviet Commission to combat the counter-revolution openly admits that the Commission had ordered numerous executions, because "an organized reign of terror in the form of executions is indispensable at the present stage of the revolution". Maxim Gorky's newspaper denounces "these modern inquisitors" and reminds them of the fate of Robespierre.

General**British Mission Welcomed.**

A London telegram from Tokio dated 18th says Count Terauchi welcoming Prince Arthur of Connaught said the Court, Government, and the people of Japan welcomed the mission with genuine gladness and enthusiasm. The exchange of courtesies would tend materially to strengthen the political ties of the two countries. Baron Goto the foreign Minister, said the alliance was essentially based on principles of peace and justice. The Royal visit at such a momentous period would long be remembered. Admiral Kato the Opposition Leader said the mission would make alliance firmer than ever.

Activity in Palestine.**Armen Bomb Railway.**

London, June 20 - (7-55 P. M.)

A Palestine communique says:—Cavalry reconnoitring in the 17th hourward of Jorder killed a number of the enemy. Infantry and Australian air squadrons made an extensive bombing raid on the E. Kuti Railway station of the Baghdad railway on the morning of 16th and destroyed considerable quantities of troops, and enemy ammunition and station buildings were set on fire. A similar raid was carried out at Annan station on the 18th.

Dutch Indies Convoy.

LONDON, June 20.

THE HAGUE June 19th - The departure of the Dutch convoy for Dutch India has been postponed owing to the maritime of the ships' careers being not quiet in order. An extraordinary Ministerial Council was held to-day presumably in this connection.

Naval**Naval Aircraft Activity.****A Destroyer Bombed.**

LONDON, June 21.

The Admiralty states that aircraft between June 17th and 19th dropped sixteen tons of bombs with good results on the following objectives:—Krugersdijk, Ostend docks, Zeebrugge, and St. Denis. Western and Mariakerke aerodromes and elsewhere in Belgium. They also attacked enemy shipping with bombs and ammunition, obtaining two direct hits, one on board a destroyer. Enemy aircraft attacked two of our formations. We drove down one machine. All the British machines returned, except one, which was forced to descend in Holland.

Italian Front**Enemy Attacks Defeated.****Italians Recapture Positions and Batteries.**

LONDON, June 21.

An Italian communique says:—Enemy pressure on the Montello continued strongly on Thursday, but was everywhere held by us, our counter-attacks regaining ground. The enemy attempted advances westward and southward, and an animated struggle took place, particularly eastward of the Casa Sgher-Bacuraria line and in the vicinity of Nervosa station. We took four hundred prisoners and recaptured batteries which were promptly turned on the enemy. We completely repulsed attacks westward of Candelu. Our counter-offensive before Fagara and Zanon, begun on Wednesday night, was continued irresistibly, carrying us to the positions of the previous day. The enemy suffered losses equal to his strenuous resistance. We took several hundred prisoners. The enemy westward of San Dona vainly attacked four times against Lossen, being forced to desist by exceptionally heavy losses. Parties of sailors and Bersaglieri northward of Cortellazzo daringly broke into the enemy lines and took two hundred prisoners, firmly retaining the captured positions. We extended our bridgehead at Cavazzucheria. American airmen took part in the battle for the first time.

Considerable Activity on the Piave.**Italians Steadily Reducing Enemy Gains.**

LONDON, June 21.

Reuter's correspondent at the Italian headquarters, in a wire last night, says: The position on the front has not appreciably changed. Considerable activity continues on the Piave, the enemy attempting to widen salients, and we counter-attacking and continually gradually reducing the small amount the enemy still holds. We continue to take prisoners. A very large number was obtained in the Fuzsalta-Musile sector, where local counter-attacks resulted in the capture of more than five hundred prisoners and a good deal of ground. Open warfare on a small scale prevails there. Comparative calm prevails in the mountain sectors, the enemy being compelled, owing to heavy losses in the initial attack, to change or reconstitute most of the divisions employed in the Grappa, Asiago, and other mountain sectors, and collect munitions to replace the immense amount expended.

Latest German Methods Used.

The latest German methods have been employed in recent enemy attempts to enlarge salients, namely formations in depth with storm troops composed alternately of bombing specialists, rifle and bayonet experts and light machine-gun detachments.

Austrians Positions Dangerous.

LONDON, June 22.

ROME.—The Premier Signor Orlando speaking to a number of Deputies on Friday morning said the line could have been established on Thursday but the positions of the Austrians were so dangerous that they were obliged to continue the attacks in the hope of freeing themselves from the proximity of the Piave whose flooding prevented the arrival of supplies. Signor Orlando added that the Italians had hardly touched their reserves.

Situation Unchanged.**Bitter Fighting for Positions.**

LONDON, June 20. - (6-10 P. M.)

A wireless Austrian official communique says: The battle in Venetia continues. Violent enemy counter-attacks were carried out with stubborn tenacity. Bitter fighting occurred for our new positions on the Forsetta Canal, on the Oderzo-Treviso Railway, and on the Montello. In the Montello region the battle increased to a violence, equalling the great Carro battles. The Italians at certain points drove forward storming columns six times.

Italian Army's Victorious Resistance.**Signor Orlando's Speech.**

LONDON, June 23.

ROME.—Premier Orlando in a speech to the Senate said:—Italian army had victoriously resisted the greatest onslaught of war against Italy. Another battle might be joined but meanwhile they were entitled to claim victory for considering the enemy's superiority in numbers and his antipathy and aims, it was not a question of failure but defeat for him. It was wrong to say that enemy's attack on the Plateau at Asiago and Grappa was merely a great demonstration. Epic fighting there, in which the British and the French forces co-operated which brought enemy to a standstill in a single day, deserved to rank with the greatest battles of the world. Italians, British and French had fought in fraternal concord which a national army could not have surpassed. Indeed the ardent spirit of emulation had intensified the concord of three armies and their stubbornness of resistance and fury of assault were so equal that none could be said to have excelled the others. The gratitude of the country was not less due to the defenders on the Piave where the conditions were so different. The true line of defence was somewhat behind the river, and this was heroically maintained without enemy even succeeding in driving the Italians from the approaches to the river. Signor Orlando concluded by eloquently referring to the past seven months, of national discipline and anxiety and said it was permissible for the people to demonstrate their legitimate pride. The speech was frantically cheered.

Hostile Batteries Hit.

LONDON, June 23 - (3 30 A. M.)

The British Italian Official Communique dated 22nd June says:—Situation is unchanged on the British front. Our counter-batteries were most successful making many direct hits on hostile batteries and exploding numerous dumps. Yorkshires on the night of the 21st June successfully raided positions southward of Asiago inflicting heavy casualties and taking thirty-one prisoners. Between 12th June and 21st June we destroyed twenty three aeroplanes. Two British did not return.

Situation Unchanged.

LONDON, June 22.

ROME.—The Premier Signor Orlando told Parliament this evening that situation generally was unchanged. There was no infantry fighting.

Offensive not Renewed.

LONDON, June 22.

The Italian communique says:—Enemy's offensive has not been renewed since Thursday evening. We successfully repulsed strong local attack in the direction of Lossen. Enemy concentrated a violent fire in Montello and Grappa region. We crushed subsequent infantry advances. We again enlarged the bridgehead at Cavazzucheria taking 150 prisoners. We penetrated post of Asiago Plateau and captured the garrison. We brought down ten enemy aeroplanes.

Western Front

LONDON, June 22 (12 50 P. M.)

The British communique says:—We took a few prisoners and inflicted casualties in raids by patrols in Villers Bretonneux and Strazelle sectors.

LONDON, June 23 (12 50 P. M.)

The British communique says:—We completely repulsed a strong local attack delivered after heavy bombardment yesterday evening westward of Merria. We took a number of prisoners in successful raids in the neighbourhood of Morlancourt and at Bouquoy. There was active hostile cannonading in the neighbourhood of Aveluy Wood.

Series of Brilliant Assaults.

LONDON, June 22.

Reuter's correspondent with the American Army wiring yesterday says the Americans by a series of small but brilliant assaults during the past two days have straightened a few small salients in Belleau Wood and northwest of Chateau Thierry. They have driven back the Germans over a kilometre at one place.

Americans Advance.

LONDON, June 22. (8-25 A. M.)

An American official communique, dated 21st June, says:—Northwestward of Chateau-Thierry we advanced our line and improved our position there.

Successful Scottish Raid.**Many Prisoners Taken.**

LONDON, June 21. - (11-40 P. M.)

In to-night's communique F. M. Sir Douglas Haig says:—In a raid on the night of the 20th June, northward of the Scarpe, Scottish troops penetrated German trenches, inflicting heavy casualties on the enemy's garrison. They captured a number of prisoners and destroyed a number of dug-outs and several machine-guns. Fog clouds and rain greatly hampered firing on the 20th June. One enemy machine was brought down. One British is missing.

Germans Report Allied Activity.

LONDON, June 20. - (11-20 P. M.)

A wireless German communique says:—"Enemy activity increased last evening on almost the whole of Prince Rupprecht's front. We repulsed strong infantry advances in numerous sectors."

12 Divisions to Western Front.

London, June 22.

A telegram to the "Daily Mail" from the Hague says:—At a discussion this week at the Ministry of War at Vienna it was stated that Germany proposed to send twelve divisions to Italy to replace 12 Austrian Divisions to be sent to France.

London, June 22. (9-35 P. M.)

In to-night's communique Marshal Haig says: "There is nothing special to report. We destroyed one aeroplane. Two of ours are missing."

LONDON, June 22. - (4 25 P. M.)

The French communique says: Enemy raids in the region of Belov and Upper Alsace were repulsed. An enemy post south-east of Saint Maur was captured.

Chinese Premier Prays Heaven**To Bless British Arms.**

London, June 22.

A Telegram to the "Daily Mail" from Peking dated 17th says:—Premier Tui chigui in an interview said he was absolutely confident that the patience and tenacity of the Allies would be rewarded with victory. Every nation admired the high idealism which drove Britain to war and prayed Heaven to bless Great Britain's arms. He concluded by announcing his intention after the war to open up China by mineral and railway development.

London June 22.

The appointment Sir Eustace Piers as Governor of Seychelles causes a vacancy at Benbury.

Indian Telegrams.**FROM OUR OWN CORRESPONDENTS**

(BY WIRE.)

Simla**A Cotton Committee.****To Prevent Speculation.**

SIMLA, June 22.

Powers have been given under the Defence of India Act rules to the Bombay Government to constitute a cotton committee with a view to restrict gambling in forwarding contracts of cotton, the object being to maintain supply of cotton for national industries.

Applications for the Second War Loan received up to 21st June amounted to Rs. 14,83,73,200.

Commissions for Indians.**Newspaper Comments.**

LUCKNOW, June 22.

Referring to King's Commissions the "Indian Daily Telegraph" says:—It is an epoch-making step in the direction of satisfying in some measure military aspirations of educated Indians. It trusts that the results which will flow from it will be of beneficial character both to Britain and India serving to bind them in still closer bonds for the good of the Empire as a whole.

Calcutta**Sales of War Bonds.**

CALCUTTA, June 22

Sales of war Bonds at Banks and Government offices up to the 2nd June amount to Rs. 15,48,40,900. and are distributed as follows:—

	Rs.
Bengal	7,49,60,000
Bombay	3,82,12,800
Madras	1,09,62,500
United Provinces	1,06,31,100
Other Administrations	2,00,74,500

Pilgrimage to Jaganath,**Railway Difficulties-Press Communique**

CALCUTTA, June 24.

Pilgrims intending to visit Puri in Orissa on the occasion of the Shah Jatra (22nd to 24th instant) and Rath Jatra (2nd to 10th July next) festivals are warned that owing to the needs of preferential Government and Military traffic the Bengal Nagpur Railway will not be able to arrange for additional service for the convenience of pilgrims proceeding to and from Puri and that in consequence visitors are likely to find themselves unable to get accommodation on that railway in the regular daily trains. Pilgrims are accordingly advised not to utilise that railway if they wish to attend these festivals.

Detenus Sentenced for 7 Years.**For Committing Dacoity.**

CALCUTTA, June 24.

The Midnapore Special Tribunal disposed of cases in which detenus were accused. In the first case Sasib Kumar Roy was convicted of not reporting himself at the police station and sentenced to one month's simple imprisonment. In the second case Simalananda Chatterjee who was interned in his own house was convicted of being away from his house for two days to celebrate his brother's marriage was fined rupees ten.

On Saturday afternoon Mr. H. M. Vazitch, additional Sessions Judge of Howrah, concluded the hearing of the case in which a detenu named Mohini Mohan Ghose who was brought under arrest from Kachhapi was prosecuted for having committed dacoity in the house of Haridas Pyne, a wealthy merchant of Sukra with revolvers and robbed him of Rs. 9000. The Jury returned a unanimous verdict of guilty. The Judge convicted and sentenced Mohini Mohan Ghose to seven years rigorous imprisonment.

Police and Revolutionists.

Another Fight.

CALCUTTA, June 22.

The report of yet another fight between the police and the alleged anarchists, in which a police officer was shot, appeared in to-day's "Patrika". Recently the police raided a house in Sirgunj sub-division of the Pabna district on receipt of information that it was occupied by a number of people belonging to a revolutionary party. The men resisted the search and a fight took place between the police and the alleged anarchists, two of whom were then in the house. When the police entered the house, both the occupants opened fire, wounding one policeman seriously. The police returned the shots, hitting one man. The other man attempted to escape, but was arrested in a paddy field. His name is stated to be Nikunja Pal, who is alleged to be the man who fired at Sub-Inspector Haridas of the Intelligence Branch at Boura and shot him dead. It is reported that the recent fighting between the police and the anarchists at Dacca was a sequel to the arrest of Nikunja Pal.

National Liberal League.

CALCUTTA, June 22.

It is understood that the Hon'ble Mr. Surendra Nath Bannerjee has agreed to accept the office of President of the National Liberal League which was recently formed by several prominent moderate Indian leaders of Bengal.

A public meeting with Mr. P. N. Bannerjee in the chair was held at Allahabad to protest against the new anti-Indian campaign in South Africa.

Little over twenty per cent. of the candidates passed the Matriculation examination of the Allahabad University and the majority in third division.

It is understood that steps have already taken to secure nominations for Commissioners in the cases of young Indians who are to be selected forthwith and no time will be lost in bringing the new arrangements into operation.

Bombay

Gold for Wheat-Growers.

KARACHI, June 22.

The Karachi "Daily Gazette" understands that large quantities of the new gold mohur have already been sent to the wheat growing districts to be put in circulation next week. The amount at Lahore is equivalent to half a million sterling.

Alleged Concealment of Enemy Property

Further Proceedings in Rangoon Case.

RANGOON, June 22.

To-day before the District Magistrate, A. F. Mathol Managing Director of the Trading Company, a Rangoon Dutch firm, was examined in connection with the charge of concealment of enemy property, namely Rs. 1,20,481 and odd receipts for sales of Beck's (Germans) beer. He stated that most of the above sum was receipts for the sale of Beck's beer and the remainder was interest.

His Worship:—The letter, Exhibit B. B. from Hadenfeldt, Calcutta, stated that the money was to be deposited in a trust account for consigners. Do you wish to offer a further explanation as to why you nevertheless regarded the money as belonging to Hadenfeldt's?

Accused:—I did not read the letter carefully. I merely saw they wanted us to put the money on interest, to do which it was necessary to take it out of our own regular account in order to show the interest. I never gave the matter thought and had forgotten all about it till Mr. Hadenfeldt drew my attention to it. If we wanted to hide the money we should have taken it out of our books altogether. He added there was no relationship whatever between Beck's and the Trading Company.

The case will be concluded next Saturday.

Housing at Bombay.

Exhibition of Model Plans.

BOMBAY, June 22.

An exhibition is being held in the Improvement Trust Hall of the drawings submitted in competition arranged by the Government of Bombay for a design and specification of housing accommodation suitable for occupation by the working classes. Conditions of the competition provided that the estimated cost of construction in Bombay or Salsette should not exceed Rs. 750 per tenement. The competition was widely advertised in English and vernacular papers all over India. Some 46 designs had been submitted, of which 36 were admitted for competition. The first prize of Rs. 500 is awarded to Mr. Harold French, Assistant Engineer, P. W. D., Bombay, and the second prize of Rs. 300 to Mr. D. S. Narsi of Poona, whose design keeps down the cost of tenement much below the stipulated minimum of Rs. 750. A third prize of Rs. 200 has been awarded to the design submitted by Mr. P. A. Poswathy of Bombay. The idea of the exhibition is to bring before the factory and millowners of Bombay the best designs for building separate tenements for labourers at the cheapest cost, as the 'chawl' system has been found far from being sanitary and not to the liking of the labouring classes.

A Lady Fellow of the Bombay University

BOMBAY, June 22.

It is announced that Mrs. Desibai Jehanzir R. Dadabhai, M. D., M. R. C. P., has been created a Honorary Fellow of the Bombay University. Mrs. Dadabhai who was the first Indian lady to qualify for the degree of M. D., is also the first to receive the honor of a Fellowship of the University. Mrs. Dadabhai conducts her own hospital for women and children. Lately she was appointed Honorary Physician under Lady Willingdon's maternity scheme in which capacity she has done much useful work at Colaba Maternity Home.

Times of India Sub-Editor.

Charged with Assaulting an Indian Passenger.

Accused Acquitted.

BOMBAY, June 22.

The Chief Presidency Magistrate has delivered judgment in the case in which Mr. B. J. Evans, Sub-Editor of the "Times of India" Weekly, was charged by one Manilal Tribhubandkar with assaulting him at Matheran Railway Station. The case excited a good deal of interest as the accused, a European, was charged with unprovoked assault on an Indian fellow passenger in a second class railway compartment. The Magistrate in delivering judgment stated that in his opinion the defence version was established beyond doubt that the accused had first engaged two seats in the compartment and that he was tripped by the complainant after having complained to the Station Master about the seats. The complainant seized the accused by the wrist and hit him first and the accused hit back. The complainant disregarded the request of the Station Master to go into another compartment. The accused had to defend himself against a number of imputations, the falsity of which was clearly established. He therefore acquitted the accused.

KARACHI, June 22.

At the inaugural meeting of the Sindhi Women's war loan effort in Karachi it was announced that promises had already been received for over two and quarter lakhs.

To Stimulate Recruiting.

A Cinema Film to be Manufactured.

KARACHI, June 22.

A cinema film is being prepared by the proprietor of the Palace Theatre, Karachi, in conjunction with the War League and with the assistance of military authorities with the object of stimulating recruiting. It will show the progress of Indian soldier from the day of recruitment in the fields up to the moment when he receives Victoria Cross from His Majesty the King Emperor after many wonderful adventures including battle in which he greatly distinguishes himself.

Valuable Foodstuff Obtainable.

BOMBAY, June 22.

The result of an extended investigation of Indian groundnut industry carried out under the orders of the Bombay Government with special reference to the value of groundnut cake as a relatively cheap article of food is published in a press note. Experiments have conclusively proved that groundnut cake which has hitherto been regarded as a waste product and used to be exported as cattle feed or manure at £6 a ton or thrown away can form a valuable foodstuff and its adoption as such can be urged both on scientific grounds and also on economic consideration. The fact is that little attention has hitherto been given to this cake except by Germans although its nutritive property, ready digestibility and its protein value have been known for a very long time. The press note describes how with the introduction of certain improvements in the method of oil expression, cake can be obtained which conforms to a definite standard of purity. Elaborate machinery is required and only attention to details is necessary. The cake when finely ground and sieved constituted the new preparation called nutramine flour possessing a very high protein content. Having obtained a good flour the possibilities of utilizing it are almost unlimited. The preparation of nutramine biscuits has so far been attended with success and every one who has sampled them has expressed satisfaction. Using a mixture of nutramine and wheat flour in the ratio of 1 to 4 good results are obtained for both bread and biscuits. On the whole such a mixture is preferable although very palatable biscuits can be made from nutramine alone. Finally it has been shown that there is abundance of groundnuts in India which are of commercial value for their oil yielding capacity and consequently nutramine flour can be prepared and sold at a very cheap rate. In view of the shortage of the world's food supplies both now and after the termination of the war it would appear advisable to consider the utility of developing this industry with a view to the preparation of nutramine on a large scale.

The Bombay Mint.

What it is Doing.

BOMBAY, June 22.

The activities of His Majesty's mint in Bombay is described in an article in the "Times of India". The mint is coining daily ten lakhs of rupees. In addition to rupee coinage for India, the mint produces daily a hundred thousand silver coins for the Straits Settlements, 3 lakhs of one anna pieces. Of gold mohurs, the daily output so far is between 20,000 and 40,000. The output will probably in the near future reach 50,000 per day. So far more than a million gold mohurs have been coined. The quantities of silver being landed are immense. From the middle of the present month to the end of July, silver representing more than five crores of rupees will have been received by ship from various quarters of the world. As for coinage, well over 1,000 tons, or 8 crores of rupees, have been coined since the beginning of January to date, in addition to silver coins for the Straits Settlements and 30 million nickel pieces, representing a value of over 20 lakhs of rupees. The output of Calcutta has similarly been enormous and yet, in view of the fact that the output is, it does not meet the vast demand. Every single coin is absorbed. Indeed, the labour of the mint seems, save the minor and endless one of Siegmund, and, coin money as it may, it has a little unpleasant effect upon the economy of the country as has the throwing of a jug of water on the thirsty desert.

Punjab

It is understood that vigorous measures will be taken against persons who are disorganizing and melting down new gold mohurs now being issued. The Punjab Government have issued strict orders on the subject to its district officers.

సింహ వార్తలు.

(మా స్వకీయ విశ్లేషణవర్ణన)

నిన్న, జూన్ 18:—రానున్న సంస్కరణముల గూర్చి యొక నిర్ణీతమగు ప్రకటనను మాంటాగ్యుగారు గావించి యున్నారు. వాగ్ద మెంటు సభలో సర్ హెన్రీ బ్లైట్ రాబర్ట్స్ గారి ప్రశ్నకు త్తరముగ ఆంగ్లో హైందవ దేశములలో నివి ప్రకటింపబడునని మాంటాగ్యుగారు తెలిపియుండిరి. ఈ సంస్కరణములను పరిక్షించి వానిని విమర్శించి ప్రజలు తమ అభిప్రాయములను ప్రభుత్వమువారి కరుగపరచుటకే నేకావకము లా సంకటనని దెలుపబడినది. మా మాట ప్రకారమివి మయమై పోని క ప్రభుత్వముల అభిప్రాయములను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కనుగొనుటయు, అటుపిమ్మట వారు తమ అభిప్రాయమును కార్యదర్శిగారి కరుగపరచుటయు జరుగవచ్చును. సంగ్రామ మంతరించువారు యుద్ధకార్యములలో నిమగ్నై యుండుటచే, వారి అభిప్రాయములను పిమ్మట వ్యక్తీకరించెదరని మాంటాగ్యుగారి వాక్యములను దెలియుచున్నది.

నిన్నులాని సంక్రామసంఘములు మిగుల పట్టుదలతో పనిచేయుచున్నవి. కేంద్రసంక్రామసంఘసభ నిన్నటిదినమున జరిగినది. పైనికలగూర్చుటకు పంజాబు సంఘమువారు గరిష్ఠమున నొకసభ సమావేశపరచి అందు మనుష్యు, ధనసహాయమును విషయములగూర్చి చర్చించిరి.

యుద్ధ ఋణమింతవరకు జయప్రదముగనే చేకూరినది. ౪౦ విలియము మేయరు గారు 2 కోట్ల రూపములు లభించునని అంచనావేసిరి. అందులో నొక కోటి రూపములు లభించుటచే నీ విషయమై ప్రజలు తమ కక్షికోరిక సహాయము చేయుచున్నారని తెల్లమగుచున్నది.

కరెన్సీ విధానపు చిక్కులు తాత్కాలికముగ నుండి, యిప్పుడు తొలగిపోయినవి. కాని ధనము నిలువచేయు ఆచారము ప్రబలుచున్నంత యీ ఆపాయము తొలగకాలదు. వేసంగికాలమున నీ నిలువ యెక్కుడై, వర్షాకాలమున మరల రూపాయలు బహువరకు వచ్చుట స్వభావ నిధిమైనది. రూపాయి నోటు పరిధమును మిగుల సమమానాస్పదముగ జూడబడినది. కాని కరెన్సీక్రమముగ నిది ప్రజామోదమును బడయించును. ఇప్పుడు 45 లక్షల రూపాయనోట్లు చలించి యుండుటచే నిది దృఢపడుచున్నది. 2½ రూపాయలు కూడ నింత మొత్తము వరకు యొసగబడినవి. హార్డింజ్ ప్రభుత్వ కాలములో భారతీయులు కోరిన బంగారు నాణెముపుడి సంగబడును. దీనితో ఆమెరికా నుండిచ్చిన మెడిసిండ్ల తయారు కాబడిన రూపాయలు కూడ యొసగబడును. కాని యూరోపియన్ దేశములలో కాలితములే కరెన్సీకి యుపయోగింపబడుచున్నది. కావున మెడి, బంగారు నాణెముల యెడల నింత ప్రాముఖ్యము నుంచరగదు.

సకాలమున రెలలు కమివడువారు తమ విచేదికమును ప్రకటింపబోవుచున్నను నిష్పంధావాసశీలముగూర్చి యోచించుటకు ప్రభుత్వమువారు కొన్ని సంఘముల వేర్వరకు పెరియము సముచితముగ నున్నది. సంగ్రామమునకు బూన్య మింగుడులో కూడ నీవిధముగనే చేసుబడినది. బి. ఎన్. బాసుగార్జీ సంఘనిర్మాణ మత్యాసకృత్యుని ఇదివరకే సలహా నిచ్చియుండినను, బీ నెంటుగూర్చు ప్రవాసశీలకూడిన పిమ్మట నీవిషయము ప్రాముఖ్యత నందినది. ఈవిషయమై ఫ్రాన్సిక ప్రభుత్వముల అభిప్రాయమును ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కనుగొనిరి. ఈవిషయమై గత శతకాలమున మరేప్పనివాధ తెచ్చిగారు చెప్పిన సలహాను ౪౦ విలియము వికే నెంటుగూర్చు అంగీకరించిరి. ప్రతికూల లేమి నుడివినను తెంగాలు కమిటీ యందున్న బీద్రాప్రభుగారును, సర్ వాగాయణ చంద్ర వార్కరుగారును యిందులకు సమర్థులు. ఈ నిష్పంధావాస శీలము గూర్చి యోచించుటకు పంజాబు మున్నగు రాష్ట్రములలో కూడ నిర్ణీ సంఘము వేర్వరకును.

సంగ్రామము ప్రారంభమైనప్పటి నుండియు హిందూ దేశమున పంటలభివృద్ధిగ నున్నది. ఈ సంవత్సరపు గడ్డములు బాగుండునని డాక్టరు గిల్బర్టువారకు గారు నునువుటచే, యీ సంవత్సరపు పంటలు కూడ బాగుగనే యుండును. గోవులు ధన మార నెరుగు. రూపాయ 1 కి జబ్బును పూర్వం 7 కి చొప్పున, మీ నాటులో 9 కి చొప్పున, లక్షానుపూర్వం 9 కి చొప్పున, ఢిల్లీలో 9 కి మారునను, కాన్పూరులో 8 కి చొప్పునను గోవులను విక్రయింపబడుచున్నవి. కావున వ్యవసాయము యొక్క భావిస్థితి చాల ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది.

రెండవ యుద్ధబుణమునకు

(1197)

ద ర ఖా స్తు లి పు డ నే క్షి త ము లు.

ఈ బుణము నూటికి షేక్స్పియర్ ఈయబడును. వృత్తిపన్నులను, ఈ యుద్ధబుణ పత్రములు మొదల 1921వ సంవత్సరములో నూటికి నూరురూపాయలు యివ్వబడును. 1922 వ సం॥లో గూడ నూటికి నూరురూపాయ లీయబడును. 1925సం॥లో 100-కి 103 రూ॥న్ను, 1928లో 100-కి 105 రూ॥నాయులును పత్రములనుకొనువారి యిష్టప్రకార మీయబడును.

ఇంతకంటె భద్రమైన సామ్యదాచుకొనుపద్ధతి వేరులేదు.

ఈ ప్రకటననే దరఖాస్తుకొనువారికిని యిచ్చునట్లు దీనిని చింపి మీ పేరువ్రాసి పంపును.

ద ర ఖా స్తు న మూ నా.

మదరాసు శాసనసభ,.....1918.

కో క థి ప తి,

అయ్య, ఇందులో.....రూపాయలచెక్కును లేక రొక్కమును పంపుచున్నాను.

చేరికొక యుద్ధబుణపత్రమును (ప్రామిసరీనోటు *) నొకదాని నిప్పించిన మీ కంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈ పత్రపు సామ్యము ఏ సంవత్సరములో సామ్యకాలమునో ఆ సంవత్సర నుండవచ్చి లెక్కింపబడిన కొట్టివేయదు.

* 1921, 23, 25, 28 సంవత్సరములో వాపసుచేయవలయును.

1921లో ఇవ్వబడును.

ఇట్లు విశ్వసనీయుడు.

పేరు.....చిలాసము..... (స్వప్రముగ వ్రాయుడు.)

హామి హాసంగమము

(రెండవ విభాగము)

ఇంగ్లండు

భారతీయయోధుల సాహసము.

లండను, జూన్ 18:—ఇటీవల నొక ఆంగ్లనాక మధ్య భారత సముద్రమున టూర్పెడోలో కొట్టబడినపుడు దానియందున్న భారతీయయోధుల లక్ష్యదృష్టియుగ పని చేసిరిని వారి నే నాని వారి కెంతయు ప్రశంసించెను. అది మధ్య భారత సముద్రమున నొక రేవును వెళ్లమండెను. ఆపుడొక జర్మను అంతర్వాహిని 2వ హోల్లండ్ దానిని టూర్పెడోలో కొట్టెను. చిన్న పడవలలో నెయిల దిగవలెనో అదియంతయును భారతీయ యోధులకు నేర్పబడుటచే వారు సరిగ్గా తమ స్థానములనుపోయిరి. వారుపడవలలోనికి దిగిన పిమ్మట పడవలు కడలునంతలో మరియొక టూర్పెడో నాక తులనినది. దాని కల న ముందున్న పడవ యొక టిట్ ప గి లి పోయినది. ఇక నాక మునిగిపోవునమును అ నడిగుండమున నైకులందఱును పడి మునిగిపోయెద రనియు తెల్పిన గ్రహించి తెప్పలను నొకమీదికి నొనిపొయి వాటితో సముద్రములోనికి దుమకుడని ఆజ్ఞాపించెను. భారతీయయోధులు కలవరములేకుండ గుమికి తెప్పలను చేరి, ముగ్గురుమాత్రము చనిపోయిరి. వారిలోనిద్దరు కొరడు భారతీయైరి. ఇంకొకడు సముద్రచేగమున నాశనంధములో మారుకొని పోయెను.

జర్మను అంతర్వాహిని ముందుట

లండను, జూన్ 19:—ఇటీవల శీత్రాజవద్ద శ్రాత్త మాదిరి జర్మను అంతర్వాహిని ముంచివేయబడినది అంతర్వాహిని ముందు కనిక తగిలి వానిలో నున్న 40 మందిలోను ఇద్దరు మాత్రమే బ్రతికిరి. వారు సముద్రములో 20 పాదముల లోతు కనుండి 4 1/2 గంటల సేపు మృత్యువుతో పోరాడి సముద్రో పరిభ్రాగమునకు వచ్చిరి. కొంతమంది అంతర్వాహిని నుండి తెలిక రాగాలనును భీతిచే ఆత్మహత్యగావించుకొనిరి. వారు కాంతి టవురును పగులుటచే వాయుభాగ మధిరచగుటచే వారు నోళ్ళను మూసుకొన బాలకపోయిరి ఆభాగములను వారు గుండులై సముద్రోపరిభ్రాగమున తెలిక గాని అచటికి వారు చని పోగానే వాయుభాగము వారి తిత్తులను క్రేళ్ళి వేయుటచే వారిలో 20 మంది పెద్ద కేక పెట్టి గుండులైరి. ఆసమీపమున నేగు మున్న ఆంగ్లనాక ఆకేకవిని అచటికిగి మిగిలినవారిని కాపాడెను. వారిద్దఱును అంతర్వాహినిలో చాల దువస్థ ననుభవించిరిని వారి నందఱును నూచించు చుండెను.

ఇండియా సరిహద్దు యుద్ధము.

లండను, జూన్ 19:—వాయస్యసరిహద్దునందు జరిగిన యుద్ధమునుగూడ మహాసంగ్రామమునందొక భాగముగ పరిగణించుటకే నిశ్చయింపబడినది. అందులకు యుద్ధకార్యాలయ మువారుగూడ సంగీకరించిరి. ఆ సమరమున పోరిన నైకులు గూడ యుద్ధపత్రములను బడయవర్తులగుదురనియు సరిహద్దు పత్రమునేర్పరుప వీలులేదనియు మాంటాగుగారు ఏటుగారికి పార్లమెంటు సభలో సమాధాన మిచ్చిరి.

భిల్లులు

భిల్లులు తూర్పు ఆఫ్రికాలో బాగుగా నుపచరించిరి కాన తూర్పు ఆఫ్రికామున్నగు నాటవిక దేశములలో పని చేయుటకు రాజపుత్రస్థానము మధ్య హిందూదేశము ఘోర దేశము మున్నగుభాగములందు భిల్లులను సేలో చేర్చదగునని ఏటుగారు నూచించిరి. ఆ విషయమును ఇండియా దొరతనము వారికి తెలియదను మాంటాగుగారు రినిరి.

తేయాకు

లండను, జూన్ 20:—జూలై 14 వ తేదీనుండి తేయాకు పంపకమును మార్చుటకు నిశ్చయించబడినది. దేశమున కంతకు నది వర్తింపజేయబడదు. ఆయా మండలసంఘముల వారు తమతమ మండలములలో మాత్రమే ఏర్పరచెదరు.

రబ్బరు.

రబ్బరు పరిశీలనమున కొక యుద్వ్యాగి నిపుడు నియమించరు గాని ప్రత్యేకపరిశీలనోద్వ్యాగి యవసరమా యను విషయమును గూర్చి శ్రద్ధ వహించెదరు.

హిందూ దేశపు జనకనార.

లండను, జూన్ 20:—1917-వ సంవత్సరము ఏప్రిలు నెలకు పూర్వము ఇటలీలో నున్న జర్మనుల సేవనలు కోపు వర్షున్న యంత్రశాలకు రి సారులు జనపనార పంపబడినది. ఇటలీవారు ఎగుమతులను నిరోధించుటచే పిచ్చుట నేదయును రాలేదు. నిరోధమునకు శృతిలేకముగ శత్రువులకు సరకును పంపినందులకు ఇటలీవా రాకంపెనీవారిపై కేసుచేసిరి. ప్రెసి డెంటును జనరలు మేనేజరును పట్టుకొనిరి గాని సాక్ష్యము లేనందున వదిలివేసిరి. ఇది ఎగుమతి చేయబడగూడని సరకుని నిర్ధారణ చేయబడలేదు గాని దాని ఎగుమతి నంతను దొరతనమువారు స్వయముగ పరిశీలించసాగిరి. ఈ జనపనారలో సేమయును శత్రువులకు చేరలేదు. ఇటలీవారు తిగినకట్టుదిట్టములను చేసిరిని పార్లమెంటుసభలో హాని గారు నుడివిరి.

లండను నగరమున మసీదు.

ఆంగ్ల సామ్రాజ్యమునందంతటను మహమ్మదీయులను మన కొసంగు యుద్ధసహాయమును మనము గ్రహించుటకు నూచనముగా హిందూదేశపు మహమ్మదీయులకు గాను లండను నగరమున నొక మసీదును కట్టించుటకు దొరతనమువారు ధన సహాయము చేయవలెనని వింటర్వను ప్రభువు పార్లమెంటు సభలో నూచించెను. వారిధనసహాయమును దొరతనమువారిన్ని విధముల ప్రశంసించియున్నార గాని మన ప్రశంసానూచన ఈ రూపమున నేల ఏర్పడవలెనో నెయిగజాలననిబోనదా గారనిరి. రజనీహతులైన మహమ్మదీయవీరుల స్మరణవిష్ణుముగ నొక మసీదును నిర్మింపవలెనని కొందఱు మహమ్మదీయులు కోరిరిని వింటర్వనుగారు నుడివిరి. ఆ విషయమును నే నెరుగను. అటులైన సంతసమే యని బోనదా గారు రినిరి.

లండను, జూన్ 22:—హోమురూలు నిర్బంధ నైసిక కాసమునుగూర్చి దొరతనమువారు తమ యుపపాదనల నాలోచించెదరు గాని విడచివెట్ట రని ప్రెమ్స్ల ప్రతికట తెలియవచ్చెను.

జపాను బ్రిటిషునాకలు.

లండను, జూన్ 20:—హిందూదేశమున రేవు వ్యాపారమును ఆంగ్లనాకలకు మాత్రమే ప్రత్యేకింపవలెనని జపాను నాకల కవకాళ మియ్యగూడ దని కొందఱు నూచించిరి గాని దానివలన నితరబోట్ల జపానువారి పోటీ ఎట్లు తొలగునో తెలియదు. రేవుల అంతర్సామ్రాజ్య వ్యాపారము కట్టుప్రత్యేకింపగోరినవో నది వ్యాపారకారణములవలన గాక నితర కారణములవలన నైనవో ఆంగ్లనాకల నేయే దేశీయలవారు తమదేశములలో రేవు వ్యాపారముల కనుమరించిరో అట్టి దేశముల వారికిని మరికొందరికిని అట్టి నిరోధము వర్తింపగూడదు. హాం కాంగు సింగపూరు పి హాంగు మున్నగు రేవులకు గూడ నిరోధము వర్తింపగూడదు. వి డే కి యు ల ను ఆంగ్ల నాకలనై నావికులనుగ నియమింపగూడదను నిరోధ మనులేమాడదు. ఆంగ్లదేశమునను అధినివేశములందునుగూడ ఆంగ్ల పౌరులైనను కాకున్నను ఆసియాఖండపు నల్లజాతులవారిని యభివృద్ధిముగా నియమింప దగునని ప్రత్యేక సంఘమువారు తెలిపిరి.

ఆఫ్రిక చట్టము.

లండను, జూన్ 21:—పార్లమెంటు (కామన్సు) సభ వారు నూచనసారి ఈ చట్టమును చదివి ఆమోదించిరి.

ఇంగ్లండు హోమురూలు

లండను, జూన్ 21:—బ్రిటిషుదేశము నందున్న శత్రు దేశీయుల నందరిని వెంటనే నిర్బంధమునందుంచరలెనని నిజ్జిప్సీ పంపుటకు జాతీయ కక్షవారేప్పాటు చేయుచున్నారు. హోమురూలు నిర్బంధ నైసిక సేవా ప్రయత్నములు మానివేయబడినని కర్ణును ప్రభువు నుడువుటచే చాలకలవరము వ్యక్తుల స్థానమున కలిగినది. “వి ర్లాండు స మ సాన్వి పరిస్థానము వెంటనే జరుగవలసిన అవసర మిప్పటికంటె నెప్పుడునుగూడ నత్యధికముగ కలుగలేదు. ఇప్పు డత్యధికావసరము కలిగినది. ఆసమగ్య పరిస్థానంబువలనదని దొరతనము వారు వెల్లడించుటచే వారు దానిని పరిష్కరింపబాలగని నిష్కర్ష గా విస్మయ మగుటవలన వారి గౌరవమునకు భంగముకలుగుట నిశ్చయము. అధినివేశముల ప్రతినిధు లిపుడు లండనునగరమున నున్నారు గాన నినివయమును పరిస్థానముకొరకు వారికి పంపదగు”నని డెయిలీ న్యూసుపత్రిక వ్రాసింది.

“దొరతనమువారు మరల తమ ప్రత్యేకధికముగ కాబ్బుకొనిరి. వారిట్లు నీచముగ లొంగిపోవుటవలన వైర్లండు పరిపాలనము నుకరము కాజాలదు. వికమత్వము చెడవండ చేయుట యను ప్రధానవిషయముట్లులనే యున్న”దని మార్నింగుస్ట్రాపత్రిక వ్రాసింది.

పార్లమెంటు లెండు సభలలో నన్నికక్షలవారును కలసి ఏర్పరచిన ప్రతినిధి సంఘమువారితో నాలోచించుటకు లాయరు జార్జి గారనుమతించిరి. అట్టి స్వపరిపాలన విధానమును సిద్ధపరుచుట కొక ప్రత్యేక సంఘము నేర్పరుచుటనుగూర్చి వారు మాటలాడెదరు.

లండను, జూన్ 22:—సర్ యుస్టాసు ఫియర్జును గారు నెయిచెలీను గవర్నరుగ నియమింపబడినందువలన బాన్సు రివద్ద భారీ యేర్పడెను.

పార్లమెంటు: రాత్రివిందు.

లండను, జూన్ 21:—అధివేషణముల ప్రధానమంత్రిల గౌరవాధ్యక్షుల సామ్రాజ్య పార్లమెంటు సభ్యులవారు చేసిన ఏడు చాల శ్రేష్ఠముగా జరిగినది. ప్రభువుల సభలో విందు జరిగినది. ఆమందిరమున రాజకుటుంబ స్థానములందు సుప్రసిద్ధులు పలువురూ సేనులైరి. అధివేషణములకు ప్రధానమంత్రిలుగా వెనుక నుండివారు యిప్పుడున్నవారు 18 గురును మంత్రివర్గమువారిలో హెచ్చుమందియును ప్రభుత్వపక్షమువారును ప్రతిపక్ష పక్షమువారును అంగజేతమునందున్న అధివేషణముల ఇతర దూరజేతముల ప్రధానమంత్రిలును మంత్రిలును స్వల్పము బర్లును, హుస్, పాటియాలా మహారాజా, సర్ సింహగార్లు మున్నగువారు 200 మంది విందుకు కచ్చిరి. బార్లు ఛాన్సలరు గారధ్యక్షతవహించి సార్వభౌముని అభినందనమును ప్రారంభించిరి. అధివేషణములనుండి వచ్చిన మంత్రివర్గ సభ్యుల అభినందనమును లాయడుబార్లు గారు ప్రారంభించిరి. అందులకు బోర్డును ప్రత్యక్షతర హోదానుగార్లు మొసగిరి.

లండను, జూన్ 22:—నాలుగేండ్ల యుద్ధములన అంగ్లాసామ్రాజ్యమున నదివర కెన్నడును కలుగనట్టి ఏకీభావము ముఖ్యవిషయములందు కలిగినది. మనమందరమును యుద్ధమున నలసి వినుగుజెంది యున్నవారమే యైనను మనము విజయ నిశ్చితులమై యున్నాము. విజయముగూడ నిశ్చయమై యున్నది. న్యాయస్వాతంత్ర్యములను స్థిరములములపై నాధారపడని సంధికి మన మంగీకరించువారము గాము. హిందూజాతము చేరకుండగ నే తక్కిన అధివేషణముల వారు 10 లక్షలమందిని రణరంగమున కంపిరి. వారి యోధకార్యములే వారి ప్రతాపమును వెల్లడింపగలవు. ఇప్పుడు మాతృజాతమును అధివేషణములను బిందోరుల భావములను వెనుకటికంటె బాగుగా గ్రహింపజాలియున్నది. ఇదివరకు అధివేషణములవారి కంతర్జాతీయ రాజకీయములందు ప్రసక్తి స్వల్పముగా నుండుటచే నీ యుద్ధము కలుగుటకు కారణమైనది. కాని యిప్పు డాస్థితి గడవనినది. ఇప్పుడు సామ్రాజ్యసంరక్షణమునకు పోరాడున్న మనవారందరము సామ్రాజ్య రాజ్యాంగ సభలందు వాక్యాస్థితి త్ర్యమును కోరుట నిశ్చయమని హోదానుగారు నుడివిరి.

లండను, జూన్ 22:—అధివేషణముల మంత్రిలను లాయడు బార్లు గారు రభసించుచు నిటులనుడివిరి. వారు ప్రజా సత్తాక ప్రాబల్యము గల సంఘములకు నాయకులు. సామ్రాజ్య విషయములందు వారు చూపిన విజ్ఞాన ధైర్యసామర్థ్యములు ప్రశంసనీయులు. ఇట్లధివేషణముల వారితో నాలోచించుచుండుటకులనాంగ్లమంత్రిలకు చాలలాభముకలదు. వెక్కురెత్తిరములనుండి యుద్ధభారమును వహించుచుండిన వారి కెట్టిసమాజేతములు ప్రోత్సాహకరములు. బోర్డునుహోదాను, ముసీగార్ల చేతులు జగద్విజయము. దక్షిణాఫ్రికా ప్రధాని ఇంతవరకు నీ సభలకు రాజాలకుండుట సంతాపకరము. వారికార్య తత్పరమే అందులకు కారణమగును. హిందూజాత ప్రతినిధులకు నేను ముఖ్యముగా స్వాగత మొసగుచున్నాను. పాటియాలా మహారాజా గారు తమ పూర్వీకులమార్గము నుత్తమసరణి ననుసరించి సార్వభౌమ సామ్రాజ్యనే న నోసరించిరి. పాటియాలా నే న అంగ్ల సేనకు బాసటయై పోరు సలిపెను. వారి సాంగ్లయోధులు ప్రేమతో బహుకరించిరి. సర్ సింహగారి రాక నాకుసంతసప్రదము కే. సి. బిరుదమును బడసిన భారతీయులు వీరొక్కరే. అధివేషణముల మంత్రిలు అత్యవసర కాలమును బాగుగా గుర్తెగిరి. మాతృజాతము భర్తసంరక్షణార్థము రణమునకు దిగుటచే అధివేషణముల వారధిక సంత సముతో తోడ్పడుచు న్నారు. ఈ విషయమును మన సంతతివారు బాగుగా ప్రశంసింపగలుగుదురు. ఈసభా సమావేశ మత్యద్భుతవిషయము. మొదటి సామ్రాజ్యయుద్ధ మంత్రివర్గ సమావేశమునకు నేనధ్యక్షత వహించితిని. అప్పుడు 4000 లక్షల ప్రజల ప్రతినిధు లాసభకు వచ్చియుండిరి. అంగ్ల సామ్రాజ్యమువారు శత్రువులకు నిరుత్సాహమును మిత్రుల కాత్మర్యమును కలిగించినది. నేను పరాసు, ఇటలీ, జపాను, అమెరికా నాకాదేశములను నిరసించుటలేదుగాని అంగ్ల నాకాదేశమునకు సాటి లేదనుటకు చచ్చియే నిదర్శనముగాని ఇప్పుడు నూతన విషయము అంగ్ల సేన భూప్రదేశమున సలిపినపోరు. దానికి సాటిలేదు. బల్గేరియా జేతమునకు తుల్యముగ నేన మాత్రమే మొదట అంగ్లయులకు కలదు. అధివేషణములకు నేనయేలేను. ఇప్పుడంగ్ల జేతమున నేనయందును నాకాదేశమునందును 60 లక్షలమంది గలరు. అధివేషణములందు 10 లక్షల సేన కలదు. మన మైనిము సాహసీబులైన

ననభ్యసితులుగా నుండురు గాన ముఖ్యముగా నిపుణు లగుతమ మైనిముల వారి నోడింపగల రని జర్మనులు తలచిరిగాని వారి కా విషయమున నాకాదేశము గలిగినది. గత యామునల లోను వారధ్యులముగా పని చేసిరి. హిందూజాతము చాల తొందర కలిగించునని శత్రువు తానింపిరిగాని అవిషయముననుగూడ వారి కాకాదేశము కలిగినది. హిందూజాతమువారు స్వచ్ఛందముగ 10 లక్షలమందిని సేనతో చేర్చిరి. చురీ పదిలమైమంది సంసిద్ధులు కానున్నారు. వారు తూర్పుజాతపు నంతెలను కాపాడుచున్నారు. వారు కడవరకు కాపాడగలరు. ఇది యంతయును సామ్రాజ్య మహాక్షేత్రికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనము. రష్యు పడిపోయినపుడు అమెరికావారు రానపుడు సామ్రాజ్య మిట్లు కోలుకొననిదో నిగు డెట్టి గతి గలిగియుండును? అంతర్జాతీయ స్వాతంత్ర్య మంతరించి నిరంకుశత్వము ప్రబలియిండునని లాయడుబార్లు గారు రనిరి.

లండను, జూన్ 22:—పార్లమెంటువిందు సమయమున హుస్ జుగారి యువ న్యాయాపాతరము మాసీగా రుదన్యసింపిరి. సామ్రాజ్యసభ యొనరించుచున్న పనినిగూర్చి వారు చెప్పిరి. తలసవేశప్రజల ప్రాతినిధ్యపు ఏర్పాటులనుగూర్చి వారు ప్రతి దినమున ఆలోచించుచున్నారు. ఆ ప్రాతినిధ్య మనేకతాబ్దములవరకును నిలిచి అభివృద్ధి మొదలవనియున్నది. అందులకే బ్రిటిషు అభిప్రాయముల నుత్సహించుట రాజకీయ నాయకుల విధ్యుత్తర్యము. చాలకాలము వరకును నిజవగల క్షేత్రి జర్మనికంటె నధికమున లేవన్న నందులకు సమానముగనైన బ్రిటను నకు గలదు.

బోర్డుగా రిట్లు చెప్పిరి. అత్యంత విషమస్థితి తొలగినది. నావికావర్గమువారి దివ్యమగు కాశ్యోత్సాహమునకు నమస్కృతులు వాచికాబలాధిక శ్రీ అంత గ లేట నన్న వల స వేశ క ము లేమి చేసియుండ గలవు. సామ్రాజ్యోత్సాహ చుంతయు ఎప్పుటికలెనే అవలీతముగ నున్నది. యుద్ధమునుగూర్చి వారందరమును నుత్సాహవంతులు గనేయున్నారు. ఏలన ఏవియో గొప్పతప్పిదముల వలన తాత్కాలికముగ పరాజయము గలిగినను కాశ్యోత్సాహ కెన్నడు నోడింపబడనిదియు, మైనికేతర జాతులు పూనిన మహామైనిక ప్రయత్నములందు చాల అద్భుతమైనదియు నగుటచే నెన్నడు నోడింపబడదు.

హిందూజాత లాడెనుదార్చుగార్లును దైవము తనకును జర్మనీకిని ఇచ్చెనని కెయిజరు ప్రకటించెను. ఆసని శత్రువుల మకు మనకు అంగ్లాసామ్రాజ్యము నిచ్చినవారెవరు? మానవమృదయులను అన్యాయముపట్ల నాగ్రహమును ఘాతుకముపట్ల న సహ్యమును నేర్పవలయుం గానక్కిని ఎవరు కలిగించిరో కెయిజరే దైవభక్తులైన నడిగి యుడిన తెలిపియుండును. ఆదైవదత్తములగు భావములే జర్మనుల నిరంకుశచర్యలను పన్నాగముల నడుచుటకు అంగ్లాసామ్రాజ్యమున ఉత్తరమునుండి దక్షిణమువరకును తూర్పుకొన నుండి పశ్చిమకొనవరకును గల జేతములవారి నందరిని ఏకసోదరవర్గముగ ఆయుధములను బూను నట్లు చేసినది. అంగ్లాసామ్రాజ్యమునం జేకీభావమును కలిగించిన బంధములయోధాధ్యక్షమును సామర్థ్యమును ఎల్లవారును సరిగ గ్రహింపజాలరైరి. ఆ సంబంధములు పత్రసంబంధములనియు యుద్ధారంభముతోడనే చీలిపోయి భస్మీభూతము కాగలవనియుజర్మనులు తలచిరి. అవి అగోచరములగు సంబంధములు. భావాబాధిత క్ర సంబంధము ప్రాతికమునకు నిశ్చయము వాటికంటె సమానాశ్రయము, సానుభూతి, సంకల్పమును నవి దృఢతయుము. అవి బలీయులై మైత్రి నధికమొనరించెను. వానిని దృఢపరుచుటయు విడిపోకుండ కాపాడుటయు నేరాజనత్విజ్ఞతకు నూచకము ప్రపంచమునందు శ్రేష్ఠతయుగను నవి అంగ్లాసామ్రాజ్యము నిజవచుటకు భద్రతమస్థితియందున్నది. అనిర్వంధ సోదరీ సంఘ నిర్మాణ మెన్ని కష్టములకైన సహించి ఏర్పరుపబడ గలినది. అది ఆయా ల్యము. మానవస్వాతంత్ర్యమహాభర్తరక్షణమున కది ఏవేశ నెట్లుకరించునో తెలుప విజులేదు. మనముమాత్ర మిప్పుడు తెలిసికొన గలిగియు. సామ్రాజ్య ఏకీభావములననే ఆపద తొలగినదని మనము గ్రహింపగలుగుటయే దానిని బలపరుచుటకు మూలాధారము కాగలదు. గాననే 1907 లో సామ్రాజ్యసభ గా నుండిన దిపుడు సామ్రాజ్యమంత్రివర్గముగా నేర్పడినది. కాననే భారతీయు లీ సభ కాహ్వానింపబడిరి. ఇకముందు కాశ్యోత్సాహపు పురహారములవరకును అన్నిధికమగు స్వాతంత్ర్యజేతముపై నధికారమును వహింపగలిగిన ఈ సంఘమున ముందన్ని ప్రాంతములనుండి అధికముగ రాగల పృథి నిధులగ మిమ్ము నాహ్వానించితి మని లాయడు బార్లు గారు రనిరి.

అంగ్ల విమానముల దాడి.

లండను, జూన్ 21:—ఈనెల 17-19 తేదీలకు నడుచు నాంగ్లవిమానములు బ్రూజెను, ఆప్టెండు, జీబ్రుజి సెంటు డెనిసు, పెప్రియ, మాన్డాకెన్సులలో నాకానిస్సాణస్థానముల మీదను విమానకాలల మీదను జెల్లియుములో నితర స్థానములమీదను 16 టన్నుల బాంబులను వదలెను. శత్రుసాథ్యములమీదను 16 టన్నుల బాంబులను వదలెను. ఒక యుద్ధనౌకకు రెండు బాంబులు సరిగా తగిలినవి. శత్రువిమానములు మాసేలను రెండిటిని తలపడగా మేము తరిమివేసితిమి. ఒక అంగ్లవిమానము మాత్రము హాంకులో దిగవలసినదాయెను. తక్కినవన్నియును మరలి వచ్చినవని నాకాదేశాధికారులు ప్రకటించిరి.

విర్లండు స్వప్రపాలనము

లండను, జూన్ 21:—మంత్రివర్గమునందలి విశేషముడు టైముపత్రిక కిటుల తెలిపెను. సాంఘాతికమునందే ఎల్లవారును నాకేపెట్టుకొని యున్నానని విషయముల కలన సభ్యులకందరికిని స్పష్టము కాగలదు గాన స్వప్రపాలనా మైనిక నిర్వంధములను పరిత్యజించుటకులన రాజ్యాంగ స్థితికి చాల చిట్క కలుగగలదు.

నియోజనము.

లండను, జూన్ 21:—క్లాప్టను నియోజనము నందు మిశ్రమపాక్షికుడు హేరీగ్రేకు, హుబ్బును బీమిషు గార్లునియోజింపబడగోరిరి. నన్నునియోజించినచో శత్రుజేతయుల నందరిని నిర్వంధించుటకు జేతమున గొప్పకలవరమును కలిగించెదనని ఇటీవల బీమిషు నుడిపెను. ఈజేతమున శత్రుజేతయుల ప్రశ్న నంతకు గమనించి తగినచర్యను లాయడుబార్లు గారు స్వయముగా జరిపెదరని ఆయన కార్యదర్శి గ్రేకు గారికి వ్రాసెను.

నియోజనము.

లండను జూన్ 22:—గ్రేకు గారికి 4512 వోట్లును, బీమిషు గారికి 3881 వోట్లును వచ్చినవి.

జాతీయవాదుల నాయకులు వెస్టుమినిస్టరుకు వచ్చుట

లండను, జూన్ 20:—కర్జునప్రభు కట్లు నుడువుటచే డిలనుగారు మున్నగు జాతీయవాదులు త్వరలో వెస్టుమినిస్టరుకు వచ్చెదరు. విర్లండుసేనా సమావేశకసంఘ మేర్పరుపబడినది. మిత్రమండలివారితము భర్తసత్తుమను విశ్వాసము మీకు సంపూర్ణముగ గలదనుటకు నా జేతయులరగు మీరు తక్షణమే ముందునకువచ్చుటయే నిదర్శనము. రణరంగమునందు పోరుచున్న స్వజేతయులు మీ రాకకై సిగ్గుచీలుచుండురు. వారికిది చాలసంతోషప్రదము కాగలదని ప్రాంతప్రభువు గారు రనిరి.

బ్రిటిషురంగము.

లండను, జూన్ 22:—వ్రాయదగిన దేమియును లేదు. ఒకవిమానమును నాశనముచేసితిమి. మాది రెండు పోయిన వని హేగు గారు ప్రకటించిరి.

ప్రాస్తు

జర్మనుల ప్రకటనము.

లండను, జూన్ 20:—శ్రీనిస్థ సాయంకాలము (ప్రిన్సి రూప్రెక్స్ రంగమున శత్రువు (మిత్రమండలివారు) లధికముగా విజృంభించిరి. చాలవోట్ల పదాతులు తలపడగా మేము పారదోలితి మని జర్మనులు నాయువార్త నంపిరి.

ప్రాస్తునం దమెరికా సేన.

లండను, జూన్ 22:—నిన్న సభికారు లిటులతెలిపిరి. చాటూలేక్రికి వాయవ్యమున మేము మాపజ్జిని ముందుకు జరిపి స్థానము నదట బలపరిచితిమి.

స్కాట్లండు సేనలదాడి.

లండను, జూన్ 21:—ఈనెల 20 క తేదీని స్కాట్సుకు త్రరమున స్కాట్లండు సేన జర్మనుల కందకములలో చొరబడి చాలనవ్వమును కలిగించెను. వారు చాలమందిని పట్టుకొని చాలకందకములను మరగిరంగులను నాశనముచేసిరి. నుబ్బుల వలనను వాన వలనను విమానములు సరిగా పనిచేయలేదు. ఒక శత్రువిమానమును నేల గూల్చితిమి. ఒక అంగ్లవిమానము కనబడలేదని హేగుగారు ప్రకటించిరి.

ఇటలీరంగము

ఇటలీరంగము

లండను, జూన్ 20:—ఆస్ట్రియావారి ప్రకటనము:— శత్రువులు తీవ్రముగా తలపడిరి. ఓడెంజో శ్రేణిలో యువ పదాతులను ప్రాంతాల్కాల్కయొద్దను మాంటెల్నోయొద్దను మాక్రోటోఫాములకొరకు తీవ్రముగా పోరు జరిగెడిది. మాంటెల్నోయొద్ద కాగోస్యొద్దవలెనే మహాసమరము జరిగెడిది. ఇటలీ వారు రి సాయుజ్య మా సేనలను తిరిమిరి.

ఇటలీలో శత్రువుల అవస్థాంధనము.

లండను, జూన్ 21:—గురువారమునాడు మాంటెల్నో ప్రాంతమున శత్రువులు తీవ్రముగా తలపడిరి గాని మేము వారి నన్నిచోట్లను నిరోధించి మరల తలపడి స్థానముల నాక్రమించుకొంటిమి. కాసాఫెల్లును బోయోపట్టికి తూర్పు పశ్చిమ దక్షిణభాగాలములందు శత్రువులు ముందునకు రాగలిగిరి. తూర్పుగాను నెర్యేసాన్తేషను ప్రాంతమునను పోనిధికిముగా జరిగెడిది. మేము 400 మంది ఫిరంగుల స్థానములను ఆక్రమించి ఆ ఫిరంగులను వింటనీ శత్రువులవైపు ప్రయోగించితిమి. కాండెలోకు పడమట మేము శత్రువులను పూర్తిగా నిరోధించితిమి. ఫాగరుజన్మలకడ మేము బుధవారమునాడు రాత్రి శత్రువులను తలపడి ఆ ప్రతివాతముగ ముందునకు బోయి నెనుకటి దినము మేమున్న స్థానములను చేరితిమి. శత్రువులు పగిల తమముగ నెదిరించి అధికిముగ నష్టపడిరి. అనేకవందల మందిని పట్టుకొంటిమి. సహోవాకు పడమట లావనుకడ శత్రువులు నిరుపయోగముగ నాలుగు సాయుజ్య తలపడి అపరిమిత నష్టమునకు పాల్పె నెనుకటపడియిరి. కొందగు నావికులను బెర్నార్నోరియను కా రెటలన్తో కు త్రెరయను సాహసముతో శత్రుసేనలో చొరబడి 200 మందిని పట్టుకొనిరి. ఆక్రమించిన స్థానములను నిలుపుకొనిరి. కడజాకెర్నాయొద్ద వంతెన మొగను మేము విస్తరింపజేసితిమి. ఆమెరికా వైమానికుల సమరమున తోడ్పడుటకదియే మొదటిసారియని ఇటలీవారు ప్రకటించిరి.

మార్పులేదు.

రోము, జూన్ 22:—ఇటలీరంగమున నేమియును మార్పులేదు. పదారులు తలపడ లేదని ప్రధాని ఆల్ఫోంజోగారు పార్లమెంటువారికి సేనకు సాయంకాలమున తెలిపిరి.

పావురంగమున పోరు.

లండను, జూన్ 21:—ఇటలీరంగమునుండి గతరాత్రి యిటుల తంతిపాత్ర వచ్చినది: సేనాముఖమున మార్పులేదు. పావురమింపమున శత్రువులు ముఖ్యస్థానములను విశాల మొనరింపజూచిరి; మేము వారి కడ్డుపడి క్రమక్రమముగ వారి స్వాధీనమందుండిన కొద్దిభాగమునుగూడ తిరిగిపొందుకొనుచున్నాము. చాల మంది పట్టుకొనబడుచున్నారు. ఫాసల్టాము సతేరంగమున హెచ్చుమందిని పట్టుకొంటిమి. అచట చాల స్థానములను 500 మందిని తిరిగిపొందుకొంటిమి. అచట పోరుజరుగుచున్నది. కొండెలప్రాంతమున నెర్యేదిగా నున్నది. శత్రువులకు మొదటనే చాల నష్టముకలుగుటచే గ్రాఫ్సు, అసియాగో, మున్నగు పర్వతరంగములందు పోరిన సేనలను వారు మరల నేర్పువలసివచ్చినది. ఆయుధములు చాల కష్టముగనుటచే క్రొత్తగా నాయుధములను సమకూర్పవలసివచ్చినది. జర్మను లకలంబించెడు నూతన విధానముల నన్నిటిని వారి రంగమున నవలంబించిరి.

అమెరికా

నిలువ సామగ్రిలు

వాషింగ్టను, జూన్ 21:—అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలోని (స్టాటయార్డు) నిలువసామగ్రిల స్థానముల నన్నిటిని సాంఘాతిక కనిపాలనమునందుంచితిమి (వెసిడెంటు విల్సనుగారు ప్రకటించిరి.

అమెరికా కార్మికులు

అమెరికా సాంఘాతిక కార్మికసంఘము వారు మరల సమాజేశమై గాంధర్వగారి నధ్యక్షునిగా నియోజించిరి. త్రిమిత ప్రాన్య ఇటలీ జేతములకేగి అచటి మిత్రమండలివారి కార్మికులకును అమెరికా కార్మికులకును దృఢమైత్రి కలిగించుట కాలిని కధికార మొసగిరి యూరోపు జేతమునందు స్థిరముగా నుండు నట్లుగా ప్రతినిధిని పంపుటకు తీర్మానించిరి. జర్మను సాంఘాతిక మికత్వము వారకును శత్రుదేశముల కార్మికుల ప్రతిఘటనసమాజేశమునకు ప్రాతికూల్యమును మరల ప్రకటించుచు తీర్మానించిరి. అట్టి సభలో సామ్రాజ్యసాంఘాతిక వాదుల నాయకుల ప్రాబల్య మధికముగా నుండును గాన శత్రుదేశముల కార్మికుల నిశ్చయ భావమును తెలియ పీఠికలుగ దనిరి.

అమెరికా సాంఘిక వాదులు.

లండను, జూన్ 21:—న్యూయార్కునుండి అమెరికా సాంఘిక ప్రతినిధులు ఆగస్టు నెలలో లండను నగరమున జరుగు అంగ్ల కార్మిక కక్షల మహాసభకు వెళ్లెదరు. వీరుట వారు ప్రాన్య ఇటలీ, స్వీట్జర్లండులలో సాంఘిక వాదులతో ముచ్చటించెదరు. స్టాటయార్డులో సభ జేయుటవలన సెంత మాత్రమును ప్రయోజన నుండదు. అంతిర్రాతీయ సాంఘిక సమాజేశములు జరుగునపుడు నిరంతర ప్రభుత్వముగల దేశములలో ఆయా దొరతనములను వెంటనే తొలగించుటకు విప్లవోద్యమములను కలిగించుటకు శ్రద్ధబూనినవారు మాత్రమే అట్టిదేశములనుండి ప్రతినిధులుగా రావచ్చులగుదునని అమెరికా కార్మిక ప్రజా సత్తాక సంఘమువారు ప్రతినిధి సంఘము పక్షమున ప్రకటించిరి.

హాలండు

హాలండు నౌకలు.

హేగు జూన్ 19:—సరకుల పట్టికలు సరిగ లేనందున హాలండునుండి దవి ఇండిసుకు పోవలసిన నౌకలు నిలిచిపోయినవి. మంత్రివర్గ సమాజేశము నే డిండుకొరకే జరిగినట్లున్నది.

ఆఫ్రికా

తూర్పు ఆఫ్రికా గవర్నరు జనరలు

లండను, జూన్ 20:—న్యూస్పాలాండు కోడేసియాలలో నేనానిగా నున్న మేజరు జనరలు వార్నిగారు సర్ హెన్రీ చెల్వీన్సుగారి స్థానమున తూర్పు ఆఫ్రికా రక్షితరాజ్యమునకు “గవర్నరు జనరలు కమాండరినుఫీపు గాను బాన్జిభాతుకు హై కమిషనరుగాను నియమింపబడిరి. సర్ హెన్రీగారు విశ్రాంతివేతనమును బడసిరి.

జపాను

ప్రేచ్ఛ కన్నాటు ఆర్థిరు గారి స్వాగతము.

టోక్యో, జూన్ 18:—తెరాచీగారు ప్రేచ్ఛ ఆర్థరు గారికి స్వాగత మొసగిరి. రాజకుటుంబమువారును దొరతనము వారును జపానుదేశపు ప్రజలునుగూడ మీకు స్వాగత మొసంగుటకు చాల సంతసించుచున్నారు. ఇట్టి రాకపోకలవలన రాజకీయసంబంధము దృఢతమగుచునని తెరాచీగారిని. ఉభయదేశముల మైత్రికిని న్యాయమును కాంతియునే మూలాధారములు. ఇట్టివిధమున వాంగ్లదేశపు రాజకుటుంబము వారి రాక చిరకాలము స్మరింపబడునని విదేశమంత్రి గాటోగారిని. ఈ రాకవలన సంబంధము బంధుత్వమగునని కాటోగారిని.

రుమేనియా

రుమేనియాలో యుద్ధవ్యాధులు

అమెస్టర్డం, లండను 21:—రుమేనియాలో యుద్ధ వ్యాధులు ప్రచలి కొన్ని జిల్లాలలో జననష్ట మధికముగా నున్నది గాన వాని నడిగించుటకు రసాయనిక పదార్థముల నధికముగా పంపకలెనని రుమేనియావారు జర్మనీ వారికి వ్రాసిననీ వాసిచ్చేజయింతుగు పత్రిక వ్రాసినది.

జర్మనీ

జర్మను సాంఘికులు.

అమెస్టర్డం, లండను 21:—జర్మనీలో రాజకీయ విషయములందు చురుకుగా పనిచేయుచున్న స్వతంత్ర సాంఘికులకు శిక్షగా వారిని రణముఖమునకు పంపుచున్నారు. రణరంగమునకు బోవ నర్హులు గాని వారిని చెరసాలలందుంచుచున్నారు. అచట తిండిలేక పలువురు చనిపోవుచున్నారు. మార్చి నెల 21 వ తేదీనుండియు ఆస్ట్రియాలో తిండిలేక ప్రజలు సమ్యక్జాతిన విషయమును లేఖాపంశీలకుడు తెలియనీయ దాయెను. క్రొత్తఆవస్థాంధనమున రిలక్షులనుండి మడసిరిని జర్మను రెండవ వార్లమెంటు సభలో స్వతంత్ర సాంఘిక వాయకుడు పాపుమను నడిచెను.

ఆస్ట్రియా

వియన్నాలో కలతలు.

లండను, జూన్ 21:—వియన్నాలో చాల క్రమాద కరమగు కలతలు కలిగినవి. లక్షమంది పనివాండ్లు ఆయుధ వైమానిక నిర్మాణ యంత్రకాలందు పనిమానవేసిరి. 50 వేల మంది రుకాణములను దోచుకొని సంధిదేశముకొనుడు, రొట్టె

లనిండు; అని కేకలు వేయుచు వీధుల వెంట బాగులుతిరిగెదచిరి. పోలీసువారు కత్తులను దీసి తలపడిరి. చాలరక్తపాతము కలిగిన దని స్వీడనునుండి వార్తలు వచ్చినవి గాని యిది యింకను స్థిరపడలేదు.

వియన్నా కార్మిక సంఘము.

అమెస్టర్డం, జూన్ 21:—సంధి త్వరలో జరుగవలెను. శత్రుత్వమునను నష్టపరిహారముగ భవమునుకూడవు. జాతీయ సంఘము నేర్పువలసివని వియన్నా కార్మిక సంఘమువారు మరల తీర్మానించిరి. ఆ తీర్మానములను సాంఘిక ప్రజాసత్తాక వాదుల ప్రతినిధులు ఆస్ట్రియా విదేశమంత్రికి స్వయముగ నొసంగి శత్రు (మిత్రమండలి) ప్రభుత్వములతో రాయబారములను జరుప గోరిరి.

హంగరీవారి సహాయము.

అమెస్టర్డం, లండను 21:—వేయివాగులకు ఉరలగడ్డలను చేయి వేగవల బటాణీలను చిక్కుడుగొంజలను వియన్నాకు పంపెదమని హంగరీ దొరతనమువారు ప్రకటించిరిని బెనరు టాగోబ్లు పత్రిక వ్రాసినది.

ఆస్ట్రియా సేనల దుస్థితి.

రోము, జూన్ 22:—గురువారమునాడే పత్తి నేర్పురు పవీలు కలిగినదిగాని ఆస్ట్రియావారి స్థితి చాలవిషమముగా నుండెను. నది పొంగుటచే వారికి సహాయ సేనలు రావీలు లేకపోయెను. కాన నెటులైన వారు తమస్థానమును మార్చుకొనునాకే తలపడవలసినవారైరి. ఇంతవరకు మనవిలక సేన రణరంగమునకు రానేలేదని శుక్రవారమునాడు ప్రధాని ఆల్ఫెంజోగారు డిప్లూటీలకు తెలిపిరి.

రష్యా

సిబేరియాలో సోవియట్లు ప్రభుత్వము.

లండను, జూన్ 20:—“టైము” స్పాకు హోము విలేఖరి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—పశ్చిమ సిబేరియా దేశమందలి బోల్షెవిక్కు ప్రభుత్వము తొలగింపబడెను. దాని తొలగించి ప్రతి విప్లవకరులు టోమమున్ను పట్టుకొనిరి. జెకో స్టోవత్కులు వారికి సహాయ మొనరించు చున్నారు. ఓముస్కా, ఎకా టెరింబర్గ్, యూఫాలయందు యుద్ధము జరుగుచున్నది. సిబేరియాలో సోవియట్లు ప్రభుత్వమున కంతటి కపాయము గలుగుచున్నదని సోవియట్లు పైకికాధిపతులు తెలుపుచున్నారు. సిబేరియాను దువ్యూమా ప్రభుత్వమును స్వీకరించెను. సిబేరియామీద సోవియట్లు సమరసన్నాహముల నాపివేసినయెడల రష్యా రొట్టెని సంధరా చేయుదుమని వారు చెప్పుచున్నారు.

రష్యావిప్లవము.

మాస్కో, జూన్ 22:—“విప్లవమునడంచుటకు చాల మంది నురిచిసితిమి. ‘ఇట్టి విప్లవస్థితిలో నట్లు నిర్దాక్షిణ్యముగ నురిచిసితున్న వీలులేదు అని సోవియట్లు సంఘాధ్యక్షుడు స్పష్టముగా నుడిచెను. ఈ నూతనధర్మచారకులు రాజును వేరిగతిని స్మరింపదగునని’ వారిని నిరసించుచు గోర్కి వార్తా పత్రిక వ్రాసినది.

టర్కీ

చేలస్తీను రంగము

లండను, జూన్ 20:—బార్డనుకు తూర్పున ఈనెల 17 వ తేదీని మా ఆక్టోబర్లయు కావలిగాయుచు చాల మంది శత్రువులను నాశము చేసెను. ఈనెల 16 వ తేదీ యుద్ధమున హెదాలి యనుపదారియందు ఎలుకుల రాని రైలుస్టేషనుపై ఆంగ్ల-ఆస్ట్రియా విమానదళ మధికముగ దాడిసలిచెను. పైనికులతో నధికముగ నిండియున్న రైలుబండ్లకును శిబిరములకును స్టేషను కట్టడములకును బాంబులు తగిలి, నుంటులేచినవి. 18 వ తేదీని అచ్చును స్టేషనుమీద దాడి చేయబడెను.

లండను, జూన్ 22:—రాటర్డాముస్వీకోర్ట్ బాల్కుసే విలేఖరి హేగున కిట్లు తంతి పంపుచున్నాడు:—మే 31 వ తేదీనుండి జూన్ 2 వ తేదీవరకును కన్స్టాంటు నోవెలలో భయంకరమగు అగ్నిభయము కలిగెను. స్టాంబూలకడ 2½ మైళ్ళవరకు నది వ్యాపించెను. 10 మండలములు పూర్తిగా భ్వంసమయ్యెను. 5000 గృహములు భస్మమైనవి. 20 బాధులును, 12 బహులును, 10 మనీషులును చెడిపోయినవి. 2లక్షల మంది ఇల్లువాకిండ్లులేనివారైరి. విషజ్వరమహమ్మత్ యారంభమగుట వలన వారిస్థితి బాలదుర్భర మగుచున్నది. సిగరెట్టుకాల్చి ఆహార గ్రాహక పాదవేయుట వలన నింత జరిగెను.

చవిటి భూములను బాగుచేయుట.

ఎండలు ఎక్కువగా, వర్షములు తక్కువగా నుండు అన్ని దేశములలోను అనేకచోట్ల భూమిలో నీళ్ళతో కలిగి యుండు ఉప్పులు యెక్కువై సస్యములు పెరుగుటకు అటంకమగుటయే గాక అవి చనిపోవుటకుకూడ కారణమై యున్నవి.

ఇట్టి కిలోష్ట భేదములుండచోట్ల భూమియొక్క చి క్కననుబట్టి భూమి చవిటిగా కాదాయని తీర్మానించవచ్చును. చులకనగా దున్నగల భూములలో కొద్దివర్షపునీరుకూడ క్రిందను ప్రవహించడముగల సస్యములకు నష్టముగలుగజేయును పప్పులన్నియు కొట్టుకొనిపోవుదును. అయితే జగటు తగడభూములలో ముఖ్యముగా మురుగునీరు పోకుండ నీరు నిలిచి యుండు భూములలో నీరు క్రిందకు ప్రవహించక పోవడమువల్ల ఈ హానిచేయు నుప్పులు భూమిలోనుండి కొట్టుకొని పోక అనీటిలోనే నిలిచి యుండును వేసవికాలము దీనిని ఆవిరిగాపోయి ప్రతిసంవత్సరమును ఉప్పు వైస తేరును. ఈ చవుడు తేరువల్ల కొద్దికాలములో చెట్టుచేమలు అంతింతకు నెరుగక, చిట్టచివరకు అవి చచ్చి భూమి ఫలిం చకపోవును. మరియు, భూమిలోపల క్రిందుగా కొన్ని చట్టు నేల లుండుటచేత మురుగునీరు సరిగా క్రిందకు పారకుండ నుండును. ఇందువల్లకూడ ననేకభూములు చవుడు తేరును. మనరాజధానిలోనున్న చవిటిభూముల కడుగున యాలాటి నీరు దిగని స్థలము లున్నవి.

భూమిని పనికిరాకుండ చేయు వస్తువు లనేకము లున్నవిగాని సోడియంక్లోరైటు, సోడియం సల్ఫేటు, సోడి యం క్లోరైడ్లను ఉప్పులు సాధారణముగ నుండును. ఇవి భూమిలోనుండు రాళ్ళు మొదలైనవి విలకడమువల్ల నేర్పడుచున్నవి. ఏ విధమైన ఉప్పు చవిటిభూమిలో నెక్కువగా నున్నదో ఆవిధమైన ఉప్పుగల చవిటినేల యగును. ఇందుకు నిదర్శనముగా సోడియం క్లోరైటు అను ఉప్పు కల్ల నల్లచవిటిభూమియగును. దీనివలన చెట్టు చేమలకు బహుశష్టము కలుగును. సోడియం సల్ఫేటు, సోడావల్ల పాల చవుడు అగును. ఇదికూడ చెట్టుచేమలకు నష్టమైనను నల్ల చవుడంత హానికరమైనది కాదు.

ఏదైన ఒకప్రదేశము చవు డెక్కి నట్లయిన అది భూమిలోని రాళ్ళు మొదలయినవి చీకుటవల్ల అయినదని అనుకొనరాదు. ఎందుకనగా అనేకపర్యాయములు యీ యుప్పులు ఇతరస్థలములనుండి లేచుచున్నవి. ఏనికి కారణము బాగా మురుగునీరు కొట్టుకొనిపోవు స్థలములలో చవుడు పల్లములకు దిగి, ఊటలు కాలువలు ఏళ్ళువ్యాపారముద్రములో కలిసియున్నది. కొన్నిపర్యాయములు ఈ మురుగునీరు కాలువలు లేని స్థలములలో ప్రవహించి, అక్కడెపుండి ఆ భూమిని చవిటినేలగా చేయుచున్నది.

చవిటిభూము లన్నిటిలో హానికరమైన ఉప్పులు మూత్రమేగాక మొక్కలకు ఆహారముగానుండు యితర మంచి పదార్థములు కొన్ని యున్నవి. గనుకనే, చవిటి నేలలో నుంచి ఒకపర్యాయము ఏలాైన చవుడు తీసి వేసినప్పుడు అవి మంచి ఫలంకరమైన భూము లగుచున్నవి. ఇందువల్ల అనేకదేశములలో నీ చవిటిభూములను మరమ్మత్తులోకి తెచ్చుటకై శ్రద్ధసేసికొనుచున్నారు.

వైన చెప్పినది చూడగా చవుడుకు ముఖ్యకారణము మురుగునీరు కుభ్రముగా పోక పోవుటవలననే యని తోచుచున్నది. గనుక ఈభూములను బాగు చేయుటకు చేసిన ఆయాప్రయత్నములలో మురుగునీరు పోవుటకు చేయు పాధనములే మంచివి కనబడుచున్నవి. ఈ చవిటిని పోగొట్టుటకై అనేక యుపాయము లున్నవిగాని, వీటిలో ముఖ్యమైనవే ఈక్రింద తెలియచేయబడుచున్నవి.

ఇదివరకు చేసిన ప్రయత్నములలో చవిటిభూమి నిం కొకమంచిభూమిలోని పన్నులో ఒక వరుస కచ్చటయే ముఖ్యమైన యుపాయము. ఒందునీరు పొలములో పెట్టి దానిని కొన్ని దినములు నిలువనిచ్చినపిదప అనీరు తీసివేయవచ్చును లేదా కొన్ని అంగుళముల ఎత్తున మంచియట్టి బండ్ల మీద తెచ్చి చవిటి పొలములను కప్పువచ్చును. ఈలాగుకొంత ఖర్చుపడి పనిచేసి మంచిఫలము లుండింపవచ్చును. గాని అసలు చవిటికి కారణములుగా నుండువాటిని ఆలాగేసంపదిచ్చుటవల్ల తిరిగి కొద్దిరోజులలో ఈక్రొత్తమన్నుకూడ చవు డెక్కిండుటలుచెడును. కాబట్టి యిది ధోర్తిగా చవుడును పోగొట్టువద్దతికాదని తోచుచున్నది.

రెండవ విధ మేమనగా నుద్దను విస్తారముగా చవిటి భూమిలో కనిపిస్తున్న యిది యెక్కువ హానికరములగు ను ప్పులను విరిచి పంటలు పండునట్లు చేయును. ఇదిగాకుండా భూమియొక్క స్వభావమును మార్చి మురుగునీరు పోవుటకు నీలుచేయును. ఈ నుద్దను చేయుటవల్ల కొన్నివిధములైన భూములకు లాభకరముగా నుండుట నిజమైనప్పటికి యీ నుద్ద మన దేశములో నులభముగా దొరకదు గనుక సాధారణపు రయి తులు దీనిని సంపాదించి తమభూములను బాగు చేసికొనలేరు. అయితే అన్నిటికంటె చవిటిభూములకు ఎక్కువ ప్రయోజనము కలుగజేయు పద్ధతియేమనగా, భూమికి కొంచెము కిందుగా తూములకట్టి ఆభూమిలోని నీరు వాటిలోకి పారజేసి, తరువాత మంచినిటితో బాగా నీరుకట్టవలెను. అయితే ఇట్లు తూములకట్టి నీరు పారజేయుటకు ఖర్చు ఎక్కువగుటచేత సాధారణపు రయితులు దీనికొప్పుకొనరు. ఈ పద్ధతియే కొద్దిగా మార్చి చేయవచ్చును. అదియేలాగనగా చవిటిభూమిని, పెద్ద పెద్ద ఖండములుగా నేర్పరచి, లోతుగా కాలువలుకట్టి, ఆ త్రివిధమట్టిని ఈ ఖండములకు గట్టుగా వేయవలయును. తరువాత ప్రతిఖండము కొంతలోతువరకు నిండునట్లు నీరుపెట్టితే అదిక్రిందకువూరి యీ కాలువలుగుండా పోవును. కొన్ని సమయములో నెక్కువవ్యాసము నీరుపెట్టుటవలననే భూమిని కుభ్రముచేసి పంటలు పండించుటకు నీలుపడును. అయితే సాధారణముగా రెండుమూడు తడవలు వీలైనప్పుడెల్ల నీరు పెట్టుటఅవసరమగును. మనరాజధానిలోని నీటివసతిలేని మెట్ట స్థలములలో నీలాగు చేయుటకు నీలుపడెదగాని నీటివసతి యున్న పల్లపుభూములలో చేయవచ్చును.

కృష్ణాజిల్లా డెల్టాలోని రయితులు తమ చవిటి భూములను పరిగడ్డిచేసి దమ్ముచేసి తరువాత నీరుపెట్టుదురు. ఇదిమంచి యుపాయము. గడ్డికి నీటిని క్రిందకు ప్రవహింప చేయు స్వభావమున్నది; అది కుళ్ళి మట్టితో కలిసినప్పుడుకూడ నాలాగే చేయవలదు. (వ్యవసాయ పత్రిక)

(౧) గోఖలే సిద్ధాంతము

మాంటాగ్యుగారి సలహా ననుసరించి హిందూదేశము కన కొంతకల నెరింగించుట కవకాశము త్వరలో రానున్నది. భారతీయ సంస్కర్తలలోని యువారస్వభావులు సంస్కరణముల గూర్చి అధికారులొసంగు సలహాలు మిగుల సంకృప్తికరములుగనడవండుట నిశ్చయమని అభిప్రాయపడుచున్నారు; ఈసంస్కరణములు సంపూర్ణముగ నుండకాలవనియు, యిచ్చటి అధికారులు తలచినయెడల వానిని త్వరకరింప నగుననియు ఆంగ్లో ఇండియను పత్రికలలో మావనలు గానించుచున్నది. ఏదియెట్లున్నను, రానున్న సంస్కరణములను గూర్చి యెక్కువగా తలచుట బెట్టుకొనుటకు తగిన కారణ ములేవియు గానరావు. ఈసమయమున నెక్కువ డాక్టర్లుకొనిన యాతడే మన పురోవృద్ధి నిరోధకుడు. తన పక్షమువారి అభిప్రాయమును అలక్ష్యముచేసి, ప్రతిపాదనలు టిల్చిచాయాగుణముగ వాటిమానాచేయువారే మన పురోవృద్ధికాటంకము గలిగించువారు ఇట్టి రాజనీతిజ్ఞులే నిరంకుశాధికారులకు పట్టుకొమ్మలు. వీరు తాము గోఖలే శిష్యుల మని పేరు పెట్టుకొని తమకును బలపరచుకొన ప్రారంభించుచున్నారు. ఈ దేశభక్తుడెల్లప్పుడును రాజీనామాను గావించుటకు సంసిద్ధుడై యుండెడివాడని తలంచుట అన్యాయము. ఆతని కాలమునకును, నేటికిని చాలవ్యత్యాసము కలదు. ఆతడు ముఖ్యమంత్రిని విధాన మార్చి కాలమున కనుగుణ్యముగ నున్నది. ఈ కాలమునకు గూడ నట్టి విధానము నవలంబించుట అసందర్భమని ఆతనికే తోచియుండెడిది. అప్పటి వివిధజాతుల రాజీనామాలోక సమావేశము, ఆంగ్లసామ్రాజ్య దృక్పథమునకును, భారతజాతి యోద్ధాత్వములకును, వీరిప్రస్తుతకీర్తిని మధ్యాహ్నము సాయంకాం మూల్య తీక్షణమునకు వ్యత్యాసమున్నది. మన దృక్పథములను, మన విధానములను కాలానుసరణముగ మార్చుచుండును. మరియు, సమయానుగుణముగ అన్యోన్య సంధిని సుకుమారుచేసెదగా గొప్ప రాజనీతివేత్తలే! కాని, పాలకు లిట్టి సంధికాండంబులు ఆత్మావజయ మనిపించుకొనున గాని, చేరొండుకాదు. ప్రస్తుతము మితవాదులని పేరు పెట్టుకొనిన వారలలో నెవరికిని గోఖలేకు గల సామర్థ్యము కాని, సహజమైన పుణ్యముగాని లేదనిచెప్పట అతిశయోక్తికాదు. ఎప్పుడుపట్టుదల జూపవలయునో, ఎప్పుడు లొంగిపోవలయునో, ఎప్పుడు మూడ్డవలయునో, ఎప్పుడు మానము వహింపవలయునో, ఎప్పుడు భారతదేశ ప్రభుత్వ మంత్రమును ముందుకు నడుపవలయునో, ఎప్పుడు దాని నాపివేయవలయునో అతనికి మా

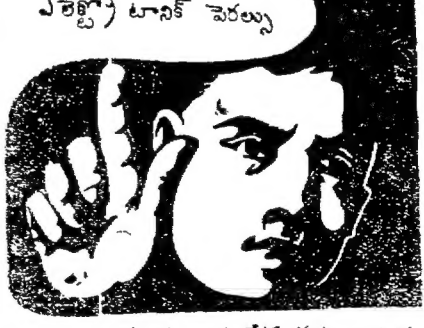
త్రమే తెలియును. దుర్బల హృదయుడును, మాటలప్రోగును అగు ప్రతివానిని గోఖలేగారి ఆధ్యాత్మిక శిష్యుడనిపించుట మహాపాతకము. గోఖలే యిప్పుడు జీవించియున్నయెడల నాతడు ప్రస్తుత రాజకీయరంగమున ముందంజవేయునని గోఖలేని వాస కాశ్రీగాలే నుడివియున్నాడు. గోఖలే యిప్పుడు జీవించియున్నయెడల నీధిభముగ వర్తించుటకు సందియము లేదు. వీలనన ఆతని మితత్వమువలనే ఆతనిదైర్యముకూడ ఆసాధారణముగనుండెడిది. ఇట్టి అవకాశము దొరకినప్పుడుమాత్ర మాతడు దానిని వదిలిపెట్టడు. ఇట్టి అవకాశమున కనుగుణముగ నాతడు వర్తించును. సత్యాగ్రహవ్రతమువలనే రాజీనామాకూడ సామర్థ్యసంపన్నులచే నడుపబడక పోయినయెడల ముప్పువాటిల్లును. ఇతరులచేతులలోనిది నివృల్లములగును. దురదృష్టవశము వలన, మన నిరంకుశాధికారులకు గుచించుమాటలను బలుకుచు గోఖలేవత్తువు మితవాదులమని పేరు పెట్టుకొనినవారు బయట జేరుచున్నాడు. ఈ సమయమున గోఖలేయుండి సలహా నిచ్చినయెంత బాగుండును! -- "కర్ణాటక" పత్రిక.

శ్రీలకు వరప్రసాదిని.
డాక్టరు జె. కె. రావుగారి-భౌతికసార.
ఋతుకూల, ఋతుబద్ధము, కాలముతప్పి ఋతురక్త (సారము, అపస్పారము (మూర్చ) తప్పుక నివారణముగును. తెల 60 మోతాదులు రు. 2-4-0 మాత్రము.
(1209) ధన్వంతరి ఆశ్రమము,
45, 8A స్ట్రీట్, ట్రిట్లీకేసు, మదరాసు.

వ్యాధిబాధతు లగు ప్రేమసోదరులకొరకు వెల తగ్గించబడినది.
60 సంవత్సరములుగా లోకప్రసిద్ధిచెందిన యూరొప్ లోక క్రొత్తయోజనమైన సంతివి అవుషధము. ధాతుక్షయమునకు అమృతము వంటిది యావనదేశయొక్క దురభ్యాసమువలన కలిగిన బలహీనత్వమును స్వస్థముచేయును అనయన దారుఢ్యమును అధికపరచును. పోయినటువంటి జీవాపటుత్వమును నూతనముగా యిప్పించును. గుణవిక్రమ 10) రూప యోజనమును కలిగించును 24 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి పోస్టు ఖర్చులు సహా రు 1-8-0. ఒక్కొక్కమాత్ర ఒక సవరమునకు సమానము. దీపము ఉండగనే ఇల్లు చక్క పెట్టుకొనుడు. లేనిచో చింతించవలసియుండును. 1224
యూరొప్ ఫ్యాక్టరీ, చిత్తూరు.

126 అద్భుతనివారిణి.

ప్రోఫెసర్ జేమ్సుగారి ఎలెక్ట్రిక్ ట్రానిక్ పెరల్స్

ఇది బలహీనులకును నీరసులకును మందు. నిద్ర తేకుండుట, జ్ఞాపకము తక్కువగాను, మెదడు దివ్వుగా నుండుట, పనిమందెంతమాత్ర మిచ్చలేకుండుట, నిస్సత్తుకు, బలహీనున, ఆయాసము, కుళ్లనష్టముపోగొట్టును. విద్యాధులకు, ఉపాధ్యాయులకు గుమస్తాలకు వర్తకులకు, మనోవ్యాధులకు, మొదలగు వారికి ప్రత్యేకమైనమందు; బలమును గలిగించును. అనేక జలమంది ఇందువలన బాగుపడినవారు. నీవుకూడ నేటిదినమే ఒక బుడ్డిని కొని దానిమోక్షము ఒకమారు పరీక్షింపుము.

25 మాత్రల బుడ్డి 1-కి రూ. 1-4-0
40 ,, ,, ,, 2-0-0

నవీనమ! ప రి మ ల ద్ర వ్య ము ల రా జా నవీనము!!

ఆటో దిల్ బహార్

మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముందునట్టి ఆశూర్య వాసనయును కలదు. ఆలోకహార సారాయి మొదలగువాటి యొక్క సంబంధము జాత్రుగాలేదు. చేతిగుడ్డలో గాని చొక్కాయ వైనగాని 2-8 చుక్కలు విడిచినంతట ఒక నందన కనము మధ్యలోనుంటే యెంత నుఖమయిన వాసనను అనుభవించ వచ్చునో అంత అనుభవించురు. ఇతర వాసనలు యే జీవీయుండినా యీ ఆటోదిల్ బహార్ యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసి పంపుడు.

తెల 1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి రూ. 0-8-0 } వి.పి. చార్జి.
,, 1 డ్రాము బుడ్డి 1-కి ,, 0-12-0 } రూ. 0-4-0
,, 1 అవున్సుబుడ్డి 1-కి ,, 2-0-0 } ప్రత్యేకము.

ఆంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్ అండు కెమికల్ కంపెనీ.
నెం 155, బామ్బాయ్ వీధి, బొంబాయి.

అమృతాంజనము డిపోవారి దివ్య షధములు.

దండ్రిచూర్మము పండ్లతోనుటకు ...	0.2
శీర్షసాయము మూత్రము అశీర్షమునకు ...	1.4
దండ్రిచూర్మము పండ్లతోనుటకు ...	0.3
శబ్దగుళికలు ధాతువునకి ...	1.0
బిల్వపాచి జ్వరములకు సీసా 1-3 ...	0.12
మాలతీకంఠ తైలము దబ్బి 1-3 ...	0.12
తేలమందు గిలుకాటుకు సీసా 1-3 ...	0.3
కేత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు ...	0.4
కలరా మూత్రము వాంతివ్యాధులకు ...	0.3
కల్లక తైలము కల్లకదలకు దబ్బి 1-3 ...	0.4
చామకరూపము సీసా 1-3 ...	0.3
కలసి మందు సీసా 1-3 ...	0.4
కామర తైలము; కామర, నీటకు ...	0.3
కుంభుత తైలము దబ్బి 1-3 ...	0.4
మరిత్రాచకము సీసా 1-3 ...	1.0
కఫహరి కీతికట్టులకు దబ్బుకు ...	1.4
కఫహరిచూర్మం ఉబ్బసములకు దబ్బి 1-3 ...	0.3
నాయువుపోటుకు మందు ...	1.0

శిశువులకు ఉపయోగము. శిశువులకు ఉపయోగము.

మోహిని తైలము మోహినికలు పెరుగుటకు ...	0.12
కోమహరి మోహినికలు పెరుగుటకు ...	0.3
ఉబ్బసమునకు మందు సీసా 1-3 ...	1.3
కన్యకామూత్రము పెద్దవి, మంచివి 50-3 ...	0.10
మఖభాగి మూత్రము ...	1.0
మఖభాగి తైలము పుండ్లకు ...	1.0
నిరేచకము మూత్రము దబ్బి 1-3 ...	0.3
గ్రహణి మూత్రము దబ్బి 1-3 ...	0.3
కోమహరి మూత్రము రిలవోపులకు ...	0.12
కాలినపుండ్లకు నూనె సీసా 1-3 ...	0.3
కొకట ద్రావకము సీసా 1-3 ...	1.0
కుసుమారి మూత్రము, కుసుమవ్యాధులకు ...	1.0
మందుకు నూనె సీసా 1-3 ...	0.3
కుందరి తైలము, ముఖకాంతికి ...	0.3
పగుళ్లకు తైలము పిరిపగ్గలకు ...	0.3
కన్యకామూత్రము చెవిపోటుకు ...	0.3
జాలాచి మూత్రము మలబద్ధమునకు ...	0.3
జంతువారహరి ఎటువీకలకు ...	0.3

అమృతాంజనము డిపో, మద్రాసు అందు బొంబాయి.

పాధపీడితులకు వరము: ఇవాడిక సహితమైన డా॥ పి. డి

సావంతుని వనోపధిసా రసవర్ణన

అశీర్షకృష్ణ రక్తమునకు జంతు శాడ్యములకు కీడిమవడి వందు. కరువులకు, మచ్చలకు, గండమాలలకు పుండ్లకు, ప్రాణివృత్తులకు అన్ని విధములకులకు గలుగు చర్మరోగములకు పోగొట్టును.

మిక్కిలి క క్రివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

కావధిసాధ్యరీతిగా గల మిక్కిలి నిర్మలము, సహజమైన మధ్యకచ్ఛిను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీడిమవడిలో పాదరగదోషములను, మలబద్ధమును కాల్చగలబద్ధమును నొప్పులను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. కీడిమవడిలో గలుగజేయును. 16 రోజులకు మందులకు 4 టేబుల్ స్పూన్ బుడ్డిలో అచ్చుబడును.

ప్రాప్తిరీతి:— పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Panaswadi. No. 144. No 2. BOMBAY

విక బాహులివి ప్రశంస

ఇది పెన్నెలకంటి అస్సారాయ నిరచితము.

తెల 1-4-0 మాట్టి అంశము

ఆంధ్ర నిర్మలకీ శాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయ్యుక్త కట్టమంత్రి రావలింగారాజ్ గారు

ప్రాయపడినది. 7-1-1-0 రోజులకు ప్రత్యేకము

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము 7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మీ కవనరమయినచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోతపోయినట్టి గాని కనులను గురించినవి, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు, పంపులు పంపులుగ పంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుపకమ్మలు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారిలోనే సంగతిసందర్భముల వలనా నాలోచించవలసినది. మీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువవెలల కిచ్చుటలోను కోరి పంటనే వాసిని సకాలములో పరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:— ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ

సాల్. ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, తివాలపెట్టె నెం 505 రు,

389

మదరాసు

(ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ గోడౌన్లను ఈ ప్రత్యేకము కూచి నావికాదళం గోరుచున్నారు.)

హనుమాన్ గ్లాసు సిమెంటు

దీనిని క్రొత్తగా బెంగళూరువాస్తవ్యులు చక్ర వర్తిగారు కనిపెట్టిరి. మేమే సోలు యేజంట్లము. ఇక బాడీలు, చిమ్నీలు, పింగాణి గిన్నెలు బ్రద్య లగునను భయము నభీప్రము లేదు. వై నుడహ రింకబడిన సిమెంటుతో అతికిన అతుకుకొనును. న్యూ ఇంగ్లాండ్ కార్యాలయమువారు దీనిని వాడి యున్నారు. దీని ఉపయోగమును చూచి అచ్చెరు వైందిరి. ఒక అగ్రరూపాయకు ఒక బుడ్డి వచ్చును. 100 గజావస్తువులను అతుకవచ్చును. క్రొత్తవస్తు వులను కొని సొమ్మును వృధగ చాడుచేసుకొనుట కంటే ఈసిమెంటును కొనుక్కొనుడు. ఒకమారు ఉపయోగించిన తరువాత దీని యావశ్యకత మిక్కిలి తెలియను. హిందూ దేశమంతట బర్మా, స్ట్రేయి లు సెటిలుమెంటు, సింహళములలో సబు యేజం టులు కావలయును. ఏజంట్లుగ నుండగోరువారు యిట్లు వ్రాసికొనవలయును.

ది స్వదేశీ ఇండస్ట్రియల్ లిమిటెడ్,
(962) కంజీవరం.

ఆర్టిఫిషిల్ స్టూల్స్ పలకలు (చుట్టుకొరపు కేసులలో అందుకలది).	(1.96)
ఒక్కొక్కటి 10 X 8 X లది	0 6 0
ఒక డబ్బా పలకలు తిడవకు డబ్బా 1 క	4 0 0
8 డబ్బాలు " " "	3 12 0
1 గోను డబ్బా 8 8 0	
బ్లూటాకు సీరా ప్యాకెట్లు 1 క	0 0 6
100 ప్యాకెట్లు తిడవకు	1 14 6
1000 " " "	17 8 0
అన్ని ఆర్డర్లు నాలుగవంతు అడ్వాన్సుతో నియ్యవలెను. అడ్వాన్సు పంపకుండా ఇచ్చు ఆర్డర్లు గమనించబడవు. వి. పి. ఖమ్మలు ప్రత్యేకం.	
1196 యడ్వర్లు కంపెనీ, గుంటూరు.	

పాల్వపు పేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధావధము

లోకానుయహర కస్తూరిమాత్రల నిష్పజ్జనను కరికింపుడు.

యోగ్యతావలయును.

మీ రా. డాక్టర్ ప్రభాకర్ శెఖర్ ఆయుర్వేద యూనివర్సిటీ, గ్రామయేట్. ఎన్. టి. ఇన్స్టిట్యూట్. లండన్ కన్సల్టింగ్ కమిటీ ఎగియర్ వే. వం. డి. బొంబై. మీరు వ్రాసినది. కను "లోకానుయహర కస్తూరి మాత్రలను, ఉపయోగించుటకును, శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యర్థమును, అశీర్షము, మలబద్ధము, ముక్కునొప్పి, కడుపునొప్పి, అవ్వా కబ్బరము, పిత్తసంబంధరోగము, చిడ్డల యెముకవారము, న్నియ, గుణబద్ధము, కమత్తకు ప్రతిదీనము నచ్చు లోక అకు, నీకస్తూరి మాత్రలనే, స్వదేశీ ఔషధము ముఖ్యముగా నియవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మీ రా. పి.ఎన్.అచ్యుతరావ్, సీనియర్ సర్జన్, ప్యానిటి కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; మీరు వ్రాసినది. "లోకానుయహర కస్తూరి మాత్ర"లను నే నుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే ప్రత్యేకము ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్కృష్టమును, గుణములను ఈమాత్రలు గలిగి యున్నవి. మీరు ఔషధము కావలబద్ధమునకు నకుచున్నాను.

తిబ్బతైన యావ్యాపార గురువు, ప్రతి శిష్యాకును, జిండును; కూచి తీసికొనవలెను.

అనువాదము, ప్రతిపాదనా

మందును. కీడిమవడిలో సీసా 4 టేబుల్ స్పూన్

మూత్రము.

8 పీచాలు శాకాహార తిప్పింపకొన

గుళులు ఇచ్చుకోవలెను మా 1-4 0

1 కి. పీచాలాకాచాని కొనెను 2-1 0

20. సీసా శాకాహార గోడౌన్ 0.0

కమత్తకోగములకు మాట్టి 0.1 0

మీరు ఔషధములను జీవకము.

విలాసము:— శ్రీ దీపా భాను వేద్యక ల మైసూరు